

pismo jest kontynuacją kwartalnika Pomagamy sobie w pracy

BIBLIOTEKARZ OPOLSKI

Nr 2/2019 (LXIII)

ISSN 2083-7321

**Spotkanie z Wojciechem
Tochmanem w Wojewódzkiej
Bibliotece Publicznej 28.08.2019 r.
(fot. Damian Drzazga)**

W numerze m.in.:

Izabela Mazur

Biblioteka w Prudniku rozdaje
wyprawki czytelnicze dla
trzylatków!

Katarzyna Ostrowska-Pałyga

Kronika działalności bibliotek
publicznych w województwie

opolskim w 2018 r.

Dagmara Kawoń-Noga

Spektrum działań, osiągnięć i wartości bibliotekarstwa pedagogicznego w programach Nowego
Ogólnopolskiego Forum Bibliotek Pedagogicznych

Artur Szadkowski

Dzień Grania w RPG i gry planszowe

RELACJE

Karol Maluszczyk

Ślepnąc od światła. Jakuba Żulczyka. Prawda zmyślona z rzeczywistości

KULTURA: LITERATURA • KSIĄŻKA • CZASOPISMIENICTWO

Kordian Michalak, Łukasz Brudnik

Masaż dla mózgu - rozmowa z Mariuszem Szczygłem

Więcej artykułów spis treści

**„Bibliotekarz Opolski” - internetowe pismo Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej
im. Emanuela Smółki w Opolu**

Numer 1/2019 ukazał się w internecie 29 stycznia 2019

„Bibliotekarz Opolski” jest dostępny na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa-Na tych samych warunkach 3.0 Polska

ISSN 2083-7321

Redakcja:

Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Opolu

Barbara Giedrońc
Violetta Łabędzka
Piotr Polus

Biblioteka Uniwersytetu Opolskiego

Barbara Kmieciak

Biblioteka Główna Politechniki Opolskiej

Karina Fedynyszyn

Państwowa Medyczna Wyższa Szkoła Zawodowa w Opolu

Bożena Ratajczak-Olszewska

Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Opolu

Dagmara Kawoń-Noga

Skład

Łukasz Brudnik

Korekta

Anna Pietrkiewicz

Adres redakcji:

Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Emanuela Smółki w Opolu
45-081 Opole, ul. Piastowska 20
tel. (77) 453 64 75

e-mail: redakcja@bibliotekarzopolski.pl

www.bibliotekarzopolski.pl

Spis treści

Od Redakcji	4
BIBLIOTEKA	
<i>Łukasz Kluz</i> , Nie tylko literatura, czyli o czym rozmawiamy w Bibliotece?	5
<i>Artur Szadkowski</i> , Dzień Grania w RPG i Gry Planszowe	7
<i>Izabela Mazur</i> , Biblioteka w Prudniku rozdaje wyprawki czytelnicze dla trzylatków!	10
<i>Katarzyna Pałyga-Ostrowska</i> , Kronika działalności bibliotek publicznych w województwie opolskim w 2018 r. 13	
<i>Dagmara Kawoń-Noga</i> , Spektrum działań, osiągnięć i wartości bibliotekarstwa pedagogicznego w programach Nowego Ogólnopolskiego Forum Bibliotek Pedagogicznych	44
RELACJE	
<i>Karol Maluszczyk</i> , „Służące do wszystkiego. Książka o trudnym świecie, którego już nie ma. (Relacja ze spotkania z Joanną Kuciel-Frydryszak w opolskiej MBP)	52
<i>Karol Maluszczyk</i> , „Ślepnąc od świateł. Jakuba Żulczyka. Prawda zmyślona z rzeczywistości	55
KOMUNIKATY	
<i>Bożena Ratajczak-Olszewska, Aleksandra Krems</i> , Kwartalnik <i>Medical Science Pulse</i> beneficjentem programu „Wsparcie dla czasopism naukowych”	58
ZOOM NA OPOLSKIE DKK	
<i>Łukasz Brudnik</i> , Kwartal w opolskich Dyskusyjnych Klubach Książki Styczeń – luty – marzec 2019	60
KULTURA: LITERATURA • KSIĄŻKA • CZASOPISMIENICTWO	
<i>Kordian Michalak, Łukasz Brudnik</i> , MASAŻ DLA MÓZGU rozmowa z Mariuszem Szczygłem	62
<i>Jolanta Zakrawacz</i> , Drugie życie książki	66
<i>Anna Pietrzekiewicz, Łukasz Brudnik</i> , Na regale. Przegląd nowości wydawniczych	68
REGION	
<i>Hanna Jamry</i> , Nowości o Śląsku Opolskim – propozycje do księgozbioru podręcznego	71
PRAWO	
Lokalne prawo biblioteczne	74
VARIA	
W obiektywie WBP. Spotkania – wernisaże – jubileusze	75

Od Redakcji

Styczeń, luty, marzec to od dawna w bibliotekarstwie czas statystyk i analiz. Podsumowań wyników z minionego roku i zestawiania ich z wynikami z ostatnich lat. Mamy więcej czytelników czy mniej? Są spadki w wypożyczeniach czy wzrost? Jak kolejne podejmowane inicjatywy wpływają na efekty czytelnicze? Tym i podobnym pytaniom nie ma końca. O istotnych wydarzeniach w opolskich bibliotekach publicznych przypomniła Katarzyna Ostrowska-Pałyga w opracowaniu „Kronika działalności bibliotek publicznych w województwie opolskim w 2018 r.”

6-7 czerwca pod hasłem „Czytelnik – użytkownik – klient” odbędzie się w Krakowie kolejna edycja „Ogólnopolskiego Forum Bibliotek Pedagogicznych”. Czym jest forum, jakie tematy oraz problemy podejmowane są w trakcie jego trwania możemy przeczytać w artykule Dagmary Kawoń-Nogi „Spektrum działań, osiągnięć i wartości bibliotekarstwa pedagogicznego w programach Nowego Ogólnopolskiego Forum Bibliotek Pedagogicznych”.

W ramach kampanii „Mała książka – wielki człowiek” we wrześniu 2018 roku ruszył projekt pilotażowy skierowany do dzieci z rocznika 2015. W trakcie jego trwania każdy trzylatek, który został zapisany do biblioteki biorącej udział w programie, otrzymywał specjalnie przygotowaną dla niego „Wyprawkę Czytelniczą”. Spośród blisko 800 bibliotek publicznych uczestniczących w projekcie swojego przedstawiciela miała też Opolszczyzna. Jak przebiegała akcja w Prudniku dowiemy się z tekstu Izabeli Mazur „Biblioteka w Prudniku rozdaje wyprawki czytelnicze dla trzylatków!”.

Zachęcamy również do przeczytania wywiadu z Mariuszem Szczygłem. Autor popularnych w Polsce reportaży zgodził się opowiedzieć na łamach naszego czasopisma między innymi o swojej ostatniej książce *Nie ma*.

Zapraszamy do lektury!

Redakcja Bibliotekarza Opolskiego

BIBLIOTEKA

Łukasz Kluza

Mediateka w Bibliotece Publicznej w Prudniku

Nie tylko literatura, czyli o czym rozmawiamy w Bibliotece?

Stwierdzenie, że współczesna biblioteka nie powinna się wyłącznie kojarzyć z książkami i ciszą, staje się już niejako hasłem przewodnim w moich publikacjach. Powtarzam to z uporem bibliotecznego maniaka, ponieważ bardzo uważnie obserwuję trendy wśród czytelników, a także pracowników bibliotek. Coraz większa liczba ludzi odwiedzających nasze placówki chce nie tylko skorzystać ze zbiorów, ale również zdobyć konkretne informacje, podyskutować na nierzadko skomplikowane tematy czy po prostu poszerzyć swoją wiedzę. Muszę przyznać, że kreatywność niektórych czytelników w zadawaniu pytań i poruszaniu pewnych zagadnień jest wielka i czasami zaskakująca. Ale nie dziwię się w najmniejszym stopniu, bowiem biblioteka to nie tylko miejsce z którego wypożyczamy książkę.

Kontrowersje wokół konfliktu chrześcijan i judeochrześcijan w I w. n.e., korzystanie z wybranych funkcji smartfona, książki, których nie wolno czytać, szeroko pojęta polityka, obsługiwane Facebooka – to tylko wybrane tematy moich rozmów z Czytelnikami. Przekrój gatunkowy i problematyczny jest, jak widać, bardzo zróżnicowany. Początkowo zastanawiające było, dlaczego ludzie odwiedzający naszą bibliotekę z tak różnymi problemami i pytaniami, swoje kroki kierują do Mediateki. Rozwiązanie okazało się prozaicznie proste. Wykształcenie historyczne pomaga mi w odpowiadaniu na zagadnienia naukowe, z drugiej strony – gdzie indziej można uzyskać informacje o nowościach technologicznych, jeśli nie w Mediatece. Kolejne zadziwiające pytania ze strony Czytelników skłoniły mnie do samokształcenia – nie jesteśmy przecież omnibusami i nie na każde zapytanie potrafimy od razu udzielić satysfakcjonującej odpowiedzi. Aby sprostać oczekiwaniom i nie zawieść poszukujących, rozpocząłem intensywne zgłębianie różnego rodzaju problematyk – od skomplikowanych zagadnień historycznych, socjologicznych i politologicznych, po śledzenie nowości technologicznych i poznawanie funkcjonowania różnego rodzaju aplikacji, cyfrowych platform i urządzeń.

Czytelników wraz z ich interesującymi pytaniami możemy podzielić na dwie grupy. Pierwszą są uczniowie, którzy gromadnie przybywają na lekcje biblioteczne organizowane w Mediatece. Z opinii tych młodych ludzi oraz ich nauczycieli wynika, że są one pewnego rodzaju odskocznią od utartych, schematycznych lekcji szkolnych. Na naszych spotkaniach możemy bowiem poznać historię z innej perspektywy. Nie zarzucamy uczniów datami, wydarzeniami czy historycznymi postaciami, tylko pokazujemy, jak ważna była historia życia codziennego. Dlatego wśród poruszanych tematów (oczywiście tylko wybranych) są: tortury na przestrzeni dziejów, co wspólnego mają ze sobą Indeks Książ Zakazanych i disneyowski film z 1938 roku pt. *Królowna Śnieżka i siedmiu krasnoludków*, jak polityka oddziaływała na muzykę, o szarych czasach PRL-u i omiatającej ich propagandzie, itd. Tematyka lekcji w Mediatece jest oczywiście nakierowana na historię, występują w nich wątki literackie, ale nadrzędną sprawą jest innowacyjność i kreatywność w ich tworzeniu. Nie możemy zapraszać uczniów na „typowe” szkolne lekcje, ponieważ tym samym biblioteka – nie ma co ukrywać – będzie im się kojarzyła z nudą. Natomiast kiedy uczestniczą w zajęciach o niespotykanej na co dzień tematyce, z chęcią powracają i biorą aktywny udział w dyskusjach. Trzeba przyznać, że często potrafią zadać bardzo interesujące i skomplikowane pytania i sztuką jest sprostać ich oczekiwaniom, umiejętnie i w pełni udzielając na nie

odpowiedzi. Przez kilka lat funkcjonowania lekcji bibliotecznych w Mediatece wśród prudnickich szkół i uczniów stało się normą, że sami mogą podać tematykę kolejnych spotkań – taką, która ich aktualnie interesuje. Tak też działo się na przykład w kontekście lekcji *Co w Internecie jest za free?*, na których pokazywaliśmy, jak bardzo należy uważać przy korzystaniu z różnego rodzaju stron i aplikacji internetowych.

Drugą, nie mniej wymagającą grupą przybywającą do biblioteki z ciekawymi pytaniami i tematami do rozmowy, są osoby starsze. Często, niejako zaszczepione duchem czasu, odwiedzają Mediatekę z problemami czysto technicznymi: jak działa ich nowy telefon, jak mogą zakupić i wgrać e-booka na czytnik, z jakich platform czytelniczych i w jaki sposób mogą korzystać. I tutaj pojawia się umiejętność rozmowy o sprawach technologicznych z wymagającym odbiorcą oraz przedstawienie rozwiązania jego problemu w jak najbardziej prosty i zrozumiały sposób. Nie jest tajemnicą, że bardzo często technologiczna nowomowa jest trudna do zrozumienia nawet dla ludzi śledzących nowinki informatyczne. Wy tłumaczenie osobie starszej w sposób przystępny, jak działa nowo zakupiony telefon, jakie ma funkcje czy jak powinno się korzystać z czytnika e-booków jest nie lada wyzwaniem. Najważniejsze, aby robić to w sposób jasny i przystępny – tak, aby nasz rozmówca się nie przeraził i nie zamknął na nowości technologiczne. Dorośli Czytelnicy przybywają także do biblioteki, aby porozmawiać na tematy naukowe czy polityczne. W takich sytuacjach najważniejsze jest pełne otwarcie na ich pytania i problemy oraz w miarę możliwości – odpowiedź na nie. Jak już wcześniej zaznaczyłem, nikt nie jest omnibusem i nie jest fizycznie możliwe, abyśmy byli w stanie odpowiedzieć na wszystkie trapiące naszych Czytelników bolączki. Nie jest ujmą na honorze, jeśli czegoś po prostu nie wiemy. Nie należy oczywiście udawać wszechwiedzących znawców każdej dziedziny życia i nauki, ponieważ w konsekwencji grozi to nie tylko ośmieszeniem nas samych, ale całej naszej placówki. Ważne, aby w miarę możliwości zgłębiać wiedzę, nie tylko z zakresu literatury (co w pracy bibliotekarza jest normą).

Biblioteka to miejsce do rozmów na wiele tematów. Potwierdzeniem tej tezy jest spotkanie zorganizowane niedawno w Mediatece, a dotyczące... seriali telewizyjnych. Wszystko, co kojarzy się nam z czasami młodości, kojarzy się dobrze. I tak też jest w przypadku seriali. Były, są i będą nieodłącznym elementem historii naszego życia codziennego. Ile razy pasjonowaliśmy się losami biednej niewolnicy Isaury, śledziliśmy perypetie Karola Krawczyka i Tadeusza Norka, emocjonowaliśmy się przygodami dzielnej załogi czołgu Rudy 102? Podczas styczniowego spotkania potwierdziliśmy tezę, że w bibliotece nie rozmawia się tylko o książkach. Sporym zaskoczeniem i pewnego rodzaju satysfakcją była duża frekwencja na spotkaniu – i co ważniejsze – wzmożona aktywność uczestników w wymianie opinii i wspomnień związanych z poszczególnymi serialami. W głosach po serialowym spotkaniu można było usłyszeć radość, że nawet takie tematy goszczą w bibliotece, że właśnie dzięki tego rodzaju inicjatywom nasza placówka bardzo dobrze się kojarzy i chce się do nas powracać – a przecież o to chodzi w naszej pracy.

Wszystkim bibliotekarkom i bibliotekarzom życzę dociekliwych Czytelników i radości z podejmowania z nimi rozmów nie tylko na literackie tematy.

Artur Szadkowski

Prezes Opolskiego Klubu Fantastyki „Fenix”

Dzień Grania w RPG i Gry Planszowe

Co miesiąc w pałacyku Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. E. Smołki w Opolu odbywa się wydarzenie, podczas którego można rozegrać sesję RPG bądź zagrać w gry planszowe. Dzień Grania w RPG i Planszówki jest skierowany przede wszystkim do osób, które nie miały do czynienia z taką formą spędzania wolnego czasu i chciałyby zobaczyć, na czym polegają gry RPG lub poznać więcej ludzi zafascynowanych grami planszowymi.

Gry RPG (Role Play Game), zwane również grami fabularnymi, pozwalają na przeżycie fantastycznych przygód w Śródziemiu Tolkiena, dalekiej przyszłości bądź też aktualnym czasie oraz wcielenie się w nadnaturalną postać – np. wilkołaka lub wampira. Gry fabularne umożliwiają wspólne spędzenie czasu, a przy tym rozwijają umiejętności społeczne – przemawianie, komunikację, wspólne rozwiązywanie problemów. W trakcie sesji postacie muszą pokonywać przeszkody postawione przed nimi przez Mistrza Gry – osobę, która kreuje cały świat rozgrywki oraz dba o jej przebieg. Zależą one w głównej mierze od uniwersum, w którym jest rozgrywana sesja – może to być pokonanie smoka zagrażającego królestwu, rozwiązanie zagadki rozprzestrzeniania się zarazy w mieście, odkrycie misternej intrygi premiera, która zagraża prezydentowi kraju bądź naprawa napędu statku kosmicznego. W trakcie rozgrywki gracze wcielają się w stworzone postacie – odgrywają je. Gracz, który jest żołnierzem szturmowym, nie będzie rozwiązywał problemu przegrzewania się reaktora – raczej będzie bronił naukowca, gdy to on będzie naprawiał stabilizator napięcia wyjściowego, w trakcie ataku obcych na statek. Losowość, właściwą dla gier, zapewniają rzuty kośćmi – każdy system ma opisaną mechanikę w podręczniku, według którego Mistrz Gry prowadzi rozgrywkę.

Gry planszowe w ostatnim czasie przeżywają renesans w Polsce – coraz więcej osób widzi w tej rozrywce radość. Powodem tego może być ogromne spektrum rodzajów planszówek. Są gry, które zabawią kilkuletnie pociechy, jak i takie, które zapewnią kilkanaście godzin pasjonującej rozgrywki starszym graczom. Pomiędzy są jeszcze dziesiątki innych – każdy jest w stanie coś dla siebie znaleźć. Poza tym pozwalają one na wspólną zabawę z innymi ludźmi – na żywo, bez patrzenia w ekran monitora. Oprócz wartości społecznych gry planszowe bardzo często wymagają wysilenia umysłu – ćwiczą logiczne myślenie i planowanie. Możemy wykorzystać nasze zdolności zależnie od gry – dla zapewnienia zwycięstwa sobie bądź swojemu zespołowi.

Sala z grami planszowymi

Opolski Klub Fantastyki „Fenix” organizuje Dni Grania w RPG i Planszówki od 2014 roku. Od połowy 2015 we współorganizacji z Wojewódzką Biblioteką Publiczną w Opolu mają one miejsce w pałacyku Biblioteki przy ul. Piastowskiej 20 w Opolu. Impreza została pomyślana jako możliwość zapoznania się z tymi formami rozrywki bez posiadania dogłębnej wiedzy na ich temat – zarówno grania w RPG, jak i gry planszowe. Osoby, które chciałyby uczestniczyć w sesji RPG, na początku wydarzenia zostaną wprowadzone do świata przez doświadczonych graczy. Zainteresowani grami planszowymi mogą pojawić się również w każdym momencie wydarzenia i zagrać w kilka z około stu planszówek, które posiadamy w naszym klubie. Jednakże nic nie stoi na przeszkodzie, żeby przyjść z własną grą i wspólnie w nią zagrać. Pragniemy jak najbardziej obniżyć próg wejścia do pasjonującej rozrywki.

Sesja RPG – Mistrz Gry pierwszy po prawej

Dni Grania w RPG i Planszówki to jedno z wielu działań kulturalnych realizowanych przez Opolski Klub Fantastyki „Fenix” i Wojewódzką Bibliotekę Publiczną w Opolu. Od pięciu lat tworzone są wspólne projekty edukacyjne, organizowane są wydarzenia, których celem jest pobudzenie aktywności kulturalnej i literackiej oraz szerzenie zamiłowania do literatury. Wśród wydarzeń wymienić należy: Noc Bibliotek, Opolskie Spotkania Fantastyczne czy spotkania autorskie oraz organizowane od 2015 r. raz w miesiącu Dni Grania w RPG i Gry Planszowe. Efektem świetnej współpracy jest podpisanie w marcu 2019 r. pomiędzy Wojewódzką Biblioteką Publiczną i Opolskim Klubem Fantastyki „Fenix” oficjalnej Umowy o współpracy, zakładającej m.in. realizację wspólnych projektów kulturalnych i edukacyjnych, wymianę doświadczeń w różnych dziedzinach aktywności kulturalnej, a szczególnie zagadnień związanych z promocją literatury fantastycznej.

Izabela Mazur

Biblioteka Publiczna w Prudniku

Biblioteka w Prudniku rozdaje wyprawki czytelnicze dla trzylatków!

Czy pierwsza wizyta naszego dziecka w Bibliotece może być początkiem wspaniałej przygody z książką? Uznaliśmy, że tak. Dlatego Biblioteka Publiczna w Prudniku przystąpiła do projektu „Mała książka-wielki człowiek”.

W ubiegłym roku nasz pracownik przypadkiem znalazł informację o projekcie skierowanym do najmłodszych czytelników realizowanym przez Instytut Książki. Projekt finansowało Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, organizatorem był Instytut Książki w Krakowie, a Patronem honorowym Rzecznik Praw Dziecka Marek Michalak. Termin jego realizacji zaplanowany był na okres od września do 31 grudnia 2019 roku.

Plakat promujący projekt

Wystarczył jeden telefon do pani Eweliny (przesympatycznej pani koordynator, która odpowiadała na wszystkie pytania dotyczące całej akcji) i już wiedzieliśmy – wysyłamy zgłoszenie do udziału w projekcie. Jak się później okazało, był to ostatni dzień zgłoszeń. W lipcu, po podpisaniu stosownego porozumienia z Instytutem Książki w Krakowie, oczekiwaliśmy już tylko na wyprawki czytelnicze oraz materiały promocyjne.

Ten pilotażowy projekt skierowany został do dzieci z rocznika 2015, czyli do wszystkich trzylatków. Akcja wydawania wyprawek poprzedzona została promocją projektu. Instytut Książki promował akcję m.in. ciekawymi spotami reklamowymi. W jednym z nich uczestniczył znany polski dziennikarz Maciej Dowbor ze swoją żoną Joanną Koroniewską. Natomiast nasi pracownicy z plakatami, ulotkami oraz specjalnymi listami do rodziców udali się do przedszkoli, przychodni, sklepów, naszych filii bibliotecznych oraz innych instytucji Kultury, aby promować projekt. Promocja odbywała się również poprzez naszą stronę internetową, Facebooka oraz w lokalnej prasie.

Każdy trzylatek, który przyszedł do naszej Biblioteki i został zapisany, otrzymywał w prezencie tzw. „Wyprawkę Czytelniczą” : książkę „Pierwsze wiersze dla...” (tu podział był na książeczki dla dziewczynek i chłopców), poradnik dla rodziców „Książką połączeni, czyli o roli czytania w życiu dziecka” oraz kartę Małego Czytelnika. Za każdą wizytę w bibliotece, zakończoną wypożyczeniem minimum jednej książki, nasi nowi czytelnicy otrzymywali naklejkę, a po zebraniu dziesięciu – imienny dyplom potwierdzający ich czytelnicze zainteresowania.

Wyprawki dla 3-latków

Dyplomy przekazał nam Instytut Książki drogą mailową, więc na bieżąco można było je drukować i wręczać naszym małym czytelnikom.

Jako partner projektu do 5 dnia każdego miesiąca byliśmy zobligowani przesać do Instytutu raport z przebiegu akcji. Wzór raportu był gotowy do pobrania na stronie www.wielki-czlowiek.pl w zakładce „Trzylatki”. Tutaj trzeba było wykazać : liczbę wydanych wyprawek z podziałem na „starych” i „nowych” czytelników, liczbę wydanych dyplomów oraz przesać linki do informacji o projekcie na naszym terenie. W razie jakichkolwiek wątpliwości zawsze można było skorzystać z pomocy koordynatorów projektu: pani Agnieszki oraz pani Eweliny.

Liczba przyznanych wyprawek danej bibliotece zależna była od liczby przedszkoli na podległym jej terenie, a tym samym liczby dzieci w wieku przedszkolnym – tutaj 3-latków. Jak informował Instytut, wyprawki można było odebrać w prawie 3 tys. bibliotek na terenie całej Polski. Biblioteka Publiczna Prudniku wydawała wyprawki w centrali biblioteki oraz w filiach: Filii nr 2 w Prudniku, w Szybowicach, w Łące Prudnickiej, w Moszczance i Rudziczce.

W sumie od września do grudnia pozyskaliśmy 60 małych czytelników, którzy, co ważne, ciągle aktywnie korzystają z naszych zbiorów. Wyprawki, które pozostały z pilotażowego projektu, nadal rozdajemy, tym razem z uwzględnieniem dzieci z rocznika 2016.

Serdecznie zachęcamy wszystkie biblioteki do udziału w kolejnym projekcie Instytutu Książki, tym razem skierowanym do przedszkolaków w wieku od 3 do 6 lat. Udział w projekcie dla bibliotek, dzieci oraz rodziców jest

bezpłatny. Wszystkie informacje o nowym projekcie znajdą Państwo na stronie internetowej www.wielki-czlowiek.pl. My zgłosiliśmy się już 19 marca.

Obecnie termin został przedłużony i ostatecznie biblioteki mogą zgłaszać się do 10 kwietnia.

Gorąco polecamy taką formę popularyzacji książki wśród najmłodszych i ich rodziców. Korzyści wynikające z kontaktu dziecka ze słowem czytany od najmłodszych lat będą procentować przez całe życie, zgodnie z przysłowiem „Czym skorupka za młodu nasiąknie...”.

Katarzyna Ostrowska-Pałyga
Dział Instrukcyjno-Metodyczny WBP w Opolu

Kronika działalności bibliotek publicznych w województwie opolskim w 2018 r.

I. Podstawowe dane liczbowe

31 grudnia 2018 r. w województwie opolskim działało **311** bibliotek publicznych i ich filii. W bibliotekach zarejestrowano **153 267** czytelników, którzy dokonali wypożyczeń na zewnątrz i na miejscu **3 457 997** jednostek inwentarzowych.

II. Współpraca międzynarodowa WBP w Opolu w 2018 roku

W dniach **4-6 kwietnia 2018 r.** gościliśmy delegację bibliotekarzy ze Środkowoczeskiej Biblioteki Naukowej w Kladnie. W Galerii WuBePe 5 kwietnia odbył się wernisaż wystawy „Via Hrabal” (organizatorzy: Wojewódzka Biblioteka Publiczna, Wydział Filologiczny Uniwersytetu Opolskiego, Stowarzyszenie SERPENS Środkowoczeska Biblioteka Naukowa w Kladnie).

W dniach **14-18 maja 2018 r.** delegacja bibliotekarzy z Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w składzie: Agnieszka Hałubiec, Kordian Michalak i Robert Dudek przebywała z wizytą w Państwowej Bibliotece Naukowej w Bańskiej Bystrzycy na Słowacji. Pracownicy WBP uczestniczyli w XVII Seminarium naukowym dla bibliotekarzy i specjalistów ds. informacji pod hasłem „TLib - Trendy w bibliotekach. Trendy w praktyce biblioteki”, w którym uczestniczyli również bibliotekarze ze słowackich, czeskich i niemieckich bibliotek.

W dniach **19-25 czerwca 2018 r.** Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Opolu gościła delegację bibliotekarzy z Obwodowej Publicznej Biblioteki Naukowej z Iwano-Frankiwska na Ukrainie w składzie: Lyudmyla Babij – dyrektor OPBN, Oksana Ivanus – radca prawny Wydziału Kultury, Olha Voitychuk – kierownik wydziału języków obcych, Liubov Fedyk – zastępca dyrektora OPBN, Mariia Rybchak – dyrektor ЦБС w Raniatowie, Igor Turchyn – kierowca. Goście zwiedzili Wojewódzką Bibliotekę Publiczną, jej agendy oraz oddziały. Bibliotekarze z Ukrainy odwiedzili także m.in.: Muzeum Polskiej Piosenki w Opolu, sanktuarium na Jasnej Górze oraz bibliotekę publiczną w Częstochowie, zabytki Góry św. Anny, MiGBP w Kędzierzynie-Koźlu i Park Miniatur Olszowa. Wzięli także udział w „Dniu Bibliotekarza” w Rogowie Opolskim.

W dniach **1-6 października 2018 r.** delegacja bibliotekarzy z Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w składzie Tadeusz Chrobak – Dyrektor WBP Opolu, Aleksandra Okulus – pracownik Działu Udostępniania Zbiorów, Joanna Cichosz – pracownik Działu Wspomagania Procesów Bibliotecznych, Jolanta Zakrawacz – pracownik Działu Instrukcyjno- Metodycznego, Robert Dudek – pracownik Działu Administracyjno-Organizacyjnego oraz Henryk Graczyk – specjalista ds. BHP przebywała w Obwodowej Publicznej Bibliotece Naukowej im. I. Franki w Iwano-Frankiwsku. Opolska delegacja zwiedziła Bibliotekę w Bohorodczanach, Bibliotekę Centralną w Horodence, Filię w Tyszkowcach, Filię w Czerniatynie, Centralną Bibliotekę w Kałuszu, Bibliotekę Centralną w Roźniatowie, Obwodową Publiczną Bibliotekę

Naukową w Iwano-Frankiwsku oraz Muzeum Sztuki Przykarpacia, Muzeum Oleksego Dowbusza, Muzeum Iwana Franki.

III. Konferencje i narady

17 kwietnia 2018 r. odbyła się Konferencja dyrektorów i kierowników bibliotek publicznych województwa opolskiego. W programie przewidziano m.in. podsumowanie i omówienie działalności bibliotek publicznych w woj. opolskim w 2017 r. oraz zwiedzanie Muzeum Diecezjalnego w Opolu.

9 maja 2018 r. IX Forum Opolskich Środowisk Literackich. Bohaterkami Forum były Opolanki reprezentujące różne dziedziny życia – literaturę, sztukę, naukę, dziennikarstwo i teatr – Elżbieta Lisak-Duda, prof. Anna Pobóg-Lenartowicz, Danuta Starzec, Arleta Los-Pławszewska oraz Basia Beuth. Spotkaniu uświetnił mini recital w wykonaniu Basi Beuth z towarzyszeniem Jakuba Mitoraja (gitara) Forum poprowadził Kordian Michalak.

8 października 2018 r. odbyła się Konferencja dyrektorów i kierowników bibliotek publicznych województwa opolskiego. W programie przewidziano m.in.: omówienie wyników działalności bibliotek publicznych w I półroczu 2018 r. oraz spotkanie z Mateuszem Adamkowskim, dyrektorem Departamentu Mecenatu Państwa Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

IV. Szkolenia

W 2018 r. Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. E. Smołki była organizatorem 40 szkoleń o zróżnicowanej tematyce mających na celu wzrost kompetencji zawodowych pracowników bibliotek publicznych w województwie opolskim. Zorganizowano szkolenia w formie wykładów, warsztatów, konferencji i seminariów. Ciekawsze działania podjęte przez WBP w Opolu w zakresie doskonalenia zawodowego to m.in.:

- szkolenia poświęcone systemowi bibliotecznemu Mak +
- cykl szkoleniowy „Tablety w bibliotece”
- szkolenie „Opracowanie rzeczowe dokumentów z wykorzystaniem UKD”
- szkolenie „Deskryptory, fasety i encje”
- szkolenie „Ochrona danych osobowych
- szkolenie „Pisanie scenariuszy zajęć biblioterapeutycznych”
- szkolenie „Zasady korzystania z przepisów kancelaryjno-archiwalnych”
- szkolenie „Program graficzny GIMP”
- kurs dla pracowników nowo zatrudnionych w bibliotekach publicznych

W 2018 r. Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. E. Smołki w Opolu pozyskała środki na realizację szkoleń pt. „Bibliotekarz doskonały” w ramach Programu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego 2018 „Partnerstwo dla książki”. W ramach projektu zrealizowano:

- „Po pierwsze użytkownik. Właściwa komunikacja i rozwiązywanie konfliktów”
- „Jak cię widzą tak o tobie mówią – na przekór stereotypom ”
- „Efektywne zarządzanie pracownikami”

V. Wystawy objazdowe

Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Opolu udostępniła 23 wystawy objazdowe:

„Anatomia Zbrodni Literackiej”. Wystawa przedstawia powieść kryminalną od jej rozwoju do współczesności. Prezentuje odmiany powieści kryminalnej, najważniejszych twórców gatunku – autorów polskich i zagranicznych. Wystawa zawiera również ważne pojęcia związane z literaturą kryminalną, prezentuje serie wydawnicze, a także przedstawia nawiązania filmowe. Ekspozycja w Prudnickim Ośrodku Kultury i Biblioteki Publicznej w Prudniku.

„Gdzie teraz jesteście dzieci kochane...? – Muzycynie o Powstaniu Warszawskim”. Powstanie Warszawskie było i wciąż jest źródłem inspiracji dla wielu twórców. Do dziś ten heroiczny zryw ma wielki wpływ na artystów – powstają inspirowane Powstaniem filmy, dramaty, powieści, a także utwory muzyczne. Współcześnie teksty i muzykę o Powstaniu tworzą i śpiewają zespoły oraz soliści, polscy i zagraniczni wywodzący się z wielu różnych gatunków muzycznych: rocka, popu, piosenki literackiej, a nawet rapu, hip-hopu czy muzyki alternatywnej, np.: Lao Cze, Sabaton, Marduk czy Hemp Gru. Ekspozycja w Gminnym Ośrodku Informacji, Kultury i Czytelnictwa w Zębolicach.

„Gol! Gool! Gool! Piłka nożna w literaturze”. „Futbol jest piękny, bo nieprzewidywalny. Każde następne mistrzostwo stanowią kolejną zagadkę. Odkrywają swoje karty dopiero na samym końcu, gdy jest już po wszystkim. Chwilę potem przechodzą do historii, dopisując jej kolejne rozdziały. Wyczekują ciągu dalszego. I tak co cztery lata”. (Konrad Wojciechowski: Kronika mistrzostw Europy). Wystawa prezentuje piłkę nożną opisaną słowami, m.in. Williama Szekspira, Tadeusza Boya Żeleńskiego, Kazimierza Wierzyńskiego, Włodzimierza Wysockiego. Ekspozycja w Gminnej Bibliotece Publicznej w Reńskiej Wsi, Prudnickim Ośrodku Kultury i Biblioteki Publicznej w Prudniku, Gminnym Ośrodku Informacji, Kultury i Czytelnictwa w Zębolicach.

„Jan Goczoł – wystawa przygotowana z okazji 80. rocznicy urodzin poety”. Wystawa poświęcona jest życiu i twórczości Jana Goczoła. Ekspozycja była w Łubniańskim Ośrodku Kultury, Zespole Szkół w Izbicu, Gminnej Bibliotece Publicznej w Reńskiej Wsi.

„Kraina Petera Schrata. Fotograficzne zapiski znad Małej Panwi I i II”. Dolina Małej Panwi to malowniczy zakątek Górnego Śląska, którego niezwykle piękno uwiecznili uczestnicy plenerowych warsztatów fotograficznych przeprowadzonych w latach 2013-2017 pod opieką Jerzego Stemplewskiego. Zapiski znad Małej Panwi to podążanie śladami Georga Hauptstocka, który w książce zatytułowanej: „Peter Schrat. Zapiski myśliwego znad Małej Panwi” poetycko opisał te tereny w I połowie XX wieku. Ekspozycja była w Gminnej Bibliotece Publicznej w Pokoju, Bibliotece Publicznej w Paczkowie.

„Miasto królewskie Székesfehérvár – pocztówki ze zbioru Vörösmarty Mihály Könyvtár”. Wystawa prezentuje pocztówki przedstawiające ważne zabytki Székesfehérvár – najstarszego miasta na Węgrzech, które przez 500 lat było siedzibą królewską i pierwszą historyczną stolicą Węgier. Ekspozycja była w Bibliotece Publicznej w Paczkowie, Gminnej Bibliotece Publicznej w Reńskiej Wsi.

„Moje Camino”. Fotografie Małgorzaty Durkalec-Żytyńskiej związanej z Opolskim Towarzystwem Fotograficznym oraz należącej do ZPAP PSU. Prezentowane na wystawie fotografie zostały wykonane w Hiszpanii, na trasie Santiago de Compostela – Fisterra – Muxia. Zdjęcia są osobistą refleksją na temat drogi, ludzkiego trudu, pokazują piękno katedry w Santiago, a także wyjątkowy nastrój panujący na szlaku. Ekspozycja w Prudnickim Ośrodku Kultury i Biblioteki Publicznej w Prudniku.

„Na umrzyka skrzyni – literackie portrety ludzi morza”. Wystawa przedstawia najbardziej charakterystyczne postaci ludzi morza obecne w literaturze i sztuce. Ukazuje piratów, marynarzy i wielorybników z wybitnych powieści marynistycznych. Komentarz do omawianych tekstów stanowią

fragmenty szant i pieśni żeglarskich. Ekspozowana była w Gminnym Ośrodku Informacji, Kultury i Czytelnictwa w Zębowicach.

„Nigdy nie chadzał w wieńcu sławy”. Wystawa jest prezentacją życia i twórczości Bolesława Prusa, któremu rodacy wypisali na nagrobku słowa: „Serce serc”. Żaden inny pisarz takiego dowodu uznania od współczesnych nie uzyskał. Wystawa przedstawia postać autora, którego współczesny obraz nie odpowiada jego rzeczywistej randze. Ekspozowana była w Gminnej Bibliotece Publicznej w Reńskiej Wsi.

„Parnas literacki”. Wystawa prezentuje najbardziej prestiżowe nagrody literackie przyznawane w Polsce po 1945 roku oraz nowe, ustanowione po przełomie 1989 roku. Ekspozycja składa się z 17 plasz. Wśród prezentowanych nagród znalazły się, m.in.: Nagroda Literacka Gdynia, Nagroda Fundacji im. Kościelskich, Literacka Nagroda Europy Środkowej Angelus, Nagroda Literacka Nike. Wystawa przedstawia genezę poszczególnych nagród, fundatorów oraz laureatów z poszczególnych lat. Ekspozowana była w Prudnickim Ośrodku Kultury i Biblioteki Publicznej w Prudniku.

„Polscy laureaci literackiej Nagrody Nobla”. Wystawa przybliży sylwetki i twórczość polskich noblistów – Henryka Sienkiewicza, Władysława Reymonta, Czesława Miłosa i Wisławy Szymborskiej. Ekspozowana była w Miejsko-Gminnej Bibliotece Publicznej w Niemodlinie, Gminnym Ośrodku Informacji, Kultury i Czytelnictwa w Zębowicach.

„Sławni Opolanie”. Wystawa prezentuje sylwetki wybranych postaci osób pochodzących z Opolszczyzny i związanych z ziemią opolską, zwłaszcza z powiatem opolskim ziemskim. Są to osoby żyjące w różnych okresach historycznych i działające w różnych sferach życia, takich jak nauka, kultura, polityka i sport. Ekspozowana była w Gminnej Bibliotece Publicznej w Murowie.

„Słowem malowane – ilustracje do dzieł Henryka Sienkiewicza”. Wystawa przedstawia dzieła malarskie inspirowane powieściami Henryka Sienkiewicza. Wśród prezentowanych prac znajdują się prace Piotra Stachewicza do „Quo Vadis” oraz „Rodziny Połanieckich”, „Bartka Zwycięzcy”, seria rysunków Juliusza Kossaka do „Ogniem i mieczem”. Wśród ilustratorów dzieł Sienkiewicza znajdziemy również Konstantego Górskiego, Adama Setkowicza, Józefa Brandta, Stanisława Batowskiego, Włodzimierza Tetmajera i współczesnych nam m.in.: Jana Marcina Szancera, Szymona Kobylińskiego, Janusza Stannego, Franciszka Maśluszczaka. Ekspozowana była w Gminnym Ośrodku Informacji, Kultury i Czytelnictwa w Zębowicach.

„Śpiewamy Tuwima”. Wystawa powstała w ramach obchodów roku Juliana Tuwima. Prezentuje teksty poety, które ubrane w dźwięki, przetrwały w postaci niebanalnych utworów muzycznych. Twórczość Tuwima zainspirowała kompozytorów różnorodnej muzyki. Jego wiersze doczekały się aranżacji i wykonań zarówno artystów teatralnych, kabaretowych, jak i wykonawców popowych, rockowych czy punkowych. Na wystawie przedstawiana jest plejada niezwykłych wykonawców. Od Hanka Ordonówny, Mieczysława Fogga, Marka Grechuty czy Czesława Niemena po współczesne zespoły takie jak Strachy na Lachy, Buldog czy Akurat. Ekspozowana była w Gminnej Bibliotece Publicznej w Reńskiej Wsi.

„Tatry i Pieniny. Śladami pierwszych turystów i fotografów. Jarek Majcher”. Wystawa się składa się z 67 plasz formatu 100 x70. Ukazuje Tatry i Pieniny takimi, jakimi widzieli je odkrywcy i dawni turyści, podążający za wskazówkami pierwszych przewodników, drukowanych w XIX wieku. To impresja o przemijaniu, porównanie przeszłości odległej i tej nieco bliższej z teraźniejszością. Możliwa tylko dlatego, że za turystami wyruszyło w góry kilkunastu fotografów, którzy wykonali pionierską pracę dokumentacyjną i artystyczną. Uzupełnieniem starych zdjęć są odpowiednio dobrane cytaty z dawnych opracowań naukowych, wspomnień, powieści, listów i materiałów prasowych. Czasem udaje się

połączyć dwie linie pamięci – obraz i tekst – w jeden kształt. Współczesne fotografie górskie Jarka Majchera są materiałem porównawczym dla starych zdjęć i jednocześnie autorską wizją Tatr z różnych okresów. Stąd obok fotografii cyfrowej obecność fotogramów wykonanych techniką kolorowanej odbitki bromowej lub sepiowanej, a także zdjęć w podczerwieni, ukazujących świat gór w niewidocznej dla ludzkiego oka szacie półtonów. Pozostaje więc porównać stare i współczesne zdjęcia. To jak podróż w czasie. Ekspozycja była w Gminnej Bibliotece Publicznej w Reńskiej Wsi, Bibliotece Publicznej w Paczkowie, Gminnej Bibliotece Publicznej w Pokoju.

„We mnie jest płomień, który myśli – Zbigniew Herbert (1924-1998)”. Wystawa prezentuje życie i twórczość Zbigniewa Herberta. Przedstawia zdjęcia z albumu rodzinnego, uzupełnione o wspomnienia siostry poety Hanny Herbert-Żebrowskiej oraz przyjaciół m.in. Jana Józefa Szczepańskiego. Wystawę uzupełniają wiersze poety ilustrujące jego życie oraz rękopisy i rysunki. Ekspozycja była w Gminnym Ośrodku Informacji, Kultury i Czytelnictwa w Zębolicach, Miejsko-Gminnej Bibliotece Publicznej w Niemodlinie, Ośrodku Kultury Bibliotece Publicznej w Byczynie, Gminnej Bibliotece Publicznej w Pokoju, Miejskiej i Gminnej Bibliotece Publicznej w Ozimku, Miejskiej i Gminnej Bibliotece Publicznej w Kluczborku.

„Wielkanoc na dawnej pocztówce”. Wystawa prezentuje 90 najstarszych przedwojennych pocztówek wielkanocnych pochodzących z wydawnictw polskich, niemieckich, francuskich, rosyjskich oraz węgierskich. Kartki te zdumiewają swoją tematyczną różnorodnością i motywami, na co z pewnością nie miały wpływ miały fakt, że ich projektem zajmowali się niejednokrotnie znani rysownicy oraz ilustratorzy. Wszystkie pocztówki pochodzą ze zbiorów Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Opolu. Ekspozycja była w Gminnym Ośrodku Informacji, Kultury i Czytelnictwa w Zębolicach, Gminnej Bibliotece Publicznej w Murowie.

„William Shakespeare – wystawa z okazji 450. rocznicy urodzin dramaturga”. Wystawa William Shakespeare przygotowana została z okazji 450. rocznicy urodzin dramaturga. Poświęcona jest postaci pisarza, jego twórczości poetyckiej i dramatycznej, a także specyfice teatru elżbietańskiego, który rozwijał się za czasów Shakespeare’a. Ekspozycja była w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 2 w Opolu.

„Wisława Szymborska i Kornel Filipowicz”. Wystawa prezentuje poetkę oraz pisarza, z którym nasza noblistka była związana ponad 20 lat. Ciekawostki z życia obojga twórców, ich zwyczaje, żartobliwe teksty, ciekawe informacje oraz zdjęcia – to wszystko znalazło się na dwunastu planszach wystawy. Ekspozycja była w Gminnej Bibliotece Publicznej w Pokoju, Gminnym Ośrodku Informacji, Kultury i Czytelnictwa w Zębolicach.

„Wybrane legendy i podania powiatu opolskiego”. Wystawa prezentuje wybrane legendy z 13 gmin powiatu opolskiego: Chrzastowic, Dąbrowy, Dobrzecia Wielkiego, Komprachcic, Łubnian, Murowa, Niemodlina, Ozimka, Popielowa, Prószkowa, Tarnowa Opolskiego, Tułowic, Turawy. Wystawa ma na celu przypomnienie oraz pogłębienie wiedzy o legendach i podaniach powiatu opolskiego. Ekspozycja była w Gminnej Bibliotece Publicznej w Tarnowie Opolskim, Gminnej Bibliotece Publicznej w Reńskiej Wsi.

„Z huculskiej skrzyni I i II”. Wystawa prezentuje przyrodę, kulturę oraz tradycje związane z Huculszczyzną – regionem położonym w zachodniej części Ukrainy, na obszarze Karpat Wschodnich, w widłach Prutu, Czeremoszu i Cisy, u stóp Czarnohory i Gorganów, obejmującym część Pokucia i Bukowiny. Na planszach widoczne są elementy stroju huculskiego: pięknie, ręcznie zdobione koszule, serdaki i keptary, biżuterię (zgardy, krywulki czy czepahy), a także charakterystyczne nakrycia głowy (ręcznie haftowane męskie kapelusze tzw. krzesanie czy kobiece białe czepce tzw. peremitki). Na

planszach zobaczyć można również elementy izby huculskiej. Ekspozycja była w Bibliotece Publicznej w Paczkowie, Miejskiej i Gminnej Bibliotece Publicznej w Ozimku.

„Z kresowego albumu – pocztówki”. Wystawa prezentuje kolekcję przedwojennych pocztówek miast i miasteczek kresowych, pochodzących ze zbiorów Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Opolu. Podziwiać można karty pocztowe ukazujące architekturę i widoki m.in. Lwowa, Stanisławowa, Kołomyji, Brzeżan, Stryja, Wilna, „kresowej Oklahomy”, czyli Borysławia i Drohobycza, miejscowości turystycznych jak Jaremcze, Worochta, Zaleszczyki oraz uzdrowiska – Truskawca czy Lubienia Wielkiego. Ekspozycja była w Gminnej Bibliotece Publicznej w Pokoju, Prudnickim Ośrodku Kultury i Biblioteki Publicznej w Prudniku.

„Z pogorzelska”. Wystawa poświęcona jednemu tomowi opolskiego poety Jana Goczoła. Jan Goczoł publikował swoje wiersze rzadko. Tak więc tom „Z pogorzelska” jest wydarzeniem wyjątkowym. Wiersze pochodzą z ostatnich kilkunastu lat, w większości są podsumowaniem przeżytych 77 lat poety. Goczoł opowiada swój „odmarsz” z niezwykłą subtelnością i mądrością, zmęczenie i rozczarowanie światem łączy z pogodzeniem z losem. To ważny zbiór wierszy, bogaty, różnorodny, skupiony, intymny, sumujący własne doświadczenia poety. Ekspozycja była w Łubniańskim Ośrodku Kultury, Gminnej Bibliotece Publicznej w Reńskiej Wsi.

„Zamki i Pałace Śląska Opolskiego”. Wystawa przedstawia zamki i pałace znajdujące się na Śląsku Opolskim w początkach XX wieku. Fotograf Robert Weber utrwalił urok niejednokrotnie nieistniejących już dziś czy popadających w ruinę obiektów. Ekspozycja była w Prudnickim Ośrodku Kultury i Biblioteki Publicznej w Prudniku.

VI. Spotkania autorskie

W 2018 r. WBP w Opolu zorganizowała 77 spotkań autorskich, w tym 42 w ramach Dyskusyjnych Klubów Książki.

VII. Programy i projekty

W 2018 r. Wojewódzka Biblioteka Publiczna i. E. Smółki w Opolu zrealizowała następujące projekty:

„BO... jesteśmy na językach!” Zadanie finansowane przez Instytut Książki w ramach programu dotacyjnego „Partnerstwo dla książki”.

„Bibliotekarz doskonały” Zadanie finansowane przez Instytut Książki w ramach programu dotacyjnego „Partnerstwo dla książki”.

„Jesteśmy” Program finansowany przez Narodowe Centrum Kultury.

„Kobiety, które chcą więcej” Zadanie finansowane przez Instytut Książki w ramach programu dotacyjnego „Partnerstwo dla książki”

„Pamięć Kresów” Zadanie finansowane przez Instytut Książki w ramach programu dotacyjnego „Promocja czytelnictwa”.

„Pisarz w trasie” Zadanie finansowane przez Instytut Książki w ramach programu dotacyjnego „Partnerstwo dla książki”.

„...przecież tylko Polsce służę”. **Józef Piłsudski w zbiorach Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Opolu** Zadanie finansowane przez Instytut Książki w ramach programu dotacyjnego „Promocja czytelnictwa”.

Zadanie w ramach Programu Wieloletniego „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa” Priorytet 1 **Zakup nowości wydawniczych do bibliotek publicznych** Program finansowany ze środków Biblioteki Narodowej

„Dyskusyjne Kluby Książki 2018” zadanie „Dyskusyjne Kluby Książki w woj. opolskim” jest finansowane ze środków Instytutu Książki.

Analiza Funkcjonowania Bibliotek

Analiza Funkcjonowania Bibliotek jest projektem realizowanym przez Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich przy współpracy Konferencji Dyrektorów Wojewódzkich Bibliotek Publicznych, Konferencji Dyrektorów Bibliotek Pedagogicznych oraz Konferencji Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich. Celem projektu jest opracowanie i wdrożenie jednolitych metod oraz narzędzi systematycznej oceny działania bibliotek naukowych, pedagogicznych i publicznych opartych na analizie i porównaniach danych statystycznych oraz wskaźników funkcjonalności w obrębie poszczególnych typów bibliotek, włączając w to badania satysfakcji odbiorców usług bibliotecznych. W projekcie uczestniczyło 61 bibliotek publicznych z województwa opolskiego.

Dyskusyjne Kluby Książki

W województwie opolskim w 2018 r. działało 55 Dyskusyjnych Klubów Książki. Kluby funkcjonują przy bibliotekach publicznych w: Baborowie, Brzegu, Głubczycach (Wypożyczalnia i Oddział dla Dzieci), Głuchołazach, Gogolinie, Kamieniu Śląskim (filia GBP w Gogolinie), Malni (filia GBP w Gogolinie), Grodkowie, Jemielnicy, Piotrówce (filia GBP w Jemielnicy) Kamienniku, Kędzierzynie-Koźlu, Kluczborku, Krapkowicach, Lewinie Brzeskim, Łosiowie (filia MiGBP w Lewinie Brzeskim), Lubszy, Kościerzycach (filia GBP w Lubszy), Jasienicy Dolnej (filia BP w Łambinowicach), Wierzbii (filia BP w Łambinowicach), Murowie, Namysłowie, Nysie, Białej Nyskiej (filia MiGBP w Nysie), Oleśnie, Olszance, Opolu – WBP Biblioteka Austriacka, MBP – wypożyczalnia centralna, filia nr 7, filia nr 18, Oddział Dziecięcy, Otmuchowie, Kałkowie (filia BP w Otmuchowie), Paczkowie, Pakosławicach, Prusinowicach (filia GBP w Pakosławicach), Pokoju, Popielowie, Karłowicach, (filia GBP w Popielowie), Starych Siołkowicach (filia GBP w Popielowie), Prudniku – filia nr 1, Strzelcach Opolskich – w filii miejskiej, Zielinie (filia GBP w Strzelcach), Nakle – klub dla dzieci i dla dorosłych (filia GBP w Tarnowie Opolskim), Przyworach (filia GBP w Tarnowie Opolskim), Raszowej (filia GBP w Tarnowie Opolskim), Tułowicach, Walcach, Zębówicach, Zdieszowicach, Żyrowej (filia MiGBP w Zdieszowicach).

Konsorcjum Opolskie Biblioteki Publiczne

Od 15 grudnia 2012 r. w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej im E. Smołki w Opolu działa Konsorcjum Opolskie Biblioteki Publiczne, które oferuje swoim czytelnikom darmowy dostęp do książek elektronicznych znajdujących się na platformie IBUK Libra należącej do Wydawnictwa PWN. W 2018 r. w konsorcjum uczestniczyło 17 bibliotek publicznych województwa opolskiego, a ich czytelnicy mieli bezpłatny dostęp do ponad 1743 publikacji elektronicznych z zakresu: nauk ekonomicznych, humanistycznych, matematyczno-przyrodniczych, społecznych oraz informatyki, medycyny, prawa i literatury faktu. Aby skorzystać z oferty, czytelnicy mogą się zgłaszać do bibliotek po indywidualne kody aktywacyjne dostępu do platformy IBUK Libra.

Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa, Priorytet 2 Infrastruktura bibliotek 2016-2020.

Gminna Biblioteka Publiczna w Skarbmierzu otrzymała dotację w wysokości 1 199 998,00 na utworzenie filii Gminnej Biblioteki Publicznej w Skarbmierzu w miejscowości Żłobizna – modernizacja części budynku oraz pomieszczeń po byłej Szkole Rolniczej w Żłobiznie.

Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury. Biblioteka Publiczna w Gorzowie Śląskim otrzymała dotację w wysokości 121 036,00 zł na remont zdegradowanej Miejskiej i Gminnej Biblioteki w Gorzowie Śląskim.

System biblioteczny MAK +

MAK+ jest elektronicznym, zintegrowanym systemem bibliotecznym, stworzonym i rozwijanym przez Instytut Książki. System umożliwia tworzenie elektronicznego katalogu bibliotecznego, bazy użytkowników placówki, rejestrację wypożyczeń i udostępnień zasobów oraz prowadzenie statystyki bibliotecznej. Praca odbywa się poprzez przeglądarkę internetową.

Jednolity, centralny system komputerowy MAK+ oferowany jest wszystkim bibliotekom bez względu na formę organizacyjną.

W 2018 r. w woj. opolskim z systemu MAK + korzystało 25 bibliotek głównych¹

- Ośrodek Kultury Biblioteka Publiczna w Byczynie
- Gminna Biblioteka Publiczna w Chrzastowicach
- Gminna Biblioteka Publiczna w Domaszowicach
- Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury. Biblioteka Publiczna w Głogówku
- Centrum Kultury. Biblioteka Publiczna w Głuchołazach
- Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury. Biblioteka Publiczna w Kietrze
- Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Kolonowskim
- Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Korfantowie
- Gminna Biblioteka Publiczna w Lasowicach Wielkich
- Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Lewinie Brzeskim
- Gminny Ośrodek Kultury, Biblioteka Publiczna w Łambinowicach
- Namysłowski Ośrodek Kultury. Biblioteka Publiczna
- Gminny Ośrodek Kultury i Sportu. Biblioteka Publiczna w Olszance
- Dom Kultury w Ozimku. Miejska i Gminna biblioteka Publiczna w Ozimku
- Biblioteka Publiczna w Paczkowie
- Gminna Biblioteka Publiczna w Pakosławicach
- Gminna Biblioteka Publiczna w Pokoju
- Gminna Biblioteka Publiczna w Polskiej Cerekwi
- Gminna Biblioteka Publiczna w Popielowie
- Gminna Biblioteka Publiczna w Skarbimierzu
- Gminna Biblioteka Publiczna w Świerczowie
- Tułowicki Ośrodek Kultury Biblioteka Publiczna w Tułowicach
- Gminna Biblioteka Publiczna w Turawie
- Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Zawadzkiem
- Gminny Ośrodek Informacji Kultury i Czytelnictwa w Zębowicach

Zakup nowości wydawniczych do bibliotek

Program finansowany ze środków Biblioteki Narodowej „Zakup nowości wydawniczych do bibliotek”. Celem Programu, realizowanego w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa na lata 2014-2020, jest wzbogacenie i odnowienie księgozbiorów bibliotek publicznych. Zadaniem Programu jest wzmocnienie bibliotek publicznych poprzez stały dopływ nowości wydawniczych, a w konsekwencji zwiększenie oferty czytelniczej dla użytkowników bibliotek.

---

¹ Analiza działalności bibliotek publicznych w mieście – gminie w roku 2018 r. Materiały własne Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Opolu

VIII. Ranking Bibliotek 2018

W 2018 r. Instytut Książki i „Rzeczpospolita” nagrodziły samorządy najbardziej zaangażowane w kulturalny rozwój swojej gminy.

W kategorii Najlepsze w województwie:

Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Krapkowicach zajęła 77. miejsce w Polsce i 1. miejsce w województwie opolskim

Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Grodkowie zajęła 129. miejsce w Polsce i 2. w województwie opolskim

Miejska Biblioteka Publiczna w Brzegu zajęła 142. miejsce w Polsce i 3. w województwie opolskim.

IX. Nagrody dla bibliotek

Gminna Biblioteka Publiczna w Strzeleczkach, filia w Zielinie i Gminna Biblioteka Publiczna w Jemielnicy, filia w Piotrowce otrzymały *ex aequo* nagrodę dyrektora WBP w Opolu w ramach II edycji konkursu „O tytuł najlepszej wiejskiej filii bibliotecznej województwa opolskiego”

Miejska Biblioteka Publiczna w Brzegu otrzymała nagrodę Marszałka Województwa Opolskiego „Najlepsza Przestrzeń Publiczna województwa opolskiego. Kategoria obiekt”

Gminna Biblioteka Publiczna w Strzeleczkach, filia w Zielinie otrzymała nagrodę Instytutu Książki za recenzję rysowaną „Znikający króliczek”

Gminna Biblioteka Publiczna w Strzeleczkach, filia w Zielinie otrzymała nagrodę Instytutu Książki za recenzję rysowaną „Szczurki mają apetyt”

X. Jubileusze bibliotek

26 kwietnia 2018 r. uroczyste obchody 70-lecia Miejskiej Biblioteki Publicznej w Kędzierzynie-Koźlu

25 maja 2018 r. uroczyste obchody 70-lecia działalności Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej w Namysłowie

2 czerwca 2018 r. uroczyste obchody 70-lecia Gminnej Biblioteki Publicznej w Cisku

8 czerwca 2018 r. obchody 55-lecia działalności Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej w Ozimku

6 października 2018 r. obchody 5-lecia działalności Powiatowego Centrum Kultury w Strzelcach Opolskich

XI. Wybrana działalność promocyjna bibliotek

Gminna Biblioteka Publiczna w Baborowie

styczeń – Bajkowy turniej dla dzieci

maj – Dzień Bibliotekarza i Bibliotek

maj – Spotkanie autorskie z Joanną Olech

maj – Czytamy sobie... Kamishibai – papierowy teatr

maj – Spotkanie z Robertem Gondkiem „Spotkanie z Afryką”

lipiec – Wakacyjny piknik

lipiec – Letnie warsztaty florystyczne

wrzesień – Narodowe Czytanie 2018

październik – Spotkanie z Sylwią Winnik

listopad – Dzień Pluszowego Misia

grudzień – Warsztaty z tworzenia wianków wykonanych z żywej jedliny „Idą Świąta”

Miejska Biblioteka Publiczna w Brzegu

Cykliczne spotkania w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki

styczeń – Ferie zimowe w Oddziale dla Dzieci

marzec – Eliminacje Powiatowe 63. Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego

kwiecień – Spotkanie Klubu Literackiego
kwiecień – Spotkanie z Jackiem Bocheńskim
kwiecień – Spotkanie z Romaną Więczaszek
kwiecień – Gra miejska „Książęce Manewry”
kwiecień – Reaktywacja Komputerowego Klubu Seniora
maj – Rajd rowerowy „Majówka z książką”
maj – Przedstawienie kabaretowe z okazji Święta Matki pt. „Wszystko dla Ciebie... Mamo”
maj – Spotkanie z Teresą Zielińską
czerwiec – Spotkanie z Magdaleną Knedler
sierpień – Spotkanie z Magdaleną Majcher
sierpień – Spotkanie z Magdaleną Kordel
wrzesień – Spotkanie z Filipem Springerem
październik – Koncert, „Kogo nasza miłość obchodzi”
październik – Koncert muzyki argentyńskiej – Santi Pacheco, prowadzenie Jacek Horzęga
październik – Spotkanie autorskie z Martą Kisiel
październik – Syfon – 20. konfrontacje literackie
listopad – Turniej szachowy 100 partii na 100-lecie odzyskania niepodległości Partyjka w Bibliotece VIII
listopad – Koncert Zbigniewa Wojciechowicza
listopad – Spotkanie autorskie z Jolantą Szwalbe
listopad – Spotkanie z Alicją Baran „Mózg – jak wspomóc jego funkcjonowanie”

Gmina Biblioteka Publiczna w Domaszowicach

styczeń – Spotkanie przy kawie z seniorami. Spotkanie ze strażakiem z Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Namysłowie
styczeń – Ferie w bibliotece „Niech żyje bal!”
marzec – VI edycja Gminnego Konkursu pt. „Stroik Wielkanocny”
maj – Warsztaty dla uczniów Szkoły Podstawowej w Domaszowicach „3 Maj Święto Konstytucji”
maj – Wycieczka dla uczniów z klas Szkoły Podstawowej w Domaszowicach „Poznajemy zabytki Namysłowa”
grudzień – Spektakl „Bałwankowe święta”
grudzień – V edycja Gminnego Konkursu pt. „Stroik Bożonarodzeniowy

Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury. Biblioteka Publiczna w Głogówku

styczeń – Spotkanie z księgową Iwona Hruzik w ramach cyklu „Zawodowcy”
styczeń – Spotkanie z zawodowym strażakiem Dariuszem Frączkiem
marzec – Spotkanie z krawcową Karoliną Popiela
kwiecień – Spotkanie autorskie z Romanem Pankiewiczem
kwiecień – Spotkanie z myśliwym Klaudiuszem Janikiem
kwiecień – Edukacyjne zajęcia integracyjne „Dzień Ziemi”
maj – Spotkanie autorskie z Ryszardem Ściborem
maj – Spotkanie autorskie „Śpiewająca biblioteka” – Edyta i Robert Zarębscy
czerwiec – Wystawa pokonkursowa „Jan Cybis- plener malarski”
czerwiec – Zajęcia dla dzieci i młodzieży z Litwy i Ukrainy „Opolski strój ludowy”
lipiec – Warsztaty z dogoterapeutą – GrażynąWięclaw pt „ Bądź bezpieczny z dobrym psem”
lipiec – Spotkanie z historykiem Dragomirem Rudym „Spotkanie z historią”
wrzesień – Współorganizacja festynu „Pożegnanie lata”
październik – Spotkanie autorskie z Teresą Zielińską
listopad – Zajęcia integracyjne „Dzień Pluszowego Misia”

Centrum Kultury. Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Głucholazach

Cykliczne spotkania w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki

styczeń – Konkurs pięknego czytania

luty – Dzień Bezpiecznego Internetu – Tworzymy kulturę szacunku w sieci

marzec – Spotkanie kobiet z pasjami „Naprawdę jaka jesteś, nie wie nikt”

maj – XIV Biesiada Czytelnicza (Do)wolność czytania

czerwiec – Odjazdowy Bibliotekarz

październik – Dyktando ortograficzne

listopad – X Święto Pluszowego Misia

grudzień – Konkurs jednego Wiersza im. Michała Lisowskiego XXI edycja

Gminna Biblioteka Publiczna w Gogolinie

Cykliczne spotkania w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki

styczeń – „Mistrz Głośnego Czytania” – Ferie zimowe

styczeń – Świętujemy Dzień Babci i Dziadka

kwiecień – Spotkanie autorskie z Romanem Pankiewiczem

kwiecień – Spotkanie z Dorotą Zawadzką

maj – Promocja książki pt. „Jerzy Lipka – życie i twórczość”

czerwiec – Gra miejska „Poznawaj, bawiąc się – baw się, poznając”, „Tropem perełek Gogolina”

czerwiec – Spotkanie z Magdaleną Majcher

czerwiec – Spotkanie z pisarką Karoliną Wilczyńską

lipiec-sierpień – Wakacje w Bibliotece

wrzesień – Rajd „Śladami krzyży i kapliczek” w ramach projektu „Perły krajobrazu małej architektury sakralnej w Gminie Gogolin”

listopad – Spotkanie z pisarką dla dzieci Wiolettą Piasecką

listopad – Spotkanie z Tomaszem Sobanią w szkołach w Gogolinie

Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Grodkowie

Cykliczne spotkania w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki

styczeń – Wystawa „Strój i ubiór ludowy na Śląsku Opolskim”

styczeń – Ferie zimowe – zajęcia literacko-plastyczne z elementami biblioterapii oraz gry planszowe dla dzieci

styczeń – Gry planszowe i zabawy szachowe

styczeń – Zajęcia cykliczne „Plastyka w bibliotece”

styczeń-marzec – I tura szkoleń komputerowych dla dorosłych

luty – Wystawa „Świat zwierząt w obiektywie Renaty i Grzegorza Lenartów”

luty – Wystawa „Pałac w Kopicach”

luty – Warsztaty decoupage dla dorosłych

luty – Szkolenie „Biblioterapia dla bibliotekarzy z powiatu brzeskiego”

marzec – Spotkania w ramach akcji społecznej „Cała Polska czyta dzieciom”

marzec – Zajęcia dla najmłodszych czytelników „Wielkanocne tradycje”

kwiecień – Wystawa „Rok Zbigniewa Herberta”

kwiecień – Wystawa „Piwo od Schefflera, nocleg pod trzema koronami, maszyny rolnicze od Klingsa”

kwiecień – Konkurs regionalny dla gimnazjów „Z przeszłości i teraźniejszości miasta i gminy Grodków”

kwiecień – Zajęcia biblioteczne z grupami przedszkolnymi z okazji Międzynarodowego Dnia Książki dla Dzieci

kwiecień – Cykl zajęć „Polska – nasza Ojczyzna”

kwiecień – Zajęcia biblioteczne „Zwyczajy i tradycje Wielkanocne”

kwiecień – Pokaz filmu o rodzinie Schaffgotsch

kwiecień – Wykład dr B. Bednarka „W labiryntach kultury. Krew w perspektywie kulturowej”
kwiecień – Spotkania w ramach akcji społecznej „Cała Polska czyta dzieciom”
maj – Wystawa „Piwo od Schefflera, nocleg Pod Trzem Koronami, maszyny rolnicze od Klingsa – czyli przemysł i usługi dawnego Grodkowa”
maj – Tydzień Bibliotek
maj – Czytanie w plenerze
maj – Wspólne Czytanie Herberta – wybrane teksty Herberta czytane wspólnie przed Biblioteką
maj – Wycieczka przedszkolaków i uczniów „Poznajemy Bibliotekę w Ratuszu”
maj – Spotkanie autorskie z Małgorzatą Żółtaszek
maj – „Józef Elsner – znany grodkowianin”
maj – Wykład dr B. Bednarka „W labiryntach kultury. Złoto. Między kruszcem a symboliką”
maj – Spotkania w ramach akcji społecznej „Cała Polska czyta dzieciom”
czerwiec – Wystawa plenerowa „Grodków dawniej i dziś”
czerwiec – Spotkanie z Karoliną Wilczyńską w ramach DKK
czerwiec – XVI Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom – spotkania z grupami przedszkolnymi
czerwiec – IV Gra Miejska
czerwiec – Impreza plenerowa z okazji 700-lecia lokacji miasta aktywny udział biblioteki w przygotowaniu części historycznej
lipiec-sierpień – Wystawa plenerowa „Świat zwierząt w obiektywie Renaty i Grzegorza Lenartów”
lipiec-sierpień – Wystawa „Książka na lato”
lipiec-sierpień – Zajęcia edukacyjno-plastyczne „Morze, góry, łąka, las”
wrzesień – Wystawa Anny Adasiak „Pranie”
wrzesień – Narodowe czytanie „Przedwiośnia” S. Żeromskiego
wrzesień – Uroczysta sesja rady miejskiej z okazji 700-lecia, część historyczna przygotowana i prowadzona przez Bibliotekę, także wystawa plenerowa oraz publikacja
wrzesień – Dzień Głośnego Czytania – zajęcia z przedszkolakami
wrzesień – Pasowanie na czytelnika biblioteki
październik – Spotkanie autorskie z Olgą Rudnicką w ramach projektu WBP „Pisarz w trasie”
październik – Zajęcia biblioteczne „Październik Miesiącem Dobroci dla Zwierząt”
październik – Wystawa plenerowa „Zapiski o Grodkowie”
październik – Spotkanie literacko-plastyczne dla dzieci i rodziców „Sobota w bibliotece”
październik – Cykl spotkań czytelniczo-plastycznych pt. „Gang Słodziaków”
październik – Cykl zajęć bibliotecznych pt. „Jesienne spotkania w bibliotece”
listopad – Wystawa „100 lat odzyskania niepodległości”
listopad – Cykl zajęć dla najmłodszych „Odzyskanie niepodległości”
listopad – Warsztaty plastyczne „Malowanie bombek”
listopad – Światowy dzień pluszowego misia, zajęcia biblioteczne
listopad – Spotkanie autorskie z Zofią Stanecką
listopad – Spotkanie literacko-plastyczne dla dzieci i rodziców
listopad – Spotkanie autorskie z Teresą Zielińską
grudzień – Warsztaty plastyczne „Świąteczny obrazek”
grudzień – Spotkanie autorskie z Piotrem Załuskim
grudzień – Zajęcia biblioteczne „Tradycje Bożego Narodzenia”

Gminna Biblioteka Publiczna w Izbicku

luty – Wystawa „J. Verne”
marzec-maj – Lekcje biblioteczne
lipiec – Wystawa „Wisława Szymborska”
październik – Teatrzyk „Marzenia Wojtka Strażaka”

listopad – Wystawa „Leopold Staff”

Gminna Biblioteka Publiczna w Jemielnicy

Cykliczne spotkania w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki

maj – Dzień Bibliotekarza

czerwiec – Spotkanie autorskie z Karoliną Wilczyńską

Gminny Ośrodek Kultury i Sportu. Biblioteka Publiczna w Kamienniku

Cykliczne spotkania w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki

styczeń – Wieczór kolęd

styczeń – Dzień Babci i Dziadka

styczeń – Bal przebierańców dla najmłodszych czytelników

lutym – Zabawa choinkowa

marzec – Gminny Konkurs Recytatorski – Jan Brzechwa

marzec – Warsztaty dietetyczne

kwiecień – Konkurs plastyczny – Polskie przysłowia i tradycje

maj – Festyn majowy

maj – Obchody z okazji Dnia Matki

czerwiec – Obchody z okazji Dnia Dziecka

lipiec – „Piknik na Florydzie” – wycieczka dla dzieci i młodzieży

wrzesień – Spotkanie autorskie z Małgorzatą Żółtaszek

październik – Spotkanie z najmłodszymi czytelnikami

listopad – Gminny Konkurs Pieśni Patriotycznej

listopad – Wieczornica związana z rocznicą Odzyskania Niepodległości

listopad – Tradycje andrzejkowe – zabawa dla dzieci i rodziców

grudzień – Zabawa Mikołajkowa

Miejska Biblioteka Publiczna w Kędzierzynie-Koźlu

Cykliczne spotkania w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki

styczeń – Salon Muzyki i Literatury pt. „Kolegdowanie w bibliotece”. Gość salonu: ks. Łukasz Libowski – śpiew i świąteczne rozważania, Izabela Migocz – akompaniament i prowadzenie, Krystian Migocz – skrzypce

styczeń – Wernisaż wystawy fotografii podróżnika Przemysława Supernaka pt. „Spotkani w drodze”

styczeń – Spotkanie autorskie z pisarką Ewą Kassalą

styczeń – Spotkanie dla dzieci z Morsami z Dębowa

styczeń – Ekoferie w bibliotece

styczeń – Wręczenie nagród laureatom konkursu na pracę plastyczną „Z babcią, z dziadkiem w książkową przygodę” oraz pokonkursowy wernisaż wystawy prac dzieci

styczeń – Spotkanie autorskie i warsztaty z Wojciechem Mikołuszko „Jak poznawać przyrodę” – autorem książek pt. „Z tatą w przyrodę”, „Dzieci doktora motyla”

styczeń – Spotkanie z poetką – „Lacrimosa” Marta Fox

styczeń – Rodzinne czytanki „Zimowe łamigłówki dla każdego”

styczeń – Spotkanie dla dzieci z Natalią Usenko „Bractwo-piractwo. Przygoda Przyrodnicza”

styczeń – Spotkanie dla dzieci z Natalią Usenko „Bractwo-piractwo. Przygoda Przyrodnicza”

styczeń – Spotkanie autorskie z prof. Piotrem Greinerem „Nobliści ze Śląska”

styczeń – Spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki nt. książki Anny Brzezińskiej „Córki Wawelu. Opowieść o jagiellońskich królewnach”

styczeń – Klub Dyskusyjny Miłośników Filmów DVD – spotkanie inauguracyjne

lutym – IX finał czytelniczo-ekologicznej akcji dla przedszkolaków pt. „Przyjaciel przyrody i książek”

luty – Wernisaż wystawy pt. „Najpiękniejsza? Wystawa zdjęć z Kuby” Renaty Matusiak

luty – Spotkanie autorskie z Jarosławem Makowskim uczniem ks. prof. Józefa Tischnera autorem książki „Wariacje Tischnerowskie”

luty – Konkurs Najpiękniejszej Wymowy Języka Ojczystego, ogłoszenie wyników

luty – Spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki poświęcone książce „Grunt pod nogami” Jana Kaczkowskiego

luty – Wernisaż wystawy z okazji Jubileuszu 70-lecia Miejskiej Biblioteki Publicznej w Kędzierzynie-Koźlu

marzec – Klub Podróżnika: spotkanie z Andrzejem Mellerem dziennikarzem, reportażyście, podróżnikiem nt. książki „Czołem, nie ma hien. Wietnam, jakiego nie znacie.”

marzec – Podsumowanie konkursu na Czytelnika Roku. Wręczenie nagród oraz spektakl Teatru Blaszyń Bęberek pt. „Alicja w krainie Czarów”

marzec – „Znani i lubiani polecają i wypożyczają książki na weekend” – spotkanie z Honoratą Czech plastykiem oraz uczniami z Zespołu Szkół Żeglugi Śródlądowej im. Bohaterów Westerplatte. Warsztaty plastyczne

marzec – Warsztaty dla dorosłych pt. „Wielkanocne ekorękodzieło”. Prowadzenie Jolanta Tyszkowska

marzec – Konferencja w ramach obchodów Jubileuszu 70-lecia Miejskiej Biblioteki Publicznej pod Honorowym Patronatem Saby Nowosielskiej Prezydent Miasta Kędzierzyn-Koźle pt. „Biblioteka miejscem spotkań na przełomie tradycji i nowoczesności”

kwiecień – Spotkanie z Marzeną Popławską współautorką książki pt. „Nam Thar. Podróż. Miłość. Wyzwolenie”. Otwarcie wystawy pt. „Budda w Podróży. Jak mądrość wschodu dotarła na Zachód”. Wydarzenie realizowane we współpracy z Buddyjskim Ośrodkiem Medytacyjnym Diamentowej Drogi Kędzierzyn-Koźle

kwiecień – Spotkanie z Katarzyną Jabłońską, współautorką książki pt. „Na początku był sens” rozmowy z ks. Krzysztofem Grzywoczem. Prowadzenie Andrzej Kerner

kwiecień – Warsztaty literacko-fotograficzne dla młodzieży realizowane w ramach projektu „Złote książki w górach i miastach”. Prowadzenie Justyna Łabuś. Projekt Złote książki w górach i miastach jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa. Przekraczamy granice

kwiecień – Piknik proekologiczny dla dzieci z okazji Światowego Dnia Ziemi i happening ph. „Oddychajmy czystym powietrzem”

maj – Tydzień Bibliotek: Spotkanie autorskie z Jackiem Fedorowiczem

maj – Tydzień Bibliotek: Ekslibris – warsztaty tworzenia pieczęci techniką linorytu. Prowadzenie Agnieszka Urban i Ewa Pietruszewska

maj – Dni Otwarte Funduszy Europejskich

maj – Tydzień Bibliotek: Rodzinne czytanki – „Tydzień bibliotek – jestem bibliotekarzem” – gry i zabawy dla dzieci i rodziców, czytamy „Franklin i książka z biblioteki”

maj – Targi książki nad Odrą Kędzierzyn-Koźle 2018

czerwiec – Spotkanie autorskie z Beatą Ostrowicką w ramach projektu „Złote książki w górach i miastach”

czerwiec – Spotkanie autorskie z Łukaszem Dębskim w ramach Dni Literatury dla Dzieci i Młodzieży

czerwiec – Spotkanie autorskie z Kazimierzem Szymeczko w ramach Dni Literatury dla Dzieci i Młodzieży

czerwiec – Noc Bibliotek

czerwiec – Spotkanie z Mariuszem Szczygłem w ramach projektu „Złote książki w górach i miastach”

czerwiec – Finał konkursu literackiego dla dzieci i młodzieży Małe Krajobrazy Słowa

lipiec – Otwarcie Oddziału dla młodzieży „Studnia Otwarta Kultura

lipiec – Spotkanie autorskie z Markiem Pindralem pt. „Indie, czyli świat” i otwarcie wystawy fotografii pt. „Hindusi”

sierpień – Warsztaty pt. „Sztuka plakatu”. Prowadzenie Sebastian Huczyński - artysta malarz, historyk sztuki

wrzesień – Narodowe Czytanie „Przedwiośnia” Stefana Żeromskiego
wrzesień – Spotkanie autorskie z Moniką Juraszek „Sekrety zdrowego i pięknego umysłu”
wrzesień – Prelekcja pt. „Księstwo Kozielsko-Bytomskie między koroną czeską i polską”. Prowadzenie: dr Szymon Solak
wrzesień – Inauguracja Jesieni Literackiej. Salon Muzyki i Literatury pt. „Muzy poetów i kompozytorów
październik – Obchody Międzynarodowego Dnia Starszych – Kampania „Senior znaczy szacunek”
październik – Jesień Literacka w Kędzierzynie-Koźlu: Spotkanie autorskie z Teresą Zielińską na temat książki „(O)Polskie Antypody”
październik – Jesień Literacka w Kędzierzynie-Koźlu: Spotkanie autorskie z Jakubem Ćwiekiem w ramach akcji „Zaczytane opolskie”
październik – Spotkanie z autorami tekstów Avi & Louis Villain
listopad – „Zbigniew Herbert” – wystawa w 20. rocznicę śmierci poety przygotowana ze zbiorów własnych biblioteki
listopad – Wystawa pt. „Żołnierz i policjant zawsze wierny Polsce. Życie i służba Wiktora Ludwikowskiego” stworzona na podstawie materiałów red. Bogusława Rogowskiego w ramach obchodów 100-lecia odzyskania przez Polskę Niepodległości
listopad – Spotkanie autorskie z Mariuszem Kolmasiakiem nt. książki pt. „Belweder oraz jego mieszkańcy i użytkownicy (1818-2014)” i prelekcja w ramach obchodów 100-lecia odzyskania przez Polskę Niepodległości
listopad – „Barwy naszych myśli” – wernisaż wystawy rękodzieła uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną „Koło” w Kędzierzynie-Koźlu
listopad – Tydzień ekologiczny: „Antarktyka, czyli z wizytą w Raju” spotkanie z Mikołajem Golachowskim, autorem książki „Czochoł antarktycznego słońca”
listopad – Wieczór Gier Planszowych
listopad – „Uroda Życia” – spotkanie autorskie z Anną Maruszczyk, redaktor naczelną miesięcznika, reportażystką, poetką, pisarką
grudzień – „Komputerowe zmagania”
grudzień – „Malowane emocjami” – wernisaż wystawy prac Artystów Malujących Ustami i Nogami z udziałem Stanisława Kmiecika, artysty Amun-u
grudzień – Finał akcji Rodzinne Czytanki w bibliotece. W programie m.in.: wręczenie nagród najlepszym czytankowiczom oraz spektakl ekologiczny pt. „O krzykliwym Skrzaciku i Magicznej Księdze”
grudzień – Spotkanie z autorami i promocja książki o Żołnierzach Niezłomnych z Ziemi Kozielskiej pt. „Żołnierze Wyklęci – ocalić od zapomnienia”, prowadzenie spotkania Michał Nowak

Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Kluczborku

Cykliczne spotkania w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki

styczeń – Przedstawienie dla dzieci „Emmanuel” w wykonaniu Teatru Dobrego Serca z Warszawy
marzec – Wystawa „We mnie jest płomień, który myśli” na temat Zbigniewa Herberta, ze zbiorów WBP w Opolu
marzec – „Przegląd Poezji i Pieśni Patriotycznej” w ramach obchodów 100-lecia odzyskania niepodległości, skierowany do uczniów szkół podstawowych Powiatu Kluczborskiego
kwiecień – Spotkanie z Magdą Durecką, w cyklu „Galeria Osobistości Ziemi Kluczborskiej”
maj – Spotkanie z Bożeną Kąsy i promocja tomiku „Ziarenka liryczne i satyryczne” – w ramach Tygodnia Bibliotek i promocji lokalnych twórców
maj – Spotkanie z Jakubem Małeckim, w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki
czerwiec – Noc Bibliotek pod hasłem „RzeczpospoCzyta”
– „Upoluj książkę” – poszukiwanie książek ukrytych na terenie Kluczborka

- „Nocną Wymianę Książek” – bezgotówkową wymianę własnych książek pomiędzy uczestnikami wydarzenia
  - prezentację gry „Odyssey” firmy Lupo Art Games
  - „Biblioteczne Ekostworki” – zajęcia plastyczne dla dzieci
  - inaugurację projektu „Planszowy Kluczbork”
  - wystawę ilustracji Emilii Dziubak
  - występ saksofonisty Dmytro Kulakovskiego, ucznia ZSO w Kluczborku
  - pokaz filmu dla dzieci „Tarapaty”.
- czerwiec – Wystawa ilustracji Emilii Dziubak, jednej z najlepszych polskich ilustratorek książek dla dzieci
- czerwiec – „Spacer z Bajką” – głośne czytanie bajek dla przedszkolaków i uczniów na kluczborskim Rynku
- czerwiec – Wystawa „Poezja z za krat – przegląd twórczości osób osadzonych w Zakładzie karnym w Kluczborku”
- wrzesień – Narodowe Czytanie „Przedwiośnia” Stefana Żeromskiego
- wrzesień – 12. Spotkanie z Agnieszką Chrobot i promocja tomiku „Jestem”
- wrzesień – „Odjazdowy Bibliotekarz z Kluczborka i nie tylko” w ramach corocznego rajdu rowerowego bibliotekarz i miłośnicy książek odwiedzili Chałpkę Starzików w Bogacicy, zapoznali się z jej działalnością i zbiorami. Rajdowi towarzyszyła tradycyjnie akcja bookcrossingu.
- październik – Spotkanie z Olgą Rudnicką w ramach projektu Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Opolu „Pisarz w trasie”
- listopad – „Senior dla Seniora w Bibliotece” spotkanie humorystyczno-artystyczne integrujące stowarzyszenia działające dla i wśród seniorów
- grudzień – „Mikołajki z Książką” spotkanie dla dzieci i rodziców w klimacie świątecznym
- grudzień – Spotkanie wigilijne „Jest taki dzień...”

Gminna Biblioteka Publiczna w Komprachcicach

- kwiecień – Gminny Konkurs Pięknego Czytania
- kwiecień – Spotkanie autorskie z Agnieszką Frączek
- lipiec – Wakacje w bibliotece
- październik – Gminny konkurs ładnego pisania
- listopad – Wieczór poezji patriotycznej dla seniorów
- listopad – Spotkanie autorskie z Urszulą Kozłowską
- grudzień – Spotkanie autorskie z prof. Dorotą Simonides

Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji. Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Korfantowie

- marzec – Konkurs Pięknego Czytania
- maj – Spotkanie autorskie z Teresą Zielińską – dziennikarką Radia Opole
- maj – Powiatowy Konkurs Recytatorski „Majowe Spotkania z Poezją”
- wrzesień – Narodowe Czytanie „Przedwiośnie” S. Żeromskiego
- grudzień – Gminny Konkurs Recytatorski „Boże Narodzenie w Poezji”

Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Krapkowicach

- Cykliczne spotkania w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki
- Cały rok „Grzeczność na co dzień” – lekcje biblioteczne promujące dobre zachowanie
- styczeń – Impreza czytelnicza integrująca seniorów z wnukami „Dla Dziadka i Babci”
- wrzesień – Występ chóru z gminy Zdzeszowice „Rozśpiewane Serce Opolszczyzny”
- marzec – Wystawa, połączona z lekcjami czytelniczymi, obrazująca postać kobiet sławnych i tragicznych w literaturze „Kobiety sławne i tragiczne”

maj – Zajęcia biblioteczne z bajkoterapii, mające na celu naukę panowania nad pozytywnymi i negatywnymi emocjami „Recepta na uśmiech”
maj – Cykl imprez czytelniczych dla najmłodszego czytelnika, „Kocie opowieści”
maj-czerwiec – „Bajki kamishibai” – metoda czytania tekstu literackiego, który pomaga w edukacji starszych i młodszych użytkowników
czerwiec – Imprezy czytelnicze promujące głośne czytanie i zabawy z książką, „Dzień Dziecka”
lipiec-sierpień – Zajęcia wakacyjne dla dzieci i młodzieży „Biblioteczne wakacje”
wrzesień – zajęcia biblioteczne połączone z warsztatami dla dzieci starszych „Historia – też może być ciekawa”
wrzesień – Quiz literacki „Narodowe czytanie” – „Przedwiośnie” Stefana Żeromskiego
październik – Spektakl teatralny dla seniorów „W Twoją stronę patrzę Boże”
październik – Cykl imprez mających na celu edukację patriotyczną od wczesnych lat przedszkolnych „Legenda polskie”, „Symbole Narodowe”
kwiecień – Spotkanie autorskie z Krystyną Mirek
maj – Spotkanie autorskie z Ewą Kassalą
październik – Turniej szachowy o puchar burmistrza
październik – „Miesiąc seniora” – przeprowadzony zgodnie z harmonogramem imprez czytelniczych
listopad – Wystawa połączona z lekcjami bibliotecznymi „100 lat Niepodległości”
listopad – Cykl imprez czytelniczych „Polskie symbole narodowe”
październik – Spotkanie autorskie z Markiem Krajewskim
listopad – Zabawy Andrzejkowe – imprezy czytelnicze dla czytelników i społeczności lokalnej
grudzień – Spotkanie mikołajkowe „Mikołaj w bibliotece”
grudzień – Spotkanie autorskie z Tomaszem Sobanią
grudzień – Spotkanie opłatkowe – przeznaczone dla Warsztatów Terapii Zajęciowych, słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku i czytelników biblioteki

Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Lewinie Brzeskim

Cykliczne spotkania w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki

styczeń – Dzień Babci i Dziadka

styczeń – Zima z Biblioteką

marzec – Warsztaty wielkanocne

kwiecień – Spotkanie autorskie z Krystyną Mirek w ramach DKK

maj – Biblioteka pod Ratuszem

maj – XI Gminny Konkurs Recytatorski

czerwiec – Spotkanie z Ciekawskim Georgem

lipiec-sierpień – Wakacje z Biblioteką

wrzesień – Narodowe Czytanie

wrzesień – Spotkanie autorskie z Magdaleną Kordel w ramach DKK

listopad – Wieczór andrzejkowy

grudzień – Warsztaty świąteczne

Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji. Biblioteka Publiczna w Łambinowicach

Cykliczne spotkania w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki

styczeń – Kolędowanie z sercem

luty – Przegląd zespołów wokalnych

maj – Odjazdowy Bibliotekarz

czerwiec – „Noc świętojańska”

czerwiec – Dni Gminy Łambinowice
czerwiec – Dzień Rodziny
lipiec-sierpień – Noc w bibliotece
wrzesień – Piknik z Kulturą
październik – Powiatowy Konkurs Recytatorski Humoru i Satyry
październik – Dzień Seniora
grudzień – Wigilia dla osób samotnych

Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji. Biblioteka Publiczna w Lubrzy

styczeń – Jasełka
styczeń – Dzień Babci i Dzień Dziadka
styczeń – Ferie zimowe dla dzieci i młodzieży
marzec – Dzień Kobiet, przedstawienie teatralne
marzec – Warsztaty wielkanocne, wystawa pocztówek z okresu II wojny światowej
maj – Dzień Matki, montaż słowno-muzyczny
lipiec-sierpień – Wakacje w bibliotece
wrzesień – Pomoc przy organizowaniu Dożynek Powiatowych
listopad – Zaduszki, montaż słowno-muzyczny
grudzień – Warsztaty bożonarodzeniowe

Gminny Ośrodek Kultury i Sportu. Biblioteka Publiczna w Lubczy

Cykliczne spotkania w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki
styczeń – Ferie w bibliotece, warsztaty plastyczne z okazji „Dnia Babci i Dziadka”
marzec – Biesiada Wielkanocna
maj – Tydzień bibliotek
czerwiec – Obchody Dnia Dziecka
lipiec-sierpień – Wakacje w bibliotece (zabawy, konkursy, warsztaty plastyczno-techniczne, gry terenowe, wycieczki), realizacja warsztatów z enkaustyki
październik – Spotkanie autorskie z Romanem Pankiewiczem
październik – Spotkanie autorskie z Sabiną Waszut w ramach DKK
październik – Warsztaty edukacyjne dla dzieci i młodzieży w ramach projektu „Opolskie to dla mnie...”
Spotkania z przedszkolakami cztery razy w miesiącu w ramach akcji „Całą Polską czyta dzieciom”

Gminna Biblioteka Publiczna w Murowie

styczeń – Ferie w Bibliotece
luty – Wieczór z balladą. Koncert zespołu „Wiekowe Baszty”
marzec – Wielkanoc w bibliotece
maj – Spotkanie autorskie z poetką Agnieszką Chrobot
czerwiec – Odjazdowy Bibliotekarz
czerwiec – Ogólnopolska akcja wspólnego czytania „Jak nie czytam, jak czytam!”
czerwiec – Noc w Bibliotece
lipiec-sierpień – Wakacje w bibliotece „Po pierwsze, nie nudzić!”
wrzesień – Spotkanie autorskie z Magdaleną Kordel
wrzesień – Spotkanie w bibliotece z dietetykiem Weroniką Szumlak
październik – Święto ziemniaka z biblioteką
październik – Szafing – edycja jesienna
listopad – Spotkanie z przedszkolakami z okazji Święta Niepodległości
listopad – Spotkania z Teresą Zielińską „Najważniejszy jest człowiek”
listopad – Andrzejkowe wróżby

listopad – Warsztaty świąteczne w bibliotece

listopad – Wystawa „Sławni Opolanie” ze zbiorów WBP w Opolu

Namysłowski Ośrodek Kultury. Biblioteka Publiczna w Namysłowie

Cykliczne spotkania w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki

styczeń – Ferie zimowe w bibliotece

maj – Tydzień Bibliotek

czerwiec – Noc Bibliotek

czerwiec – „Akcja, jak nie czytam, jak czytam”

wrzesień – Narodowe czytanie

Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Niemodlinie

styczeń – Ferie w bibliotece

kwiecień – Noc z Andersenem

maj – Tydzień Bibliotek

czerwiec – Cała Polska Czyta Dzieciom

czerwiec – Noc Bibliotek

wrzesień – Narodowe Czytanie

listopad – Czytam sobie w bibliotece

grudzień – Spotkanie mikołajkowe w bibliotece

Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Nysie

Cykliczne spotkania w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki

Styczeń-luty – Wystawa z prywatnej kolekcji „Cudowny świat lalek”

luty-marzec – Wystawa „Otmuchów – Oblicza Miasta”

marzec – Konkurs Pięknego Czytania

marzec-kwiecień – Wystawa rzeźby Zbigniewa Kaczmarczyka „Tajemnice drewna”

marzec-Konkurs Pięknego Czytania

kwiecień – Spotkanie autorskie z Januszem Kamilem Gajdemskim promocja książki „Prawdy. Człowiek z bliźną”

kwiecień – Wystawa prac Mirosława Zakrzewskiego „Spowitości przestrzeni”

kwiecień – Konkurs na ilustrację do wierszy Ryszarda Ścibora (ilustracje ukazały się w książeczce dla dzieci R. Ścibora)

kwiecień-maj – Wystawa „Ku naprawie Rzeczypospolitej”- Konstytucja 3 Maja

maj – Spotkanie autorskie z Michałem Witkowskim

maj – Spotkanie autorskie połączone z promocją tomiku z aforyzmami „Myśli nieprzypadkowe” Ryszarda Ścibora

maj – Rajd rowerowy „Odjazdowy Bibliotekarz” Nysa-Łambinowice

maj - czerwiec - Wystawa „Policyjny świat motoryzacji” – Arkadiusz Sokół

maj – Teatrzyk kukiełkowy dla dzieci „Urodziny królowy”

czerwiec – Promocja książki „Co pachnie ciszej” Małgorzaty Anny Bobak-Końcowej

czerwiec – Noc Bibliotek – Kasyno w bibliotece

lipiec – Wystawa Fortyfikacje Twierdzy Nysa

sierpień-wrzesień – Europejskie Dni Dziedzictwa – wystawa „Niepodległa dla wszystkich”

wrzesień – Narodowe czytanie

wrzesień – Noc w bibliotece dla dzieci „Kosmiczny kalejdoskop”

wrzesień – październik – Wystawa „Malarstwo” – Barbara Chomiczuk-Sroka

październik – listopad – Wystawa „100 lecie praw wyborczych kobiet”

październik – Giełda Płyt Winylowych

październik – Spotkanie autorskie z Piotrem Ibrahime Kalwasem
październik – Spotkanie autorskie z Romanem Pankiewiczem
październik – Spotkanie autorskie dla dzieci z Agnieszką Tyszką
październik – Spotkanie autorskie z Teresą Zielińską
listopad – Spotkanie autorskie ze Sławomirem Koprem
listopad – Promocja książki „Ogniwa zakładowe i sekcje branżowe NSZZ „Solidarność” 1980-1989
listopad – Spotkanie autorskie dla dzieci z Krzysztofem Petkiem
listopad – Warsztaty „Robótki na drutach”
listopad – Teatrzyk kukiełkowy dla dzieci „Chatka Chałupieńka”
listopad-grudzień – Wernisaż wystawy prac plastycznych uczestników zajęć plastycznych Ogniska Artystycznego w Nysie „Okno na sztukę”
grudzień – Wernisaż prac uczestników ŚDS w Nysie „Zapachy Świąt”

Oleska Biblioteka Publiczna

Cykliczne spotkania w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki
Cykliczne spotkania z żywym słowem
styczeń – Popołudnie z książką
luty – Czytanie na żądanie
marzec – Wolność, niepodległość w literaturze polskiej – panel dyskusyjny z okazji jubileuszu 100-lecia odzyskania niepodległości
kwiecień – Cudowny świat baśni Andersena – konkurs czytelniczy
maj – Konkurs czytelniczy „Dzieje książki i biblioteki”
maj – Konkurs czytelniczy „ABC wiedzy o książce i bibliotece”
maj – Konkurs czytelniczy „Z książką i biblioteką na TY”
czerwiec – XVII Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom pod hasłem „Czytanie łączy!”
czerwiec – Warsztaty plastyczne „Olesno jak będę dorosły”
wrzesień – 26. Europejskie dni Dziedzictwa Narodowego w Oleśnie – koncert Natalii Kukulskiej, Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk”, widowisko teatralne pt. „Piękna Róża i dzielny Woko – legendarni założyciele Olesna”, Olesno w twórczości ludowej i dla ludu – XIX-XX wiek – współorganizacja z Urzędem Miejskim w Oleśnie
wrzesień – Wystawa „Tradycje oleskiego drukarstwa”
wrzesień – Narodowe Czytanie „Przedwiośnia” Stefana Żeromskiego
wrzesień – Oleska literatura ludowa i dla ludu – czytanie na oleskim Rynku
wrzesień – Dzień otwarty w Oleskiej Bibliotece Publicznej z okazji zakończenia modernizacji gmach Oleskiej Biblioteki Publicznej
październik – Spotkanie autorskie z Iloną Wiśniewską
październik – Halloween – duchy, duszki i inne maski – impreza biblioteczna
listopad – Losy pisarzy polskich podczas I wojny światowej – wykład dra Grzegorza Brodackiego z okazji Jubileuszu 100-lecia odzyskania niepodległości
listopad – Zajęcia biblioteczne „O hymnie i symbolach narodowych – 100-lecie odzyskania niepodległości”
listopad – (Ty)Dzień Pluszowego Misia
listopad – Konkurs plastyczny „Kubuś Puchatek i Przyjaciele”
listopad – Wernisaż wystawy Stanisława Pokorskiego „Akwarelę malowane”
grudzień – Mikołajki w bibliotece,

Gminny Ośrodek Kultury i Sportu. Biblioteka Publiczna w Olszance

Cykliczne spotkania w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki
styczeń – Karnawał czas zacząć. Bał karnawałowy”

styczeń – Spektakl teatralny „Przygody misia i Kacpra pirata”, Teatr edukacji „Maska” z Krakowa
styczeń – Wyjazd gminny do Wrocławia na wystawę edukacyjną klocków Lego
marzec – Międzynarodowy Dzień Książki dla dzieci
marzec – Gminny konkurs wielkanocny
kwiecień – Język angielski w bibliotece – lekcja biblioteczna dla kl. IV-V
kwiecień – Gminny Konkurs Recytatorski dla Przedszkoli
maj – Spotkanie autorskie z Joanną Olech w ramach DKK
maj – Dzień z Moniką Sawicką
maj – Warsztaty dziennikarskie dla uczniów gimnazjum
maj – Scrapbooking – warsztaty-kwiaty z papieru
czerwiec – „Jak nie czytam jak czytam”- lekcja biblioteczna dla kl. VI
lipiec – Piknik na Florydzie
lipiec – Światowy Dzień Czerwonego Kapturka
wrzesień – Dzień Postaci z Bajki – spotkanie biblioteczne z przedszkolakami
wrzesień – „Mały Miś w wielkiej literaturze” – spotkanie biblioteczne dla przedszkolaków
październik – Warsztaty literacko-plastyczne
październik – Spotkanie autorskie z Jakubem Skworzem „Adaś Mickiewicz-Łobuz i mistrz”
sierpień-październik – Wystawa fotograficzna „My kiedyś, My dziś”
wrzesień-listopada – Warsztaty plastyczno-literackie w ramach akcji czytelniczej „Mirabelka-kiełkująca historia”
listopad – Święto Pluszowego Misia. Bał Misia
listopad – Magiczny Dzień Andrzejkowy- wróżby, legenda o św. Andrzeju
grudzień – Boże Narodzenie w literaturze dziecięcej, teatrzyk dla przedszkolaków

Miejska Biblioteka Publiczna w Opolu

Cykliczne spotkania w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki
100 lat niepodległości – wydarzenia w ciągu całego roku
Program „Mów po polsku” – realizowany od maja do listopada
Realizacja Programu Ameryka W Twojej Bibliotece (cały rok)
Przez cały rok współorganizacja Giełdy Kultury nad Młynówką
Warsztaty Czytelnicze w Domu Dziennego Pobytu w Groszowicach
styczeń – Spotkanie autorskie z Wojciechem Orlińskim
styczeń – Spotkanie autorskie z Jakubem Korhauserem
styczeń – Spotkanie z Witoldem Beresiem i Krzysztofem Burnetką
marzec – VIII Międzyprzedszkolna zabawa literacka
marzec – Światowy Dzień Poezji
kwiecień – Spotkanie z Mikołajem Grynbergiem
kwiecień – 15. Dni Literatury Dziecięcej i Młodzieżowej Kto Ty jesteś?
kwiecień – Spotkanie z Mikołajem Grynbergiem
kwiecień – Spotkanie ze Zbigniewem Górniakiem
kwiecień – Spotkanie z Wojciechem Chmielarzem w ramach Światowego Dnia Książki i Praw Autorskich
maj – Spotkanie z Jakubem Ekiertem
maj – Obchodów Dni Opola
maj – Kampania Społeczno-Edukacyjna (Do)Wolność Czytania
maj – 60+Kultura
maj – Dni Otwarte Funduszy Europejskich
maj-czerwiec – Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom Czytanie łączy
czerwiec – Spotkanie z Jackiem Tacikiem
czerwiec – Ogólnopolska Noc Bibliotek RzeczpospoCzyta

czerwiec – VIII Noc Kultury
czerwiec – Spotkanie z Teresą Zielińską
czerwiec – 3 Festiwal Książki – współorganizacja
czerwiec – Rodzinny festiwal podróżniczy „4 strony marzeń”
czerwiec – Ogólnopolska Noc Bibliotek Czytanie porusza, biblioteka przyciąga
wrzesień – Narodowe Czytanie Przedwiośnie
wrzesień – Spotkanie z Anną Brzezińską
wrzesień – Europejskich Dni Dziedzictwa – udział
wrzesień – Międzynarodowy Dzień Kropki
wrzesień – Światowy Dzień Umiejętności Czytania
październik-listopad – Esencja. Festiwal Komiksu w Miejskiej Bibliotece Publicznej
październik – Spotkanie z Maciejem Siembiedą
listopad – Gra miejska Agencja Bibliotecznego Wywiadu
listopad-grudzień – 16. Opolska Jesień Literacka
W Filii nr 3 cały rok realizowano cykl Szydełkomania
W Filii nr 4 cykl Z czwórką dookoła świata i Bibliotekarz w Klubie Seniora
W Filii nr 7 cykl Znajomi z sąsiedztwa
W Filii nr 15 Grudzicki Klub Książki i Pielęgnując Śląskie Tradycje
W Wypożyczalni Centralnej Dyskusyjny Klub Miłośników Fantastyki
W Dziale Informacji i Filii nr 4 i nr 3 organizowano zajęcia Kurs E-senior
Cykle rodzinnych spotkań Sobota z mamą i tatą
Spotkania Teatralne kamishibai, Spotkania z Panią Bajką (cały rok)

Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Opolu

Cykliczne spotkania w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki
Cykliczne spotkania „Muzyka w Klubowym Fotelu”, „Muzyka w Galerii”
styczeń – Wernisaż wystawy prac członków i przyjaciół Stowarzyszenia „Mój Duch Przyjazny”, „My ze strychu”
styczeń – Spotkanie z poetką Agnieszką Biegańską-Klimas, Stowarzyszenie „Mój Duch Przyjazny”
styczeń – Wystawa „Dawne Opole i Kościół św. Sebastiana”
luty – „Kolędowe Last Minute”, koncert zespołu „Canto con Gioia”
luty – Wernisaż wystawy „Tatry i Pieniny” Jarosław Majcher
luty – Rosenmontag w Bibliotece, wykład multimedialny o karnawale „Karnewal, Fastnacht, Fasching – karnawał w Niemczech. Zwyczaje w krajach niemieckojęzycznych”, (tydzień „Biblioteka z klasą”)
luty – „Moja pierwsza podróż po Niemczech” warsztaty literacko-językowe dla dzieci z książką „Mit Felix auf großer Deutschlandreise” Annette Langen (tydzień „Biblioteka z klasą”)
marzec – kwiecień - Wystawa „25 lat w Bibliotece Austriackiej”
marzec – „Od Brześcia i Rarańczy do Kaniowa”, spotkanie z Tomaszem Kubą Kozłowskim z Domu Spotkań z Historią
marzec - 18.WIOSNA AUSTRIACKA. I etap XXI konkursu wiedzy „Austria – kraj i mieszkańcy”
marzec – Wernisaż wystawy „Prawdy Polaków. Manifestacja odwagi i wiary”
marzec – Spotkanie Stowarzyszenia Opolscy Genealodzy
marzec – 18.WIOSNA AUSTRIACKA. Warsztat Josef Kohout, Heinz Heger „Mężczyźni z różowym trójkątem – jak pracować z literaturą wspomnieniową?” Prowadzenie – Rafał Grzenia
marzec – Tydzień Języka Francuskiego i Krajów Frankofońskich 2018 / Semaine de la langue française et de la francophonie 2018
marzec – „Wiersze w warkocze zaplatam”. Wieczór poetycki Magdaleny Wiącek
marzec – Spotkanie z Adrianą Rybicką-Simoncelli pt. „Zapach i kolory Indii”
kwiecień – Wernisaż wystawy Via Hrabal, (org. WBP, Wydział Filologiczny UO, Stowarzyszenie Serpens

kwiecień – IX Opolskie Spotkania Fantastyczne
kwiecień - Spotkanie z Magdaleną i Maksymilianem Rigamonti, promocja książki „Echo”
maj – Tydzień Bibliotek
maj – „Szare myśli o kolorze” – wernisaż malarstwa Jolanty Szostak
maj – IX Forum Opolskich Środowisk Literackich pod hasłem: „Te, które walczą piórem i słowem”.
Spotkanie z: Elżbietą Lisak-Dudą, prof. Anną Pobóg-Lenartowicz, Danutą Starzec, Barbarą Beuth, Arletą
Los-Pławszewską
maj – Dni Otwarte Funduszy Europejskich – wystawa starodruków w ramach zadania „Konserwacja
z digitalizacją starodruków, rękopisów, grafik i kartografii Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Opolu
maj – Spotkanie z autorami książki „Słodziutki. Biografia cukru” Dariuszem Kortko i Judytą Watołą
maj – Jan Szczurek, promocja zbioru wierszy „W poszukiwaniu panaceum”, prowadzenie: Janusz
Ireneusz Wójcik w ramach cyklu: Spotkania z członkami Nauczycielskiego Klubu Literackiego
czerwiec – Wernisaż wystawy „Z kresowego albumu – Wilno”
czerwiec – Spotkanie z Jackiem Dehnelem
czerwiec – II Festiwal kultur i języków świata
czerwiec – Festiwal Książki w Opolu
czerwiec – Spotkanie autorskie z Krzysztofem Vargą
czerwiec – Spotkanie autorskie z Piotrem Bukartykiem
czerwiec – NOC KULTURY – „Wileńska noc kultury w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej w Opolu”
lipiec – Wernisaż „Szybko i wolno, czyli migawki z rajdów Festiwalowych – fotografie Janusz Malinowski,
Judyta Sklanna
lipiec – „W kręgu oleskiego sanktuarium”. Wystawa z okazji 500-lecia konsekracji oleskiego sanktuarium
pw. Św. Anny (współorganizacja Oddział Oleski Polskiego Towarzystwa Numizmatycznego)
lipiec-sierpień – „In memoriam 1914-1918”. Wystawa Fundacji Krajczaros – dzieła artystów węgierskich,
słowackich i polskich z okazji 100. rocznicy zakończenia I wojny światowej
wrzesień – „W naszej bajce”. Wernisaż wystawy prac pacjentów – Samodzielny Wojewódzki Szpital dla
Nerwowo i Psychicznie Chorych im. Księdza bp. Józefa Nathana w Branicach oraz Wojewódzki
Specjalistyczny Zespół Neuropsychiatryczny im. św. Jadwigi w Opolu
wrzesień – Spotkanie z pisarką i dziennikarką Anną Dziewit-Meller, prowadzenie Agnieszka Zientarska
wrzesień – „Świat nie jest taki zły” – spotkanie autorskie i recital Haliny Kunickiej, prowadzenie Sylwia
Gawłowska
wrzesień – Spotkanie z reporterką Karoliną Bednarz, promocja książki „Kwiaty w pudełku. Japonia
oczami kobiet”, prowadzenie Agnieszka Zientarska
wrzesień – Spotkanie ze Sławomirem Kuźnickim, promocja tomiku „Kontury”, prowadzenie Radosław
Wiśniewski
wrzesień – Międzynarodowy Dzień Języków
wrzesień – Spotkanie z Tomaszem Kubą Kozłowskim
październik – Wernisaż wystawy pokonkursowej „Stare Miasto Opole”
październik – „O trudnej sztuce reportażu”. Spotkanie autorskie z Teresą Kudybą
październik – XV Dni Kultury Niemieckiej na Śląsku Opolskim. Spotkanie z twórczością Janoscha POST
FÜR DEN TIGER oraz zwiedzanie wystawy ilustracji rysowników niemieckich Julii Friese, Nadii Budde
i Janoscha
październik – Spotkanie autorskie ze Sławomirem Koprem, poświęcone dwudziestoleciu
międzywojennemu
październik – Spotkanie z Iloną Wiśniewską, promocja książki „Lud z grenlandzkiej wyspy”, prowadzenie
spotkania Katarzyna Zawadzka
październik – Spotkanie z prof. Magdaleną Środą
październik – Spotkanie z Krzesimirem Dębskim, prowadzenie prof. S. S. Nicieja

listopad – Zaduszki literackie. Wieczór wspomnieniowy poświęcony opolskim pisarkom i poetkom, które odeszły w ostatnich latach: Irenie Wyczółkowskiej, Henryce Wolnej, Karolinie Turkiewicz-Suchanowskiej i Ninie Kracherowej

październik – Wernisaż wystawy „... Przecież tylko Polsce służyć”. Józef Piłsudski w zbiorach Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Opolu

październik – Jak funkcjonować żeby nie zwariować?. Spotkanie z psycholog Jagodą Migoń

listopad – Spotkanie z Rafałem Fronią, promocja książki „Anatomia Góry

listopad – Spotkanie z Harrym Dudą

listopad – Spotkanie z Piotrem Milewskim, promocja książki „Islandia albo najzimniejsze lato od pięćdziesięciu lat”, prowadzenie spotkania Grzegorz Pielak, spotkanie z udziałem tłumacza języka migowego

grudzień – Christmas Party, Biblioteka Obcojęzyczna

grudzień – „Wiersze pachnące jedliną”. Poetyckie spotkanie wigilijne. Prowadzenie Małgorzata Sobolewska, gitara i śpiew – Stanisław Młynarski (we współpracy z Nauczycielskim Klubem Literackim przy Zarządzie Okręgu Związku Nauczycielstwa Polskiego w Opolu)

Dom Kultury w Ozimku. Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Ozimku

styczeń – „Lekarstwo duszy” – cykl zajęć biblioterapeutycznych dla seniorów – podopiecznych Domu Opieki Sióstr Służebniczek NMP

styczeń-maj – „Spotkania z bajką terapeutyczną” – cykl zajęć biblioterapeutycznych dla trzecioklasistów

lutych – Miejsko-gminne eliminacje XXIV Konkursu Recytatorskiego w języku niemieckim „Jugend trägt Gedichte vor – Młodzież recytuje poezję”

marzec – Miejsko-gminne eliminacje 63. Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego

maj – „Mały Piknik Czytelniczy” – impreza plenerowa dla przedszkolaków

czerwiec – Spotkania autorskie z Wiesławem Drabikiem

czerwiec – Uroczyste rozstrzygnięcie konkursu czytelniczego dla przedszkolaków

pn. „Czytam z Mamą – czytam z Tatą”

czerwiec – „Wehikuł czasu” – jubileusz 55-lecia Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej w Ozimku oraz 65-lecia Domu Kultury w Ozimku

czerwiec – Spotkanie autorskie z Agnieszką Frączek

wrzesień – „Przestrzenie wolności” – warsztaty rozwoju personalnego zorganizowane w ramach projektu „Twórcza Niepodległość – świętujemy razem”

październik – „Być wiernym swoim wartościom” – wykład poświęcony życiu i działalności księdza Piotra Gołąba zorganizowany w ramach projektu „Twórcza Niepodległość – świętujemy razem”

październik – Wernisaż wystawy „Śląskie kobiety – polskie twierdze” zorganizowany w ramach projektu „Twórcza Niepodległość – świętujemy razem”

Październik – Spotkania autorskie z Łukaszem Wierzbickim zorganizowane w ramach projektu „Twórcza Niepodległość – świętujemy razem”

październik – Spotkania autorskie z Pawłem Wakułą zorganizowane w ramach projektu „Twórcza Niepodległość – świętujemy razem”

wrzesień-październik – Współorganizacja powiatowego konkursu pn. „Obrazkowy regulamin biblioteki”

listopad – Miejski konkurs czytelniczy pn. „Mistrz Pięknego Czytania”

grudzień – Spotkanie autorskie z Teresą Zielińską

Biblioteka Publiczna w Paczkowie

Cykliczne spotkania w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki

styczeń – Akcja Ferie w bibliotece (cykl codziennych imprez dla dzieci)

lutych – Wystawa pt. „Debiuty poetyckie”

marzec – Drugi Gminny Konkurs Pięknego Czytania

marzec – Wystawa pt. „Obietnice wiosny – malarskie impresje”
kwiecień – XXXVI Turniej Wiedzy o Paczkowie, eliminacje międzyszkolne
kwiecień – Wycieczka krajoznawcza dla młodzieży do Kotliny Kłodzkiej (nagroda dla młodzieży za udział w Turnieju Wiedzy o Paczkowie)
maj – Wystawa fotograficzna pt. „Japonia - kraj kwitnących wiśni”
czerwiec – Spotkanie autorskie z Janem Oporem – lokalnym poetą i działaczem „Solidarności”
czerwiec – Spotkanie autorskie z Michałem Szulimem – dziennikarzem radiowym, podróżnikiem, liderem zespołu muzycznego Plateau
czerwiec-sierpień – Kurs komputerowy dla seniorów
czerwiec – Wystawa pt. „Z huculskiej skrzyni”
lipiec-sierpień – Wystawa fotograficzna pt. „W dolinie Małej Panwi”
wrzesień – Spotkanie autorskie z Ewą Kassalą
wrzesień – Spotkanie autorskie z Magdaleną Kordel
wrzesień-październik – Akcja Gminne Czytanie „Przedwiośnia” Stefana . Żeromskiego
październik – Wystawa pt. „Tatry i Pieniny. Śladami pierwszych turystów i fotografów. Jarek Majcher”
listopad – Cykl lekcji bibliotecznych dla klas VI-VIII szkół podstawowych pt. „Współczesna literatura młodzieżowa. Autorzy i trendy literackie w Polsce i na świecie”
grudzień – Wieczór kresowy połączony ze spotkaniem autorskim ze Stanisławą Puchałą
grudzień – Wystawa pt. „Miasto królewskie Szekesfehervar

Gminna Biblioteka Publiczna w Pakoślawicach

Cykliczne spotkania w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki
Cykliczne zajęcia z języka angielskiego i niemieckiego oraz kurs komputerowy dla dorosłych
styczeń – Spotkanie noworoczne dla czytelników – wieczór kolęd i jasełka
styczeń – Ferie w bibliotece
marzec – XVI Powiatowy Konkurs Poezji Dziecięcej wiersze Agaty Widzowskiej Pasiak
kwiecień – Wieczornica „Szukałem was, a teraz wy przyszliście do mnie...” 13 rocznica śmierci św. Jana Pawła II
kwiecień – Tydzień Książek dla Dzieci
kwiecień – Spotkanie autorskie z Krystyną Mirek
maj – Gminny Konkurs plastyczno-literacki „Ojczyzna, kiedy myślę...” – 100 Lecie Odzyskania przez Polskę Niepodległości
maj – Tydzień Bibliotek „(Do)Wolność Czytania”
maj – Akcję „100 książek dla biblioteki na 100-lecie Niepodległości”
maj – Akcja „Dam Radę” czyli przeczytaj 100 książek na 100-lecie Odzyskania przez Polskę Niepodległości
czerwiec – Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom
czerwiec – Ogólnopolska akcji „Jak nie czytam, jak czytam”
czerwiec – Noc Bibliotek
czerwiec – VIII Gminny Rodzinny rajd rowerowy
lipiec – „Wakacje w bibliotece”
wrzesień – Narodowe Czytanie”
wrzesień – „Kartoflana biesiada” i turniej szachowy, wystawa o szachach „Historia Gońca”
listopad – Wieczornica 100-lecie Odzyskania Niepodległości przez Polskę
listopad – Dzień Pluszowego Misia
grudzień – Mikołajki dla dzieci

Gminna Biblioteka Publiczna w Popielowie

Cykliczne spotkania w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki
kwiecień – Spotkanie dla przedszkolaków z Elżbietą Bednarczyk

czerwiec – Uroczyste podsumowanie konkursu „Test gwarowy” dla uczniów szkół podstawowych
czerwiec – Spotkanie autorskie z Karoliną Wilczyńską
czerwiec – Noc w bibliotece – spotkanie z Zygmuntem Wojtąskim, opiekunem sekcji rowerowej Wandrusie
wrzesień – Narodowe czytanie
wrzesień – Spotkanie autorskie z Małgorzatą Żółtaszek (DKK)
październik-grudzień – Biblioteka włączyła się w akcję „Książka wspiera bohatera”
październik – Ogólnopolski dzień głośnego czytania
październik – Spotkanie autorskie z Sabiną Waszut (DKK)
Udział w konkursie organizowanym przez Wojewódzką Bibliotekę Publiczną „Obrazkowy regulamin biblioteki”

Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Praszka

kwiecień – Podsumowanie spotkania autorskiego z Arturem Zygmontowiczem „Białoruś – kraina kontrastów”
kwiecień – Maluchy w bibliotece
czerwiec – Spotkanie z Elżbietą Bednarczyk
wrzesień – Narodowe czytanie „Przedwiośnia” S. Żeromskiego

Prudnicki Ośrodek Kultury i Biblioteki Publicznej. Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Prudniku

Cykl wykładów organizowanych w Areszcie Śledczym w Prudniku
styczeń – Organizacja zabawy karnawałowej – filia Moszczanka
luty – Organizacja imprezy „Dzień Babci”, „Dzień Dziadka” – filia Rudziczka
luty – Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego – filia Szybowice
luty – I Międzyszkolne Dyktando
marzec – Warsztaty wielkanocne – filia Rudziczka
kwiecień – Międzynarodowy Dzień Książki – warsztaty dla uczniów ze szkoły w Dytmarowie
kwiecień – Akcja Żonkile - organizacja przy współpracy z Muzeum Historii Żydów
kwiecień – Spotkanie z prudnickim księgarzem Krystianem Tyrałą
maj – Spotkanie z Marcinem Domino „Prudnik u progu niepodległości”
czerwiec – Gościmy w naszej Bibliotece delegację z Ukrainy
czerwiec – Udział Biblioteki w XXI Wystawie Twórców Ludowych
czerwiec – Organizacja XVII Ogólnopolskiego Tygodnia Bibliotek
czerwiec – Dwa spotkania autorskie dla dzieci z panią Małgorzatą Żółtaszek
czerwiec – Noc w Bibliotece
sierpień – Akcja z prudnicką policją „Kierowco bądź ostrożny – Jabłko czy cytryna?”
wrzesień – Narodowe Czytanie na prudnickim rynku – udział przedstawicieli władz, ludzi kultury
wrzesień – III Konferencja Bibliotekarzy Powiatu Prudnickiego – „Biblioteka – kierunek nowoczesność”
wrzesień – Spotkanie autorskie w ramach DKK z Małgorzatą Żółtaszek
październik – Spotkanie autorskie z Olgą Rudnicką w ramach projektu WBP „Pisarz w trasie”
październik – Konkurs internetowy „Jak dobrze znasz twórczość Marka Krajewskiego?”
październik – Skarby Prudnickiej Biblioteki Maxa Pinkusa
październik – I Prudnicki quiz historyczny „ Niepodległa 2018”
październik – Spotkanie autorskie z Markiem Krajewskim w ramach projektu WBP „Zaczytane opolskie”
październik – Jubileusz 70-lecia filii w Rudziczce
listopad – Biesiada wielopokoleniowa w Szybowicach
listopad – Spotkanie z Marcinem Domino „Historia Ewangelików i kościoła ewangelickiego w Prudniku”
grudzień – Organizacja zabawy mikołajkowej przy współpracy z POK – Filia Rudziczka
grudzień – Organizacja Konferencji dla bibliotekarzy szkół podstawowych

grudzień – Warsztaty bożonarodzeniowe dla uczniów szkoły podstawowej w Łące Prudnickiej

Gminna Biblioteka Publiczna w Radłowie

styczeń – Pasowanie na czytelnika uczniowie kl. I

lutych – Konkurs recytatorski w języku niemieckim

lutych – Spotkanie autorskie z Edytą Zarębską

marzec – Warsztaty drukarskie dla klas I-II

maj – Konkurs czytelniczy pt. „Spotkanie z lekturą”, „Dziecię elfów”

maj – Konkurs wiedzy pt. „Żyj zdrowo” dla klas III-IV

maj – Warsztaty modeliny dla klas III-IV

maj – Warsztaty rękodzielnicze dla klas V-VII

maj – Spektakl edukacyjny pt. „Słoń Trąbalski” dla przedszkolaków

czerwiec – Konkurs wiedzy pt. „Jak dobrze znasz hymn Polski”

październik – Spotkanie autorskie z Wiesławem Drabikiem

listopad – Konkurs czytelniczy pt. „Spotkanie z lekturą „Nie płacz, koziołku”

listopad – Warsztaty tematyczne pt. „Kto Ty jesteś? – Polak mały”

grudzień – Konkurs plastyczny pt. „Jedz owoce i warzywa, to na zdrowie dobrze wpływa”

grudzień – Konkurs czytelniczy pt. „Kolorowy świat Janka Muzykanta”

grudzień – Warsztaty modeliny

grudzień – Warsztaty rękodzielnicze

Gminna Biblioteka Publiczna w Rudnikach

Cykliczne warsztaty „Czytam sobie”, Klub Moli książkowych

styczeń – Skrzaty, cienie, baśniowi ulubieńcy. Ferie w bibliotece

marzec – Warsztaty patriotyczne w bibliotece „Kto ty jesteś? – Polak mały”

kwiecień – Portret z książką – warsztaty fotograficzne w bibliotece

czerwiec – Noc Bibliotek w Rudnikach

lipiec – Magia czytania – podsumowanie zajęć czytelniczych w Gminnej Bibliotece Publicznej w Rudnikach

wrzesień – Narodowe czytanie „Przedwiośnia” S. Żeromskiego

październik – Biblioteczne spotkania z teatrem, „Kotek i Kogutek”

październik – „Wesołe Czytanie” w Dalachowie

listopad – Spotkanie autorskie z Wiesławem Drabikiem

grudzień – Chwila z poezją... – wieczór poetycki Agnieszki Chrobot

grudzień – W teatrze ilustracji – warsztaty kamishibai

Powiatowa Biblioteka Publiczna Powiatowego Centrum Kultury w Strzelcach Opolskich

styczeń – Dzień Kubusia Puchatka

styczeń – Ferie dla dzieci w bibliotece

marzec – Spotkanie autorskie z Małgorzatą Żółtaszek

maj – Akcja promująca czytelnictwo „Ogród zagadek i czytelnicze wyzwania”

maj – Gra miejska „Filiżankarz”

czerwiec – Dzień Dziecka w bibliotece

sierpień – Wakacyjne zajęcia dla dzieci

wrzesień – Narodowe Czytanie

październik – Spotkanie autorskie z Jakubem Ćwiekiem

listopad – Halloween

listopad – Turniej wiedzy o powiecie strzeleckim „Co wiecie (o)powiecie”

listopad – Dzień Pluszowego Misia

listopad – Andrzejki z Harrym Potterem

Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Strzelcach Opolskich

Cykliczne spotkania w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki

maj – Spotkanie autorskie z Iloną Wiśniewską w ramach DKK

maj – XV Ogólnopolski Tydzień Bibliotek pod hasłem „(Do)Wolność czytania”

maj – Korowód najmłodszych czytelników z Publicznego Przedszkola Dzievkowicach

maj – Spotkanie autorskie z Magdaleną Majcher

maj – Odjazdowy Bibliotekarz pod hasłem „Strzelce grają, Strzelce czytają”

maj – „(Nie)oczywista twarz biblioteki”, prezentacja biblioteki, quizy i konkursy dla czytelników

maj – Akcja głośnego czytania „Raz, dwa, trzy – poczytaj mi”

maj – Spotkanie z podróżnikiem Robertem Gondkiem

wrzesień – Narodowe Czytanie „Przedwiośnia” Stefana Żeromskiego

wrzesień – Spotkanie autorskie z Katarzyną Bondą

Gminna Biblioteka Publiczna w Strzeleczkach

styczeń – Wyjazd czytelników do Filii Bibliotecznej w Mosznej, zwiedzanie zamku i biblioteki, udział w przedstawieniu „Smocza legenda”

luty – Gminny konkurs recytatorki dla szkół podstawowych i uczniów gimnazjum

„We mnie jest płomień, który myśli” – poezja Zbigniewa Herberta

luty – Spotkania autorskie z pisarką Wiolettą Piasecką dla uczniów szkół podstawowych w ramach 100-lecia odzyskania niepodległości. Omówiona została m.in.: książka „Ignaś” o Ignacym Paderewskim

luty – Teatr w bibliotece „O rycerzu, co ratował księżniczkę” oraz „Kot Filon”

marzec – Dyskusja nad książką dla dzieci „12 ważnych opowieści” „Przeczytali, omówili, pogłównkowali”

marzec – W ramach poniedziałkowych spotkań rozmowy o Jadwidze Kauczor, mieszkance Strzeleczek „Nieznane losy więźniarki z Ravensbrück”

marzec – Spotkanie poetycko-muzyczne „Kobieta w poezji i muzyce”

kwiecień – Spotkanie z psychologiem Joanną Więcek-Miką „Magia słów”

maj – Wieczór poetycko-muzyczny „Miłość nigdy nie jest za coś, ale pomimo wszystko”

czerwiec – Bajka promująca czytelnictwo „Gdzie podziały się litery”. Przedstawienie dla klas I-III

czerwiec – Podsumowanie konkursu czytelniczego „Przyjaciel Biblioteki”

czerwiec – „Dzień z piłką nożną”. Wystawa książek. Wspólne kibicowanie „Mundial 2018”

lipiec – Wyjazd autokarowy do Filii Bibliotecznej w Mosznej. Podchody w parku „Na tropie książki”.

Zwiedzanie z przewodnikiem biblioteki i zamku

lipiec – Wyjazd autokarowy do Filii Bibliotecznej w Dobrej. Poznanie historii biblioteki i pałacu w Dobrej.

Zabawy literackie z klaunem Dziem

sierpień – Spotkanie autorskie z Magdaleną Zarębską

wrzesień – Przemarsz w korowodzie dożynkowym „Objazdowa Biblioteka”

wrzesień – Spotkanie autorskie z Małgorzatą Żółtaszek w ramach DKK

wrzesień – Współudział w organizacji spotkania autorskiego z Katarzyną Bondą

październik – „Anioły mają ciała”, spotkanie poetycko-muzyczne z poezją Julii Hartwig

listopad – Spotkanie z psychologiem Joanną Więcek-Miką „Dlaczego warto się nudzić”

grudzień – Spotkanie autorskie przy kominku z Ewelina Czerwińską i Piotrem Kołkiem „Zamkowa Bajka”

Gminna Biblioteka Publiczna w Świerczowie

styczeń – Dzień Babci i Dziadka – impreza integrująca najmłodszych i najstarszych mieszkańców gminy

marzec – Kiermasz wielkanocny – promocja twórczości lokalnej

marzec-grudzień – Teatrzyk dla dzieci – interpretacje bajek i baśni dla dzieci

maj – Dzień Flagi

sierpień – Dożynki Gminne – kultywowanie lokalnych tradycji
październik – Pasowanie na czytelników pt. „Czytaj i baw się razem z nami”
listopad – Święto Niepodległości
grudzień – Kiermasz świąteczny – promocja twórczości lokalnej

Tułowicki Ośrodek Kultury. Biblioteka Publiczna w Tułowicach

Cykliczne spotkania w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki
Cykliczne warsztaty „Pomysłowa biblioteka”
luty – Ferie w bibliotece „Czytam sobie w bibliotece”, zajęcia plastyczne, eksperymenty
czerwiec – Spotkanie autorskie z Karoliną Wilczyńską
maj – Tydzień Bibliotek

Gminna Biblioteka Publiczna w Turawie

styczeń – Kurs komputerowy dla seniorów w GBP w Turawie
styczeń – Warsztaty Teatralne w filii w Ligocie Turawskiej
luty-czerwiec – Zajęcia z warsztatów teatralnych w filii w Ligocie Turawskiej
maj – „Pasowanie na czytelnika” w filii w Ligocie Turawskiej
maj – Występ Teatru Maska z przedstawieniem „Opowieści z teczki profesora Książeczki”
czerwiec – Spotkanie autorskie z Barbarą Kosmowską
wrzesień-październik – Konkurs „Obrazkowy regulamin biblioteki”
listopad – Światowy Dzień Pluszowego Misia, występ Teatru Maska z przedstawieniem „Na misiowych urodzinach najważniejsza jest rodzina”

Gminna Biblioteka Publiczna w Walcach

Cykliczne spotkania w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki
styczeń – Konkurs literacki „Kubuś Puchatek i przyjaciele”, „W krainie bajek ” – głośne czytanie
luty – Teatrzyk kamishibai, sami tworzymy przedstawienie
marzec – Moja palma wielkanocna, konkurs
kwiecień – Postacie bajkowe, konkurs literacki i plastyczny
maj – Cykl spotkań „Poczytaj mi bajkę”
czerwiec – Projekcja bajek z kliszy „Moje lektury”, konkurs z znajomości lektur „Jak kiedyś bajki czytano”
lipiec – Konkurs rysunkowy „Cudowny świat ryb”
lipiec – Cykl spotkań „W świecie baśni”, „Czy krasnoludki są na świecie”
wrzesień – Narodowe czytanie „Przedwiośnie” Stefana Żeromskiego
październik – Spotkanie z przedszkolakami „Nietuzinkowa postać Kubusia Puchatka”
listopad – Przedstawienie „Witajcie w naszej bajce”
listopad – Wystawa „Dzień Pluszowego Misia”
grudzień – Konkurs rysunkowy „Portret św. Mikołaja”
grudzień – Konkurs „Tradycje na Śląsku”

Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Wołczynie

kwiecień – Spotkanie z Romanem Pankiewiczem „Polski żywioł”
kwiecień – Spotkania z dziećmi i młodzieżą dotyczące uzależnień od gier komputerowych, prowadzenie Krzysztof Piersa
czerwiec – Warsztaty teatralne dla młodzieży – Tomasz Stochniał
wrzesień – Warsztaty patriotyczne, Monika Sawicka

Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Zdieszowicach

Cykliczne spotkania w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki

styczeń – Ferie zimowe z książką, kolędowanie z zespołem „Rozśpiewane Serce Opolszczyzny”, Rozstrzygnięcie konkursu „Moja szopka betlejemka”, finałowa gala podsumowująca konkurs na Czytelnika Roku

luty – Warsztaty enkaustyczne

marzec – Kurs komputerowy dla dorosłych

marzec – Cykl spotkań grupy zabawowej – zajęcia dla dzieci i rodziców

marzec – Uroczyste pasowanie na czytelnika

marzec – Warsztaty wielkanocne

kwiecień – Teatrzyk kamishibai – z wizytą w przedszkolach naszej gminy

kwiecień – Noc z Andersenem

kwiecień – Cykl spotkań z przedszkolakami „Książka przyjacielem człowieka”

kwiecień – Spotkanie z podróżnikiem Radzimirem Burzyńskim

kwiecień – Spotkanie z Dariuszem Pacanem „Niebezpieczna wiara – o trudnej sytuacji na Bliskim Wschodzie”

maj – Cykl konsultacji dla seniorów „Facebook bez tajemnic”

maj – Spotkanie autorskie z Dorotą Zawadzką

maj – Piknik z okazji „Dnia Bibliotekarza”, połączony z wystawą i prezentacją multimedialną „Oni też byli bibliotekarzami”

maj – Spotkanie autorskie Arthurem Schulwitzem „Zdzieszowice. Notatki historyczne”

maj – Warsztaty malowania woskiem „Sztuka batiku”

maj – IX Wojewódzki Konkurs wypieku kołoczka śląskiego – współorganizacja

czerwiec – Odjazdowy bibliotekarz na 100-lecie niepodległej – rajd rowerowy

lipiec – Wakacje z Biblioteką – Cyrk Adonis

lipiec - Spotkanie autorskie z podróżnikiem i fotografem Mariuszem Stachowiakiem

„Piękne zdjęcia ze smartfonu w zasięgu twojej ręki”

lipiec – Akcja masowego czytania „Jak nie czytam , jak czytam”

wrzesień – Spotkanie autorskie z Szymonem Hołownią

wrzesień – Spotkanie autorskie z Małgorzatą Żółtaszek

wrzesień – Spotkanie autorskie z Magdalena Kordel

październik – Współorganizacja Gminnego Dnia Seniora

październik – Spotkanie autorskie z Renatą Piątkowską

październik - Cykl spotkań wokół książki we współpracy z biblioteką szkolną PSP w Krępej „Czytanie na dywanie”

listopad – Spotkanie z Ryszardem Mozgołem, naczelnikiem Oddziałowego Biura Edukacji Narodowej IPN w Katowicach „Polskie drogi do niepodległości”

listopad – Spotkanie autorskie z Ewą i Mirosławem Szatkowskimi „ Z jakich klocków zbudować ten dom. O realiach małżeńskich”

listopad – Obchody „Dnia Pluszowego Misia”

grudzień – Autorski wieczór poetycki z Danutą Małecką, mieszkanką Zdzieszowic, promocja tomiku poezji „Meandry miłości”

grudzień – „Mikołaj w bibliotece”

grudzień – Spotkanie autorskie z siostrą Dolores Zok promujące książkę „Matka Afryki”

grudzień – Spotkanie autorskie z Tomaszem Sobanią

grudzień – Jasełka w bibliotece we współpracy z biblioteką szkolną PSP w Żyrowej

Gminna Biblioteka Publiczna w Zębolicach

Cykliczne spotkania w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki

styczeń – Ferie w bibliotece, gry zabawy, zwiedzanie wystawy lokalnej artystki

luty – Spotkanie z podopiecznymi z Domu Pomocy Społecznej w Radawie pt. „Poznajemy ciekawych ludzi, opowiadania o Gminie Zębowice

marzec – Spotkanie z książką pt. „Pierwszy dzień wiosny” czytanie książki o zwyczajach wielkanocnych

kwiecień – Spotkanie z dziećmi kl. I SP w Zębowicach pt. „Świat Bajek – bajki znane i mniej znane”

maj – Spotkanie autorskie z Joanną Olech

maj – Spotkanie z przedszkolakami XVII Tydzień Ogólnopolskiego czytania dzieciom

lipiec – Spotkanie z policjantem pod hasłem „Bezpieczne wakacje”

wrzesień – Rozstrzygnięcie konkursu „Najaktywniejszy czytelnik wakacji”

wrzesień – Spotkanie z przedszkolakami grupa „Wiewiórki” w Radawiu

październik – Spotkanie w SP Zębowice z kl. I z okazji „Ogólnopolskiego Dnia Głośnego Czytania

październik – Wyjazd klubowiczów DKK na spotkanie autorskie z Iloną Wiśniewską

październik – Spotkanie z poezją Wisławy Szymborskiej w wykonaniu Teatru Mimowolnego z Dobrodzienia

październik – Wystawa „Polscy laureaci literackiej nagrody Nobla” ze zbiorów WBP w Opolu

październik – Spotkanie autorskie z Sabiną Waszut

listopad – Spotkanie z przedszkolakami w Radawiu z okazji 100-lecia Odzyskania Niepodległości przez Polskę

listopad – Spotkanie z przedszkolakami w Radawiu „Dzień Pluszowego Misia”

Dagmara Kawoń-Noga
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Opolu

Spektrum działań, osiągnięć i wartości bibliotekarstwa pedagogicznego w programach Nowego Ogólnopolskiego Forum Bibliotek Pedagogicznych

Sieć bibliotek pedagogicznych – organizacja unikatowa w skali Europy i świata – funkcjonuje w polskim systemie oświaty od stu lat.² Stanowi istotne ogniwo tego systemu jako federacja placówek specjalistycznych, łączy warsztat pracy typowy zarówno dla bibliotekarstwa, jak i edukacji.³ Biblioteki pedagogiczne uformowane są zgodnie z założeniami ustawowymi we wszystkich województwach⁴, siedziby główne zarządzają oddziałami filialnymi w miastach powiatowych i niepowiatowych. Wspierają pracę instytucji oświatowych, nauczycieli, studentów i uczniów oraz wszystkich tych, którzy się kształcą w systemie formalnym i pozaformalnym.⁵ Biblioteki stanowią naturalny punkt odniesienia w instruktażu merytorycznym i wsparciu metodycznym dla personelu bibliotek szkolnych. Obecnie aktywnie funkcjonuje w Polsce około 330 księżnic tego typu. Od dekad ich potencjał i doświadczenia wykorzystywane są w ciągłym procesie reform i zmian systemu edukacji. Ponadto uczestniczą w promocji czytelnictwa, popularyzowaniu literatury pedagogicznej i metodycznej, bibliografowaniu materiałów dotyczących regionalnych/ lokalnych działań oświatowych, prezentacji nowoczesnych metod nauczania. W ostatnim czasie zostały formalnie włączone przez Ministerstwo Edukacji Narodowej do ogólnopolskiego programu procesowego wspierania szkół i placówek opiekuńczo-wychowawczych.⁶

Ciekawą inicjatywę, której celem jest propagowanie idei bibliotekarstwa pedagogicznego, stanowi Ogólnopolskie Forum Bibliotek Pedagogicznych.⁷ Cykl corocznych konferencji naukowych organizuje Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Krakowie⁸. W latach 2013-2015 działała we współpracy z Instytutem Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie, a następnie w ramach samodzielnej inicjatywy. Każda sesja poświęcona jest innemu zagadnieniu, a tematów dostarczają współczesne zmiany w systemie kultury i edukacji, nowe wyzwania społeczne, a także problematyka bibliotekarska i czytelnicza.

Inspiracją inauguracyjnego spotkania pod hasłem „Miejsce biblioteki pedagogicznej w zmieniającej się przestrzeni edukacji i informacji” w 2013 r. były zagadnienia rewolucji informacyjnej i społeczeństwa wiedzy. Zwrócono uwagę, iż biblioteki pedagogiczne stanowią ważny element w systemie placówek wspierających proces kształcenia ustawicznego. Główne założenia sesji polegały na przedstawieniu oferty bibliotek pedagogicznych w kontekście zmian proponowanych przez Ministerstwo Edukacji

² Dzieniakowska J., *Państwowe biblioteki dla nauczycieli w Drugiej Rzeczypospolitej. Studium historyczno-bibliologiczne*, Kielce 2009; Dzieniakowska J., *Kuratoryjne biblioteki pedagogiczne na Kresach Wschodnich Drugiej Rzeczypospolitej : wybór źródeł*, Kielce 2006.

³ *Bibliotekarstwo*, pod red. Anny Tokarskiej, Warszawa 2013, s. 79.

⁴ Bibliotek o statusie wojewódzkim jest więcej niż 16, funkcjonują one również w byłych województwach.

⁵ Walczak K., *Sieć bibliotek pedagogicznych po reformie administracyjnej – organizacja, zmiany, perspektywy* [w:] *Biblioteki pedagogiczne wobec wyzwań współczesnej oświaty*, red. Danuta Wańka, Kalisz 2008, s. 21-26.

⁶ *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 lutego 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych bibliotek pedagogicznych* [Dz.U.2013 poz.369] - <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20130000369> (dostęp: 25.03.2019)

⁷ Od 2016 – Nowe Ogólnopolskie Forum Bibliotek Pedagogicznych.

⁸ Jedna z najstarszych w kraju i jedyna posiadająca status naukowej.

Narodowej⁹ w procesie doskonalenia nauczycieli oraz wspomaganie szkół i placówek w oparciu o diagnozę potrzeb, organizowanie wymiany doświadczeń, zapewnienie dostępu do informacji pedagogicznej. Istotnym celem było wspólne wypracowanie przez uczestników nowoczesnej koncepcji funkcjonowania bibliotek pedagogicznych dzięki debacie, która obejmowała szeroki zakres tematów związanych z działalnością bibliotek pedagogicznych, ewolucją zawodu nauczyciela bibliotekarza, rozwojem narzędzi komunikacji i rosnących wymagań użytkowników (także tych o specjalnych potrzebach). Obrady realizowano w formie sesji panelowych poświęconych zagadnieniom szczegółowym, takim jak np.: rola biblioteki pedagogicznej w rozwoju nauczyciela i placówki oświatowej, działalność biblioteki pedagogicznej w środowisku lokalnym, działalność kulturalna biblioteki pedagogicznej, współpraca instytucji wspierających szkoły i placówki w doskonaleniu i zaspokajaniu potrzeb nauczycieli w realizacji podstawy programowej, sieci współpracy i samokształcenia nauczycieli, sytuacja prawna bibliotek pedagogicznych, innowacyjne formy pracy w bibliotece pedagogicznej, oczekiwania „pokolenia Google” wobec nauczycieli bibliotekarzy, a także model nowoczesnego nauczyciela bibliotekarza (kompetencje, wiedza i umiejętności).

Kolejne forum w 2014 r. poświęcono „Kolekcjom w zbiorach bibliotek pedagogicznych”. Organizatorzy uznali kolekcje, czyli *zbiory przedmiotów jednego rodzaju, gromadzone przez kogoś ze względu na ich wartość artystyczną, naukową lub historyczną* (SJP)¹⁰, za nieodzowne składniki zbiorów książnic pedagogicznych. Warto przypomnieć, że Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 lutego 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych bibliotek pedagogicznych¹¹, wśród materiałów bibliotecznych, do gromadzenia których zobowiązane są biblioteki pedagogiczne, zalicza się dokumenty audiowizualne oraz zbiory multimedialne. Ponadto gromadzi się i udostępnia specjalistyczne księgozbiory i czasopisma, pomoce metodyczne dla nauczycieli, e-booki, stare druki, rękopisy, regionalia, dokumenty życia społecznego. Bogate zasoby kolekcji specjalnych stały się pretekstem do konsultacji w sprawie różnych sposobów i możliwości ich gromadzenia, metod opracowania i zabezpieczania, przechowywania i udostępniania oraz możliwości ich wykorzystania.

Problematyka wystąpień była skoncentrowana wokół cennych i zabytkowych zbiorów bibliotecznych. Prezentacje tematyczne przedstawiali: dr hab. prof. Uł Ewa Andrysiak, która mówiła o księgozbiorach historycznych Książnicy Pedagogicznej w Kaliszu, Maria Golly-Nowak, która przedstawiała historyczne kolekcje PBW w Gdańsku, Justyna Chylak i Marcin Laskowski z PBW w Łodzi, którzy podjęli się omówienia księgozbioru mroczeńskiego i starodruków znajdujących się w posiadaniu ich biblioteki. Maria Wodzyńska i Wanda Golec przedstawiły przedwojenny księgozbiór PBW w Siedlcach, a dr Bogumiła Celer z Książnicy Pedagogicznej w Kaliszu zaprezentowała zbiory specjalne i ich wykorzystanie w procesie kształcenia i dydaktyce oraz w badaniach regionalnych.

Zagadnienie digitalizacji i bibliotek cyfrowych podnieśli m.in. Dorota Witczak z Biblioteki Głównej UP, a także dr hab. Marek Nahotko z Instytutu Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa UJ. Magdalena Pilińska z Dolnośląskiej Biblioteki Pedagogicznej we Wrocławiu przedstawiła formy zarządzania zasobami cyfrowymi w swojej placówce. Drogi „Od starej książki pedagogicznej do elektronicznych baz oświatowych w zasobach Warmińsko-Mazurskiej Biblioteki Pedagogicznej w Olsztynie” zaprezentowały Joanna Kacprzak i Hanna Tomaszewska-Reich.

⁹ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 lutego 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych bibliotek pedagogicznych [Dz.U.2013 poz.369] - <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20130000369> (dostęp: 25.03.2019)

¹⁰ <https://sjp.pl/kolekcja> (dostęp: 25.03.2019r.)

¹¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 lutego 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych bibliotek pedagogicznych [Dz.U.2013 poz.369] - <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20130000369> (dostęp: 25.03.2019)

Poprzez hasło przewodnie trzeciej edycji forum „Nauczyciel w bibliotece pedagogicznej – klient wyróżniony” nawiązano zarówno do klasycznych założeń bibliotekarstwa pedagogicznego, jak i nowych wymogów oraz zadań nałożonych na biblioteki pedagogiczne. Z jednej strony biblioteki pedagogiczne zostały powołane z troski o kompetencje i osobowość nauczyciela, jako tego, na którym spoczywa najpoważniejsza odpowiedzialność za kształcenie i wychowanie kolejnych pokoleń. Zasadnicze działania polegają więc na gromadzeniu dobrej literatury fachowej, programów nauczania, informatorów dotyczących właściwej organizacji systemu szkolnego. Z drugiej strony progres życia społecznego (w tym oświaty i wychowania) stawia przed nauczycielami i tym samym – bibliotekami pedagogicznymi – nowe wyzwania. Rozporządzenie MEN z 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych bibliotek pedagogicznych nakłada na nie obowiązek organizowania wspomagania szkół i placówek w realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.¹² Dotychczasowe wspieranie środowiska oświatowego, realizowane w różnych ośrodkach w różny sposób, przekształca się więc w celowe, zaplanowane, konkretne działanie, nakierowane na określony rezultat. Organizatorzy i uczestnicy III Ogólnopolskiego Forum Bibliotek Pedagogicznych oczekiwali przede wszystkim prezentacji przykładów dobrych praktyk, nowoczesnych form współpracy ze środowiskiem oświatowym oraz nowatorskich działań i rozwiązań.

Poszczególne panele konferencji moderowane były przez dr. hab. Andrzeja Kaliszewskiego z Instytutu Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej UJ, prof. dr. hab. Zdzisława Pietrzyka z Instytutu Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa UJ, Dyrektora Biblioteki Jagiellońskiej, dr. hab. prof. UP Grażynę Wroneń z Instytutu Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie, dr. hab. prof. UP Marię Konopkę – członka Rady Naukowej Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Krakowie. Dr. Agnieszka Fluda-Krokos z Instytutu Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie przedstawiła proces przeobrażania się pojęcia „nauczyciel – klient” bibliotek pedagogicznych w świetle aktów prawnych. Dr. Sławomir Iwasiów z Zachodniopomorskiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Szczecinie omówił rolę i znaczenie bibliotek w koncepcji pedagogiki społecznej Heleny Radlińskiej. Aktywność bibliotek pedagogicznych, ich ewolucję i dynamikę przemian w kontekście historycznym omówiła Sylwia Czacharowska – Dyrektorka Warmińsko-Mazurskiej Biblioteki Pedagogicznej w Olsztynie. Podczas konferencji zaprezentowane zostały wybrane działania serwisu E-Pedagogiczna SBP realizowane w związku z programem wspomagania szkół i bibliotek (Agata Arkabus i Anna Płusa z Sekcji Bibliotek Pedagogicznych i Szkolnych Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich). Elżbieta Mieczkowska z Warmińsko-Mazurskiej Biblioteki Pedagogicznej w Elblągu scharakteryzowała działalność ogólnopolskiej sieci bibliotekarzy bibliotek pedagogicznych przygotowujących się do nowych zadań. Wioletta Jednaka, przedstawicielka Ogólnopolskiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Krakowie, dokonała analizy ciekawych elektronicznych narzędzi prezentacji i publikacji treści (Prezi, Scribus, Platforma Issuu) oraz przedstawiła propozycje wykorzystania nowych aplikacji w pracy nauczyciela bibliotekarza. Ważną część sympozjum stanowiły sesje i referaty, w których prezentowano przykłady dobrych praktyk, innowacyjne formy współpracy z lokalnymi środowiskami edukacyjnymi oraz oryginalne przedsięwzięcia biblioteczne. Tematykę prezentowali przedstawiciele m.in.: Książnicy Pedagogicznej im. A. Parczewskiego w Kaliszu, Warmińsko-Mazurskiej Biblioteki Pedagogicznej w Elblągu, Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Słupsku, Biblioteki Pedagogicznej w Skawinie, Instytutu Pedagogiki Uniwersytetu Jagiellońskiego, Małopolskiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Krakowie, Towarzystwa Nauczycieli Bibliotekarzy

¹² Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 lutego 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych bibliotek pedagogicznych [Dz.U.2013 poz.369] - <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20130000369> (dostęp: 25.03.2019)

Szkół Polskich Oddziału w Krakowie, a także przedstawiciele gospodarzy konferencji, czyli Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Krakowie.

Nowe Ogólnopolskie Forum Bibliotek Pedagogicznych w 2016 r. zostało poświęcone bardzo ważnemu, z punktu widzenia społecznego, zagadnieniu czytelnictwa. Hasło „Czytelnictwo – nowa jakość” nawiązywało bezpośrednio do „Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa”, do którego realizacji w latach 2016-2020 zaangażowano m.in. biblioteki pedagogiczne, ale również do palącego problemu, jakim był/ jest niski poziom czytelnictwa w Polsce (i na świecie). Twórcy forum słusznie zauważyli, że za skuteczną promocję czytelnictwa odpowiadają rodzice i dom rodzinny, ale również nauczyciele oraz pracownicy bibliotek, w tym bibliotek pedagogicznych. Te ostatnie jako placówki oświatowe specjalizują się w funkcji edukowania przez literaturę. Należy zauważyć, że biblioteki pedagogiczne od zawsze aktywnie włączały się w propagowanie postaw czytelniczych. Dysponują bogatym doświadczeniem na tym polu. Forum przybrało formę swoistej debaty na temat idei promocji książki i czytelnictwa, było okazją do zademonstrowania praktycznych działań i pragmatycznych rozwiązań w tym zakresie. Spotkanie dowiodło, że w bibliotekach pedagogicznych realizuje się program rozwoju czytelnictwa na dwóch płaszczyznach. W pierwszym przypadku chodzi o pracę na rzecz czytelnictwa nauczycieli, w drugim – o działania w zakresie rozwijania czytelnictwa dzieci i młodzieży. Biblioteki pedagogiczne są dysponentami największych księgozbiorów z zakresu nauk o wychowaniu, z których na co dzień korzystają nauczyciele i studenci przygotowujący się do nauczycielstwa. Ponadto jednak warto zaznaczyć, iż ważnym komponentem bibliotekarstwa pedagogicznego jest rozwijanie umiejętności czytania dzieci/ uczniów oraz dbałość o kulturę czytelniczą młodzieży. Pobieżny przegląd różnego rodzaju działań czytelniczych realizowanych w bibliotekach pedagogicznych ujawnia, iż przewiduje się je w stałych ofertach tych placówek. Najczęściej organizuje się konkursy literackie, recytatorskie, plastyczno-poetyckie, wystawy, spotkania autorskie, zajęcia edukacyjne, maratony czytelnicze, tworzenie książek i komiksów lub ilustracji do książek, a także zajęcia arteterapeutyczne i biblioterapeutyczne. W bibliotekach nie stroni się od wykorzystania nowoczesnych narzędzi i nośników treści, takich jak: audiobooki, e-booki, czytniki, tablety i smartfony.

Program forum poświęconego zjawisku czytelnictwa i współczesnym wyzwaniom w działaniach promocji tego czytelnictwa został skonstruowany w taki sposób, by uświadomić bibliotekarzom i pedagogom, że obecnie poznaje się świat zupełnie inaczej niż przed dekadami czy nawet kilka lat temu. Ewolują zarówno potrzeby czytelnicze nauczycieli, jak i zachowania czytelnicze młodego pokolenia. W inauguracyjnym wykładzie prof. dr hab. Jacek Wojciechowski przekonywał, iż czytelnictwo w Polsce nie odbiega od norm europejskich. Zwrócił uwagę, że specyfika czytania tekstów w Internecie osłabia percepcję, gdyż treści elektroniczne przyswajamy nieliniowo. W kształceniu i rozwoju człowieka konieczne jest głębsze przetwarzanie informacji, dlatego tradycyjna książka powinna zajmować ważne miejsce w edukacji młodego pokolenia. Referat wygłoszony przez dr. hab. Janusza Kosteckiego z Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie dotyczył problemu interpretacji wyników badań czytelnictwa Polaków, które cyklicznie prowadzi Biblioteka Narodowa. W odczycie Przewodniczącej Konferencji Dyrektorów Bibliotek Pedagogicznych Sylwii Czacharowskiej pojawiły się liczne pytania prowokujące dyskusję na temat nieczytania, zmniejszającej się roli książki w edukacji szkolnej oraz odzwierciedlania się tych zjawisk w statystykach bibliotecznych. Badania czytelnictwa oraz przykłady dobrych praktyk w różnych odsłonach i kontekstach prezentowali przedstawiciele instytutów naukowych, bibliotek, ośrodków metodycznych, oficyn wydawniczych: dr Magdalena Wójcik, Aleksandra Więk, Maja Wilczewska, Dorota Fortuna, Katarzyna Senddecka, Elżbieta Mieczkowska, Marzena Szafińska-Chadała, dr Beata Janik, dr Lidia Ippoldt, Anna Walska, Anna Radoszewska, Elżbieta Rafalska i Aleksandra Kopczyńska.

Kolejnej edycji forum, której nadano tytuł „Rola biblioteki pedagogicznej w upowszechnianiu nowych technologii w edukacji”, przyświecała teza, że „przyszłość technologii informacyjno-komunikacyjnych w edukacji zależy od nauczycieli”¹³ Kreatorzy agendy konferencji w 2017 roku uznali, iż implementowanie nowoczesnych narzędzi w przestrzeni nauczania i wychowania ma ogromne znaczenie dla adaptacji młodego pokolenia do współczesnego świata. Ale z drugiej strony zauważono, że żadna wirtualna technologia nie zastąpi realnych relacji międzyludzkich, również relacji nauczyciel – uczeń. Celem spotkania było ukazanie nowej technologii jako sprzymierzeńca edukacji oraz prezentacja potencjalnych dróg stawania się ekspertem w wykorzystywaniu tej technologii przez nauczyciela, a także wspierania tego procesu przez placówki biblioteczne, szczególnie pedagogiczne. Treści merytoryczne forum osadzono na zagadnieniach TIK, otwartych zasobach edukacyjnych i sieciach współpracy i samokształcenia, prezentowano je w blokach tematów dotyczących m.in.: metod i narzędzi pracy na odległość, efektywnego wykorzystania Otwartych Zasobów Edukacyjnych, prowadzenia sieci współpracy i samokształcenia nauczycieli skoncentrowanych na nowych technologiach, portali społecznościowych i ich wykorzystania w edukacji i informacji, nowej roli biblioteki pedagogicznej w dobie nowej edukacji, popularyzacji nowoczesnych metod nauczania wykorzystujących kompetencje cyfrowe (WebQuest, ePortfolio, Flipped Classroom, BYOD, Scratch), szans i zagrożeń w posługiwaniu się technologiami w kształceniu kompetencji informacyjnych, czytelniczych i medialnych, wpływu technologii informacyjno-komunikacyjnych na kształtowanie społeczeństwa informacyjnego, a także nowoczesnych technologii w edukacji uczniów z niepełnosprawnościami.

Z badań nad funkcjonalnością bibliotek pedagogicznych jasno wynika, że instytucje te, poza tradycyjnym zakresem zadań gromadzenia, opracowania, ochrony, przechowywania i udostępniania materiałów piśmiennych i dydaktycznych, podejmują liczne i różnorodne działania na rzecz wspomagania pracy nauczycieli, szkół i instytucji oświatowych. Systematycznie podnoszą jakość pracy i poszerzają ofertę edukacyjną, a także organizują proces mający na celu poprawę atrakcyjności usług i ogólnego wizerunku. Problematyka „Kreowania wizerunku biblioteki pedagogicznej” stała się kanwą spotkania uczestników Nowego Ogólnopolskiego Forum Bibliotek Pedagogicznych w roku 2018. Program zeszłorocznej konferencji był bardzo obszerny i obejmował następujące zagadnienia szczegółowe:

- marketing, reklama, promocja, public relations w bibliotece,
- metody i formy promocji placówki,
- projektowanie kampanii informacyjnych i promocyjnych,
- budowanie wizerunku poprzez organizację wydarzeń o charakterze edukacyjnym, kulturalnym i społecznym,
- badanie potrzeb i poziomu satysfakcji użytkowników,
- sposoby budowania pozytywnego wizerunku wewnętrznego i zewnętrznego biblioteki,
- łamanie stereotypów dotyczących bibliotek i bibliotekarzy,
- kadra, jej kompetencje oraz wpływ na jakość świadczonych usług,
- kultura organizacyjna biblioteki,
- realizacja innowacyjnych projektów podnoszących atrakcyjność oferty biblioteki,
- sposoby komunikacji z użytkownikami,
- współpraca z mediami,
- e-marketing – atrakcyjne projekty stron internetowych, wykorzystywanie serwisów społecznościowych, komunikatorów, systemów virtual references,
- współpraca ze środowiskiem poprzez budowanie relacji z użytkownikami, partnerami, sponsorami,
- postrzeganie biblioteki przez otoczenie, system identyfikacji wizualnej, ochrona marki,

¹³ <http://www.pbw.edu.pl/2-nofbp-zaproszenie> (dostęp: 25.03.2019r.)

- wpływ wyposażenia, wystroju i aranżacji wnętrz biblioteki na funkcjonalność i postrzeganie placówki,
- metody i sposoby skutecznego docierania do szkół i placówek oświatowych,
- aplikacje mobilne, wirtualna i rozszerzona rzeczywistość nowoczesnymi formami pracy z użytkownikiem,
- wykorzystanie maker space (przestrzeni pracy kreatywnej) w budowaniu wizerunku biblioteki,
- promocja biblioteki w przestrzeni miejskiej i reklama ambientowa¹⁴,
- gry i grywalizacja procesów bibliotecznych w budowaniu pozytywnych doświadczeń użytkowników.¹⁵

Podjęcie podczas forum tematyki z pogranicza marketingu, PR, reklamy, psychologii biznesu, miało swoje odbicie w treści wygłaszanych referatów, w związku z czym w niektórych przypadkach dało się odczuć odmienny charakter całego przedsięwzięcia (w porównaniu z latami ubiegłymi). Przykładem może być wykład otwierający, który został wygłoszony nie przez bibliotekarza, a psychologa, coacha, trenera biznesu dr Joannę Heidtman z Wyższej Szkoły Europejskiej im. J. Tischnera w Krakowie. Prelegentka dokonała charakterystyki psychologicznych aspektów zmian i adaptacji do nich, z perspektywy indywidualnej i społecznej. Dokonała analizy zjawiska tzw. „długiej ciemnej nocy innowatora”¹⁶, jako wyniku wprowadzania (np. w firmie) przełomowych zmian. W tajniki gier miejskich i możliwości ich wykorzystania w procesie poprawy wizerunku biblioteki wprowadził Karol Baranowski z Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Krakowie. Poprzez interaktywne wystąpienie prezentował „na żywo” korzyści i wartości ujmowania takich przedsięwzięć w stałej ofercie biblioteki pedagogicznej. Bazując na doświadczeniach krakowskich, zauważył, iż tego typu imprezy można organizować w partnerstwie z innymi (zaprzyjaźnionymi) placówkami. Świetnie sprawdzają się w przypadku młodych użytkowników i skutecznie oddziałują na proces budowania marki. Wirtualne propozycje pojawiły się w wystąpieniach Macieja Wojnickiego z firmy LOFI Robot oraz dr. Jana Argasińskiego z Zakładu Technologii Gier na Wydziale Fizyki, Astronomii i Informatyki Stosowanej UJ. Ten pierwszy prezentował system do konstruowania robotów, oparty o narzędzia ARDUINO i SCRATCH, a drugi – skomentował zastosowanie VR (Virtual Reality) i AR (Augmented Reality) w różnych dziedzinach, ze szczególnym uwzględnieniem instytucji naukowych i kulturalnych. To dość rewolucyjne rozwiązanie, polegające na wykorzystaniu przestrzeni bibliotecznej do działań entuzjastów robotyki, nowoczesnych systemów, aplikacji i platform komputerowych, dało do myślenia słuchaczom forum. Instytucje non-profit coraz częściej posługują się profesjonalnymi narzędziami marketingowymi w celach promocyjnych. Filmy reklamowe, prowadzenie transmisji wydarzeń na żywo oraz aktywność na portalach społecznościowych jako propozycje marketingu bibliotecznego w prezentacji Agnieszki Szefer-Treli (Ginger Trainings) cieszyły się dużym zainteresowaniem wśród uczestników forum. Cennych informacji dostarczyła dr Katarzyna Sanak-Kosmowska reprezentująca Katedrę Marketingu Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, która zreferowała kwestię wykorzystania Internetu i stron www do celów badania potrzeb klientów (biblioteki) oraz dokonała dogłębnej analizy „online marketingu”.

W całym cyklu wystąpień poświęconych autorskim pomysłom na marketing biblioteczny przedstawiciele sieci bibliotek pedagogicznych pojawiał się wątek uniwersalny, przejawiający się w tezie, iż najlepszą (jednak) wizytówką placówki oświatowej jest jej profesjonalny pracownik. Reprezentująca Małopolskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli, Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Krakowie Małgorzata Wojnarowska w swoim referacie uznała, że w kreowaniu atrakcyjnego wizerunku biblioteki niezwykle istotną rolę pełni kadra zarządzająca. W przekonaniu prelegentki postawa szefostwa powinna opierać się o dążenie do profesjonalizmu, systematyczne motywowanie i docenianie pracowników, starania w tworzeniu i utrzymywaniu dobrych relacji między członkami kadry i dobrej atmosfery pracy.

¹⁴ Wszelkie formy reklamy niestandardowej - https://pl.wikipedia.org/wiki/Reklama_ambientowa (dostęp: 25.03.2019r.)

¹⁵ www.pbw.edu.pl/3-nofbp-zaproszenie (dostęp: 25.03.2019r.)

¹⁶ Określenie zaczerpnięte z książki: Clarke L., *Zarządzanie zmianą*, Warszawa 1997.

Spektrum podnoszonych w ramach Forum Bibliotek Pedagogicznych zagadnień i tematów jest szerokie. Sprawy rozpatruje się tu wielopłaszczyznowo, wartością jest możliwość poznania poglądów i oceny ekspertów z różnych dziedzin. Wydarzenie jest bowiem dedykowane nie tylko nauczycielom bibliotekarzom, ale również pracownikom bibliotek w ogóle, pracownikom informacji naukowej, organizatorom bibliotek – kadrze zarządzającej, metodykom i konsultantom z ośrodków metodycznych, działaczom oświatowym, animatorom, terapeutom, a także przedstawicielom organów prowadzących i sprawujących nadzór pedagogiczny, praktykom i pracownikom naukowym, bibliotekoznawcom, badaczom czytelnictwa i innym (sympatykom bibliotek i książek). Istotnym walorem tego przedsięwzięcia jest możliwość prezentacji bieżących działań realizowanych w poszczególnych placówkach należących do sieci bibliotek pedagogicznych oraz ich promocja. Warto zaznaczyć, iż funkcje i zadania realizowane przez działającą w naszym regionie Pedagogiczną Bibliotekę Wojewódzką w Opolu są również systematycznie pokazywane podczas kolejnych odsłon krakowskiego forum. Pisząca te słowa była autorką kilku referatów: „Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Opolu na rzecz szkoły, ucznia i nauczyciela – charakterystyka wybranych inicjatyw edukacyjno-kulturalnych” (2015), „Wybrane zagadnienia kultury czytelniczej nauczycieli – w świetle badań przeprowadzonych w województwie opolskim” (2016), „Nowe zarządzanie treścią oświatową w służbie nowej edukacji” (2017), „Istota profilu instytucji oświaty i kreowanie jej wizerunku w przestrzeni publicznej – studium przypadku” (2018). Natomiast Alicja Kisała – kierownik Wydziału Wspomagania Edukacji i Promocji Czytelnictwa PBW w Opolu – podczas zeszłorocznego forum wygłosiła referat pt. „Energetycznie, kulturowo i artystycznie – budowanie wizerunku poprzez organizację wydarzeń o charakterze edukacyjnym i kulturalnym na przykładzie doświadczeń Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Opolu”.

Rzeczywistymi przesłankami systematycznych spotkań w ramach Nowego Ogólnopolskiego Forum Bibliotek Pedagogicznych są konieczność wzmocnienia pozycji tych instytucji w systemie wspomagania szkół i placówek oświatowych, ukazanie ich społecznej funkcji zarówno w ujęciu historycznym, jak i współczesnym, wymiana idei i doświadczeń, wspólna debata na tematy branżowe oraz integracja środowiska nauczycieli bibliotekarzy. Ponadto chodzi o ukazanie autentycznych osiągnięć w zakresie rozwijania kultury czytelniczej nauczycieli oraz roli, jaką odgrywają ksiąźnice w obszarze edukacji czytelniczej, medialnej i rozwijania kompetencji kluczowych młodych pokoleń. Co roku w konferencji uczestniczy od ok. 70 do 90 przedstawicieli bibliotek, szkół i innych instytucji z całej Polski. To ważny, a dla niektórych, obowiązkowy punkt w ich rocznych terminarzach służbowych. Pokłosiem każdej edycji jest pokonferencyjne wydawnictwo zwarte, publikowane nakładem Wydawnictwa Naukowego Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie lub Księgarni Akademickiej.¹⁷ Organizatorzy obecnie opracowują program tegorocznego wydarzenia, które pod hasłem „Czytelnik – użytkownik – klient”, będzie miało miejsce (oczywiście) w Krakowie w dniach 6-7 czerwca 2019r.¹⁸

¹⁷ *Miejsce biblioteki pedagogicznej w zmieniającej się przestrzeni edukacji i informacji*, pod red. nauk. Agnieszki Fludy-Krokos, Wandy Dudek, Anny Piotrowskiej, Kraków, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego, 2014; *Kolekcje w zbiorach bibliotek pedagogicznych*, pod red. nauk. Agnieszki Fludy-Krokos, Beaty Janik, Kraków, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego, 2015; *Nauczyciel w bibliotece pedagogicznej - klient wyróżniony*, pod red. nauk. Agnieszki Fludy-Krokos, Beaty Janik, Kraków, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego, 2016; *Czytelnictwo - nowa jakość*, pod red. nauk. Beaty Janik i Wandy Bukowczan, Kraków, Księgarnia Akademicka, 2017; *Rola biblioteki pedagogicznej w upowszechnianiu nowych technologii w edukacji*, pod red. nauk. Beaty Janik i Wandy Bukowczan, Kraków, Księgarnia Akademicka, 2018.

¹⁸ <http://www.pbw.edu.pl/4-nofbp-zaproszenie> (dostęp: 25.03.2019r.)

Bibliografia:

Wydawnictwa zwarte:

1. *Bibliotekarstwo*, pod red. Anny Tokarskiej, Warszawa 2013.
2. Clarke L., *Zarządzanie zmianą*, Warszawa 1997.
3. *Czytelnictwo – nowa jakość*, pod red. nauk. Beaty Janik i Wandy Bukowczan, Kraków, Księgarnia Akademicka, 2017.
4. Dzieńiakowska J., *Kuratoryjne biblioteki pedagogiczne na Kresach Wschodnich Drugiej Rzeczypospolitej : wybór źródeł*, Kielce 2006.
5. Dzieńiakowska J., *Państwowe biblioteki dla nauczycieli w Drugiej Rzeczypospolitej. Studium historyczno-bibliologiczne*, Kielce 2009.
6. *Kolekcje w zbiorach bibliotek pedagogicznych*, pod red. nauk. Agnieszki Fludy-Krokos, Beaty Janik, Kraków, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego, 2015.
7. *Miejsce biblioteki pedagogicznej w zmieniającej się przestrzeni edukacji i informacji*, pod red. nauk. Agnieszki Fludy-Krokos, Wandy Dudek, Anny Piotrowskiej, Kraków, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego, 2014.
8. *Nauczyciel w bibliotece pedagogicznej – klient wyróżniony*, pod red. nauk. Agnieszki Fludy-Krokos, Beaty Janik, Kraków, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego, 2016.
9. *Rola biblioteki pedagogicznej w upowszechnianiu nowych technologii w edukacji*, pod red. nauk. Beaty Janik i Wandy Bukowczan, Kraków, Księgarnia Akademicka, 2018.
10. Walczak K., *Sieć bibliotek pedagogicznych po reformie administracyjnej – organizacja, zmiany, perspektywy [w:] Biblioteki pedagogiczne wobec wyzwań współczesnej oświaty*, red. Danuta Wańka, Kalisz 2008.

Rozporządzenia:

1. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 lutego 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych bibliotek pedagogicznych [Dz.U.2013 poz.369]

Strony www:

1. <http://www.pbw.edu.pl/4-nofbp-zaproszenie> (dostęp: 25.03.2019r.)
2. www.pbw.edu.pl/3-nofbp-zaproszenie (dostęp: 25.03.2019r.)
3. <http://www.pbw.edu.pl/2-nofbp-zaproszenie> (dostęp: 25.03.2019r.)
4. <https://sjp.pl/kolekcja> (dostęp: 25.03.2019r.)
5. https://pl.wikipedia.org/wiki/Reklama_ambientowa (dostęp: 25.03.2019r.)

RELACJE

Karol Maluszczyk

Miejska Biblioteka Publiczna w Opolu

***Służące do wszystkiego*. Książka o trudnym świecie, którego już nie ma.**

(Relacja ze spotkania z Joanną Kuciel-Frydryszak w opolskiej MBP)

Służące do wszystkiego to najnowsza książka z gatunku *non fiction* napisana przez Joannę Kuciel-Frydryszak. Publikacja znalazła się w rankingu 10 najlepszych książek 2018 roku wybranych przez redakcję czasopisma „Książki. Magazyn do czytania”. Wcześniej pisarka zdobyła uznanie dzięki dwóm biografiami: *Iłła. Opowieść o Kazimierze Iłłakowiczównie* i *Antoni Słonimski. Heretyk na ambonie*. Tym razem autorka poświęciła uwagę kobietom zapomnianym – wymiecionym niemal zupełnie z kart historii.

Służące do wszystkiego w opolskiej MBP

W trakcie rozmowy, którą Agnieszka Zientarska prowadziła z Joanną Kuciel-Frydryszak, pisarka mówiła o trudzie, jaki napotkała już na samym początku pisania. Kluczem były oczywiście materiały archiwalne, których po prostu było bardzo mało (zwłaszcza zdjęć, ponieważ nikt w tamtych czasach nie fotografował służących), ale dzięki wnikliwej kwerendzie i zeznaniom świadków udało się zrekonstruować wstrząsającą biografię tzw. „białych niewolnic”. Warto nadmienić, iż najnowsza pozycja Kuciel-Frydryszak jest pierwszą w kraju książką, traktującą o tej specyficznej i niezwykle intrygującej „niższej” klasie społecznej z pierwszej połowy XX wieku.

Jak się okazało podczas spotkania, przyczynkiem do powstania historii *Służących* z okresu dwudziestolecia międzywojennego była praca nad wcześniejszą publikacją – *Iłłą*. Autorkę biografii poruszyła relacja poetki z jej służącą Grabosią. Dziennikarkę zastanawiało, czy tak dobre stosunki pomiędzy panią domu a służącą zdarzały się często czy też były wyjątkami od reguły. Mówi Kuciel-Frydryszak: „Krótko mówiąc, te relacje mnie zaczęły zastanawiać. Poszukiwałam źródeł, chciałam coś więcej wiedzieć o tym świecie i okazało się, że nie ma tych źródeł. Wtedy też wpadłam na ten nieśmiały, a w sumie śmiały pomysł (śmieje się), żeby napisać taką książkę”. Jak przyznała autorka *Iłły*, swoistą skarbnicą wiedzy okazały się materiały prasowe. Równie wartościowe były relacje świadków i osób, które niegdyś pełniły służbę w domach. Jedną z takich historii, podczas zeszłorocznego spotkania

o Kazimierze Iłłakowiczównie, dostarczyła opolanka i jak przyznaje Kuciel-Frydryszak: „Była to jedna z cenniejszych relacji, zresztą wykorzystałam ją w książce”.

W trakcie rozmowy z Czytelnikami

Zasadniczym tematem spotkania był problem tożsamości kobiet-służących. Autorka opowiadała o młodych kobietach chcących odmienić swoje życie. Wyjeżdżały do miast na służbę, poznawały świat, który je pochłaniał. Niestety najsmutniejsze jest to, że bardzo rzadko stawały się częścią tego świata. Znacznie częściej scenariusze, które pisało życie służących, były niewyobrażalnie smutne i przygnębiające.

Joanna Kuciel-Frydryszak

W trakcie spotkania można było usłyszeć, iż te młode dziewczyny (czasami zaczynały służbę w wieku 13-14 lat) zapominały pod koniec życia, kim tak naprawdę są i skąd pochodzą. W wielu domach służące były nazywane Kasiami lub Marysiami, w zależności od tego, jak zatrudniającemu je jaśniepaństwu było wygodniej. Pracowały 24 godziny na dobę, wychowywały cudze dzieci, nie mogły wyjść z domu ani odezwać się bez pozwolenia. Za nieposuszeństwo albo zupełnie bez powodu były bite, głodzone i gwałcone. Co gorsza, zezwalało na to ówczesne prawo. Chcąc polepszyć swój status, odkładały pieniądze ze swojego i tak bardzo skromnego wynagrodzenia – wynosiło ono 30 złotych miesięcznie przy średniej krajowej około 250 złotych – aby odłożyć na posąg, by lepiej wyjść za mąż.

Najczęściej natomiast los służących wiązał się z samotnością, wyobcowaniem i brakiem możliwości powrotu w rodzinne strony. Jak podkreśla autorka tych relacji: „Moja książka w całym swoim wydźwięku jest smutna. Jest to opis świata, który przeminął i właściwie powinniśmy się z tego cieszyć”.

Na szczęście zdarzały się wyjątki. Bywało, że służące na dobre zadamawiały się w domach jaśniepaństwa, żyły dostatnio i były traktowane jak członkowie rodziny. Było tak na przykład w przypadku służącej Kazimierzy Iłakowiczówny czy Juliana Tuwima. Podczas spotkania pisarka opowiedziała o historii służącej, która zapoczątkowała ród obecnej kanclerz Niemiec Angeli Merkel.

Autor najciekawszego pytania odbiera nagrodę

Partnerem w wydarzeniu było wydawnictwo Marginesy, które ogłosiło konkurs polegający na tym, iż autor najciekawszego z pytań wygra książkę. Co ciekawe, zwycięzcą okazał się pan, w ręce którego trafiły *Służące do wszystkiego* z dedykacją. Choć mogłoby się wydawać, że temat jest mocno sfeminizowany, to na spotkaniu nie brakowało mężczyzn – i chyba dobrze – bo w książce przeważają kobiety, których los w znakomitym stylu przypominała nam Joanna Kuciel-Frydryszak.

Karol Maluszczyk
Miejska Biblioteka Publiczna w Opolu

Ślepnąc od światła. Jakuba Żulczyka.

Prawda zmyślona z rzeczywistości

Dobrze sobie to wymyśliłeś. Dobrze sobie siebie wymyśliłeś.

[Kwestia, którą pod koniec serialu *Ślepnąc od światła* wypowiada Dario]

Pod koniec najkrótszego miesiąca w roku w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Opolu odbyło się spotkanie z pisarzem Jakubem Żulczykiem, który uznawany jest za jednego z ważniejszych autorów młodego pokolenia. Pomimo swojego młodego wieku Żulczyk zdążył już wydać kilka powieści, w tym taką, która bardzo szybko zyskała miano bestsellera, co więcej, stała się bazą do produkcji jednego z lepszych seriali ostatniej dekady. Mowa oczywiście o książce i serialu *Ślepnąc od światła*, której autor jest współtwórcą scenariusza (razem z reżyserem Krzysztofem Skoniecznym). Dla wszystkich tych, którym osoba Jakuba Żulczyka nie była zbyt dobrze znana przed spotkaniem, istotną informacją był fakt, że nie było to pierwsze zetknięcie autora *Wzgórza psów* ze scenopisarstwem. Wcześniej, razem z Moniką Powalisz, stworzył on scenariusz do kryminału psychologicznego *Belfer*. Liczący dwa sezony serial produkcji Canal + zyskał pochlebne recenzje i był najchętniej oglądanym serialem podczas premierowych emisji. Ponadto Jakub Żulczyk pisze krótkie formy, takie jak felieton, oraz angażuje się w działalność radiową.

Jakub Żulczyk w Opolu

Podczas spotkania z czytelnikami pisarz opowiedział o swoim warsztacie pisarza oraz o tym, jak postrzega ten zawód. Ponadto autor *Instytutu* wyznał, co lubi robić, gdy niekoniecznie ma ochotę pisać. Mówi Żulczyk: „Moja praca to jest zgarbiony facet nad komputerem, którego bolą plecy i psują mu się oczy. Ciekawa jest praca reportera, który musi się wikłać w jakąś kabałę, poznawać ludzi, rozmawiać z nimi. Ja czasem też to robię, ale w 90% przypadków wszystko wymyślam i chyba dlatego jest to nudne, bo na początku jest facet, który wymyśla sobie rzeczy w różnych okolicznościach, a później próbuje to zapisać”.

W trakcie rozmowy o swoim warsztacie przyznał, że pisze książki nieprzezroczyście, używając sformułowania Ingardena, „niedookreślone”. „Piszę powieści, które są trochę gatunkowe – one są skundlone – bo przyjmują kostium jakiegoś gatunku. Z reguły jest to horror albo kryminał, albo jakiś thriller lub coś takiego, ale nigdy nie jest to do końca *stricte* ten gatunek. Oczywiście są ambicje literackie, językowe, których trudno jest mi się jako pisarzowi wyzbyć albo nawet nie ambicje, tylko inklinacje”.

Oczywiście z racji, iż tytuł autorskiego spotkania przyjął nazwę pozycji chyba jak dotąd najgłośniejszej książki Żulczyka, tym bardziej po wyprodukowaniu serialu, autor sporo opowiedział o historii powstawania *Ślepnąc od światła*. Zapytany przez prowadzącego o to, czy spotkał się z nieprzychylnymi komentarzami na temat serialu, gość MBP odparł, że jeden padł z ust Kuby Wojewódzkiego, który uznał, że *Ślepnąc od światła* serial tudzież książka to „fantazja chłopców z małego miasta jak wyglądają chłopcy z dużego miasta”. Broniący swojego dzieła pisarz wyznał: „Nigdy nie powiedziałem, to sobie potem ludzie dopowiedzieli, że *Ślepnąc od światła*, książka, później serial, jest jakkolwiek reporterską opowieścią, diagnozą, demaskatorskim reportażem o życiu polskich celebrytów i kogoś tam jeszcze. Oczywiście, że ja tej książki nie pisałem przy biurku i oczywiście, że u jej źródła leży parę rzeczy, które widziałem na własne oczy i rozmowy przeprowadzone z różnymi przypadkowo poznanymi ludźmi, natomiast były to rzeczy z pewnością mniej ekscytujące i porywające od tych napisanych w książce. To jest właśnie moja przewaga jako prozaika, że ja mogę sobie wymyślić rzeczy i w ogóle nie musi mi to wyjść na sucho”.

Jakub Żulczyk i prowadzący spotkanie Bartosz Suwiński (po prawej)

Jak wiadomo, napisanie książki to jedno, natomiast scenariusz to zupełnie inna rzecz. Zdaniem Żulczyka podstawowa różnica między tymi dwoma zawodami polega na tym, iż autor ponosi wszelką odpowiedzialność za swoją książkę. Nie ma znaczenia, czy jest to *Zbrodnia i kara*, *Iliada* czy inne wiekopomne dzieło lub nawet książka średnich lotów. W każdym wypadku jest to dzieło w sensie skończonego obiektu kultury, za które autor powinien czuć się odpowiedzialny. W przypadku scenariusza jest zupełnie inaczej. Scenariusza nie przeczyta nikt poza pionem produkcyjnym. Nawet aktorzy nie czytają często całości, tylko swoje kwestie. Scenariusz należy traktować jak dokument, na

podstawie którego ludzie będą wykonywać swoją pracę, a dopiero z tej pracy powstaje dzieło, czyli ten serial, ten film.

Filmy bez wątpienia wpłynęły na życie pisarza, można nawet powiedzieć, że filmy polubiły Żulczyka. O swojej fascynacji filmem autor opowiadał z wielkim przejęciem. Jednym ze wspomnień, którym pisarz i scenarzysta się podzielił, była ogromna miłość zarówno do filmów w ogóle, jak i do nośników, na których zostały one zapisane, a były nimi wówczas kasety VHS. Ulubionymi filmami z dzieciństwa Żulczyka były *Wściekłe psy* Quentina Tarantino oraz *Blue Velvet* Davida Lyncha. Kinematografia, gry na Amigę wypełniały często wolny czas przyszłego twórcy, ale Żulczyk nie zostałby tym, kim jest teraz, gdyby oczywiście nie pasja do literatury, czego też dowodem są ukończone studia dziennikarskie. Za dwóch mistrzów prozy polskiej XX wieku Jakub Żulczyk uznaje Jarosława Iwaszkiewicza – za piękno języka w prozie – oraz Stanisława Lema – za pomysłowość i podejmowane tematy.

Literatura, kino, seriale i gry komputerowe współtworzą diapazon określonego wycinka z rzeczywistości Jakuba Żulczyka. Jego twórczość jest implozją kodów kulturowych, które zawarte były we wszystkim tym, co było pisarzowi w jakiś sposób bliskie. Co zatem byłoby eksplozją? Być może obraz tej rzeczywistości, która jest „tu i teraz”, przedstawianej w moralistyczny i żywy sposób. Jeden z wątków rozmowy Żulczyk spuentował zdaniem: „Nie pozwólmy, by prawda stanęła na drodze do dobrej opowieści”.

Być może dlatego autor *Zrób mi jakąś krzywdę... czyli wszystkie gry video są o miłości* tak dużo wymyśla, a może zmyśla? Mówi Żulczyk: „Moja metoda wymyślania jest taka, że biorę coś z rzeczywistości, co dla większości ludzi nie byłoby zbyt interesujące, a potem robię z tego kolorowy balon i maluję grubą kreską coś, co mi się wydaje prawdą o rzeczywistości. Ale nigdy nie wychodziłem z takich perspektyw, chociaż wiem, że gdybym się tak zachowywał, to może sprzedałbym więcej książek albo miał więcej czytelników, ale byłbym nieszczerzy”. Paradoksalnie pełne popkultury utwory Żulczyka opisują archetypy, toposy, rzeczy podstawowe, które w naszym życiu powinny się naprawdę liczyć.

W trakcie zadawania pytań jednego z czytelników zaciekała praca nad nową powieścią. Autor powiedział tylko, że pisze, ale nie zdradził nic więcej. Zaproszony przy tej okazji na kolejną Opolską Jesień Literacką powiedział, że nie wiadomo, czy po tym, co napisze, będzie mile widziany przez któregośkolwiek ze swoich czytelników. Czyżby książka miała podzielić fanów? Pozostaje nam tylko czekać do jesieni.

***

Lutowe spotkanie z Jakubem Żulczykiem w opolskiej MBP wypadło kapitalnie. Trwająca ponad półtorej godziny rozmowa nie miała końca. Przy okazji tego spotkania nastąpiło także oficjalne rozwiązanie konkursu Facebookowego na najciekawszą nazwę dla budki bookcrossingowej, która od początku nowego roku zdołała pląc przy budynku centralnym MBP w Opolu. Ogłoszony przez bibliotekę konkurs trwał parę tygodni. Każdy mógł zaproponować swoją nazwę. Ostatecznie zwyciężyła nazwa „Schron dla stron”. Autorka najciekawszej nazwy odebrała po spotkaniu nagrodę z rąk pisarza. Pozostali czytelnicy ustawiali się w kolejce po podpisy.

KOMUNIKATY

Bożena Ratajczak-Olszewska, Aleksandra Krems
Sekcja Nauki i Wydawnictw PMWSZ w Opolu

**Kwartalnik *Medical Science Pulse* beneficjentem programu
„Wsparcie dla czasopism naukowych”**

Z satysfakcją informujemy, że kwartalnik naukowy *Medical Science Pulse* wydawany przez Państwową Medyczną Wyższą Szkołę Zawodową w Opolu jako jedyne czasopismo z zakresu nauk medycznych i nauk o zdrowiu w województwie opolskim został pozytywnie oceniony przez ekspertów konkursu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ramach programu de minimis „Wsparcie dla czasopism naukowych”.

Beneficjenci programu otrzymają wsparcie finansowe umożliwiające popularyzację czasopism w międzynarodowym środowisku naukowym poprzez doskonalenie poziomu praktyk wydawniczych i edytorskich. Tytuły objęte programem zostaną również zamieszczone w nowym wykazie MNiSW czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych otrzymując 20 punktów.

Na liście znalazły się również tytuły czasopism naukowych z Uniwersytetu Opolskiego, pełny wykaz dostępny jest na stronie: <https://www.gov.pl/web/nauka/informacja-w-sprawie-wynikow-konkursu-ogloszonego-w-ramach-programu-wsparcie-dla-czasopism-naukowych>

Zachęcamy Państwa, studentów, absolwentów, młodych naukowców i badaczy z uczelni wyższych i innych instytucji do publikowania swoich prac naukowych w języku angielskim w kwartalniku *Medical Science Pulse*. To doskonała droga do budowy dorobku akademickiego, nawet dla początkujących, np.

w postaci opracowania tez z wartościowych prac dyplomowych, oraz szansa na cytowanie Państwa prac przez innych. Gwarantujemy wysoki poziom edytorski publikacji, standaryzowany proces recenzji i przestrzeganie zasad etyki, oferujemy wsparcie warsztatowe w opracowaniu artykułu oraz redakcję językową angielską native speaker, specjalisty w zakresie nauk medycznych i nauk pokrewnych. Nie pobieramy żadnych opłat od autorów, prace publikowane są w systemie Open Access na licencjach Creative Commons, co pozwala Państwa tekstom dotrzeć do szerokiego grona odbiorców na całym świecie. Szczegółowe informacje znajdują się na stronie:

<https://medicalseciencepulse.com/resources/html/cms/MAINPAGE>

Przypominamy, że kwartalnik w wersji cyfrowej dostępny jest również w Opolskiej Bibliotece Cyfrowej.

Zachęcamy ponadto do aktywnego uczestnictwa w cyklicznym projekcie naukowym redakcji *Medical Science Pulse* – VI Międzynarodowej Konferencji MSP: Integracja Nauki i Opieki Zdrowotnej, 23-24 maja 2019 r.: [https://e-event24.pl/6th MSP Conference/](https://e-event24.pl/6th_MSP_Conference/)

ZOOM NA OPOLSKIE DKK*Łukasz Brudnik**Dział Instrukcyjno-Metodyczny WBP w Opolu***Kwartał w opolskich Dyskusyjnych Klubach Książki****Styczeń – luty – marzec 2019**

Rok 2019 dla polskich Dyskusyjnych Klubów Książki, a tym samym i dla opolskich, rozpoczął się od pytań dotyczących przyszłości projektu, jakim są Dyskusyjne Kluby Książki, ponieważ Instytut Książki przez bardzo długi czas wstrzymywał się z ogłoszeniem naboru do programu dotacyjnego „Dyskusyjne Kluby Książki 2019”. Opóźnienie to sprawiło liczne przesunięcia związane z zakupem książek, organizacją spotkań czy wykładów. Dopiero na kwiecień zaplanowane zostało spotkanie opolskich moderatorów DKK, podczas którego tradycyjnie przedstawiane są propozycje różnych inicjatyw oraz plan działań klubów na rok 2019.

Pomimo zaistniałych trudności klubowicze nie zaprzestali się spotykać, a zamiast o zamówionych nowościach wydawniczych dyskutowali o wybranych książkach dostępnych w bibliotekach. Wśród autorów dla dorosłych największą popularnością cieszyli się Krystyna Mirek, Helen Klein Ross, Katarzyna Michalak, Steve Sem-Sandberg oraz Karolina Bednarz, z kolei u młodzieży królowała Nela Mała Reporterka i Joanna Jagiełło.

Ponadto niektóre kluby brały udział w organizowanym przez Instytut Książki w konkursie „Klubowicze do klawiatur!” oraz w konkursie skierowanym dla dzieci na najlepszą recenzję rysowaną.

Recenzja rysowana do książki Holly Webb „Kto pokocha Psołkę?” powstała w DKK w Zielinie

W 2019, analogicznie jak w roku ubiegłym, w województwie opolskim działa 55 klubów, z tą różnicą, że klub funkcjonujący wcześniej przy bibliotece w Lubszy przeniósł się do Dobrzynia (filia GBP w Lubszy). Poza tym o książkach dyskutuje się również w: Baborowie, Brzegu, Głubczycach (Wypożyczalnia i Oddział dla Dzieci), Głuchołazach, Gogolinie, Kamieniu Śląskim (filia GBP w Gogolinie), Malni (filia GBP w Gogolinie), Grodkowie, Jemielnicy, Piotrowce (filia GBP w Jemielnicy) Kamienniku, Kędzierzynie-Koźlu, Kluczborku, Krapkowicach, Lewinie Brzeskim, Łosiowie (filia MiGBP w Lewinie Brzeskim), Kościerzycach (filia GBP w Lubszy), Jasienicy Dolnej (filia BP w Łambinowicach), Murowie, Namysłowie, Niemodlinie, Nysie, Białej Nyskiej (filia MiGBP w Nysie), Oleśnie, Olszance, Opolu – WBP Biblioteka Austriacka, MBP – wypożyczalnia centralna, filia nr 7, filia nr 18, Oddział Dziecięcy, Otmuchowie, Kałkowie (filia BP w Otmuchowie), Paczkowie, Pakosławicach, Prusinowicach (filia GBP w Pakosławicach), Pokoju, Popielowie, Karłowicach, (filia GBP w Popielowie), Starych Siołkowicach (filia GBP w Popielowie), Strzelcach Opolskich – w filii miejskiej, Zielinie (filia GBP w Strzeleczkach), Nakle – klub dla dzieci i dla dorosłych (filia GBP w Tarnowie Opolskim), Przyworach (filia GBP w Tarnowie Opolskim), Raszowej (filia GBP w Tarnowie Opolskim), Tułowicach, Walcach, Zębolicach, Zdzieszowicach, Żyrowej (filia MiGBP w Zdzieszowicach).

Zapraszamy wszystkich miłośników książek do uczestnictwa w Dyskusyjnych Klubach Książki.

KULTURA: LITERATURA • KSIĄŻKA • CZASOPISMIENICTWO

Kordian Michalak

Dział Bibliografii, Informacji i Promocji WBP w Opolu

Łukasz Brudnik

Dział Instrukcyjno-Metodyczny WBP w Opolu

MASAŻ DLA MÓZGU

rozmowa z Mariuszem Szczygłem

Fot. Tomasz Krupa

Kordian Michalak: Czy pamiętasz ten dzień, kiedy zakochałeś się w Czechach, w czeskiej kulturze?

Mariusz Szczygł: Tak, 19 lat temu w marcu wsiadłem do tramwaju w Pradze i usłyszałem, jak pasażerowie mówią po czesku. Już pierwszego dnia byłem zakochany w mieście i języku. Po czesku była to *láska na první pohled*, czyli miłość od pierwszego wejrzenia.

KM: Co takiego mają Czesi, czego nie mają Polacy? Jakie cechy? A czy jest coś, czego w nich nie lubisz?

MS: Nie ma czegoś takiego, czego nie lubię.

A festiwal tego, co tam lubię, zaprezentowałem w książce *Zrób sobie raj*, która po dziewięciu latach będzie wznowiona w maju na targi książki w Warszawie. Przez te lata dawałem różne odpowiedzi na temat tego, co mnie w czeskiej kulturze fascynuje. Zależało od momentu i aktualnych zainteresowań. Teraz mogę powiedzieć, że przede wszystkim umiejętności większości Czechów życia bez religii. Można być szczęśliwym bez Boga – i to mnie fascynowało jako reportera, a dalej mnie fascynuje jako człowieka. Mam kolegę Czecha, który na pytanie, czy jest wierzący, odpowiada: Bardzo! Kiedy się zdziwiłem: Ty, Czech, wierzący? Ona na to: Oczywiście. Wierzę, że Bóg nie istnieje.

Oczywiście, dla mnie jako reportera Czesi, którzy są religijni, też są ciekawi. Niedawno wydałem w Polsce książkę najpopularniejszego czeskiego księdza pt. *Bóg nie jest automatem do kawy*. To Polak, Zbigniew Czendlik, ale bardzo już szcieszczony duchowny. Mówi, że nie chodzi w sutannie, bo nikt nie chciałby z nim gadać. Wyglądałby jak przebieraniec. Czesi mówią *exot*, ktoś egzotyczny w typie drag queen. Jeśli chce mieć autorytet, musi ubierać się jak zwyczajny człowiek.

KM: Ponoć sam nauczyłeś się języka czeskiego (który jest dla Ciebie niczym masaż dla mózgu).

MS: Byłem na siedmiu chyba lekcjach w Warszawie i dziesięciu w Pradze, potem już uczyłem się sam. Do dzisiaj się uczę.

KM: Przejdźmy do Twojej twórczości. Jak sądzisz, skąd w Polsce taka popularność literatury faktu?

MS: Nie przesadzałbym z tą popularnością. Non-fiction jest bardzo popularne w wąskich kręgach. Mały odsetek Polaków czyta, a ci, którzy czytają, wolą rzeczy łatwe. Reportaż to przestrzeń problemów, dramatów, skomplikowanych spraw. No, ale ci, którzy go lubią, myślę, że jeszcze bardziej niż kiedyś, chcą dziś czytać o innych ludziach. Coraz większej grupie, myślącej grupie, przestało wystarczać telewizyjno-internetowe tłumaczenie świata.

KM: Powiedziałaś kiedyś, że ludzie czytają reportaże, żeby ograniczyć swoje lęki...

MS: Tak, bo porzucając na chwilę swoje życie, żyją życiem kogoś innego, kogo raczej sami by nie poznali. Kogoś z innego kontynentu, z innej kultury. Poznają dzięki reportażowi. A poznać to często znaczy mniej się bać.

KM: A w takim razie główną rolą, głównym zadaniem reportera jest...

MS: Sprawienie, żeby jedni ludzie rozumieli innych ludzi.

KM: Jaka była Twoja najtrudniejsza rozmowa? Najtrudniejszy reportaż?

MS: Nie mam trudnych rozmów. Jak to mam Wam wyjaśnić...? Każda rozmowa, nawet taka, która się nie klei albo rozmówca w niej kłamie, albo w ogóle nie chce mówić, jest dla mnie zjawiskiem. Każda przygodą. Myślę, że dla ornitologa ptak mały i ptak duży jest ciekawy. I ptak z podciętym skrzydłem, i ptak bez skrzydła, i ptak martwy to dla niego zjawiska, które ceni, lubi, chętnie się im poświęca. Więc rozmów trudnych dla mnie nie ma.

Natomiast reportaż – tak. Najtrudniejszy psychicznie to *Śliczny i posłuszny* i nigdy bym już takiego nie napisał, nawet gdyby mi ktoś obiecał, że znów za taki tekst dostanę dwie duże nagrody pieniężne. Odmawiam podobnych tematów.

KM: Czym zatem kierujesz się przy wyborze tematów? Jest to impuls, przecucie czy raczej celowe działanie, poszukiwania?

MS: Czuję, że one są o mnie. Oczywiście, nie są o mnie wprost, bo są najczęściej o nieznanym mi ludziach, których dopiero mam poznać. Ale coś mi robią: pomagają żyć.

Łukasz Brudnik: W listopadzie 2017 roku, będąc w Opolu, mówił Pan, że kolejna książka, którą napisze, będzie o Polsce, tymczasem *Nie ma* zaczyna się tekstem o Czechach. Trudno uciec od czeskiej tematyki?

MS: Ale w *Nie ma* jest też dużo tekstów z Polski... Mówiłem o innej książce. Miałem pisać o Polakach, którzy porwali samolot. Zbieram do niej materiał. *Nie ma* potraktowałem jako książkę o człowieku i tym, co na niego spada niczym młot. Bohaterowie są i z Czech, i z Polski, ale także z Izraela, Ukrainy czy Albanii. Każdego dotyka „nie ma”. A dwie czeskie historie z „nie ma” były dla mnie bardzo ważne.

ŁB: O książce *Nie ma* mówi się, że jest to zbiór reportaży. Odnoszę jednak wrażenie, iż określenie to być może nie do końca tutaj pasuje: np. tekst o Pana wizycie z ojcem w Pradze – czy nie jest to już, powiedzmy, opowiadanie?

MS: Ale opowiadanie faktu. My z tatą te sytuacje przeżyliśmy.

ŁB: Wszystkie teksty w książce, choć różnią się między sobą miejscem opisywanych wydarzeń, czasem, bohaterami, łączy wyrażenie „nie ma”. Dlaczego „nie ma” jest dla Pana takie ważne? Czego nie ma u Mariusza Szczygła?

MS: Bo zauważyłem po czterdziestce – dziwne, że dopiero po, prawda? – że „nie ma” jest częstsze niż „ma”. Że „ma” to jakiś przypadek, dewiacja, stan tymczasowy. Zaś stanem stałym jest „nie ma”. I że nie jestem na to gotowy. A potem okazało się, że wokół mnie mało kto jest gotowy. No i w ten sposób postanowiłem sprawdzić, jak ludzie z „nie ma” sobie radzą. Co im to „nie ma” daje. Bo szybko doszedłem do wniosku, że „nie ma” może budować.

ŁB: Najbardziej wstrząsający dla mnie moment w książce to bez wątpienia tekst zatytułowany *Śliczny i posłuszny*. I choć śmierć przewija się przez całe *Nie ma*, to tu mamy do czynienia z jej najgorszym obliczem. Jakiego „nie ma” zabrakło w tej historii, co, według Pana, sprawiłoby, że nigdy by się nie wydarzyła?

MS: Gdyby główna bohaterka i jej partner naprawdę wierzyli w Boga. Nie chcę powiedzieć, że udawali, że wierzą. Oni wierzyli, ale zupełnie bezmyślnie, bezrefleksyjnie, traktując doktrynę jak ścisłe prawo, a nie jako pole do miłości. Źle pojęta wiara może uczynić straszne szkody. Druga rzecz, która się

wydarzyła, a nie powinna, to fakt, że główna bohaterka była ofiarą przemocy. Była nieprawdopodobnie bita przez swoich rodziców. Przemoc tę przeniósła na przybranego syna. Z ofiary stała się katem i tak bardzo często bywa.

ŁB: **Pomagał Pan, o czym możemy przeczytać w *W wielu męskich scenach*, Tomaszowi Górnickiemu przy instalacji jednej z jego rzeźb. Trudno było namówić artystę, aby stał się bohaterem Pańskiego reportażu?**

MS: Nie. Artyści potrzebują dziennikarzy. I większość z nich to wie...

KM: **Przeczytałem *Nie ma* jednych tchem, potem zabrałem się za nią drugi raz... Po jej lekturze pomyślałem, że to dość niezwykłe, iż literatura FAKTU może wzbudzać takie EMOCJE. A może nie ma w tym nic niezwykłego?**

MS: Oczywiście, że nie ma. Musi wzbudzać emocje. Po to też stara się być literaturą.

KM: **Bardzo pięknie powiedziałaś, że piszesz, bo chcesz zobaczyć, do czego bohaterom reportażu potrzebne jest życie – no więc do czego?**

MS: Weźmy książkę *Nie ma*. Teraz będzie gra przypuszczeń, bo nie wiem na pewno... Violi Fischerovej chyba do tego, żeby zostawić po sobie piękne wiersze. Ewie z *Bilansu Ewy* do tego, żeby uciekać od „nie ma”. Mojemu ojcu do tego, żeby stworzyć sobie wspomnienia, jak już nie będzie widział. Zofii Woźnickiej, żeby jej siostra bliźniaczka była szczęśliwa. A mnie? Tego można dowiedzieć się z ostatniego rozdziału pt. *Ostatnie słowo*.

KM: **Masz już pomysł na kolejną książkę?**

MS: Chyba będzie to mój osobisty przewodnik po Pradze.

KM, ŁB: **Czekamy więc z niecierpliwością i życzymy, żeby była kolejnym sukcesem.**

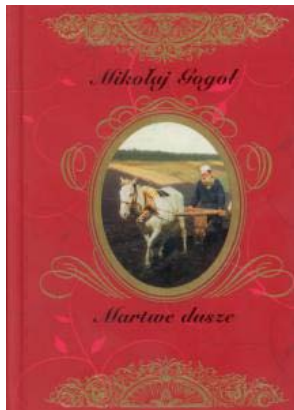
MARIUSZ SZCZYGIEŁ – dziennikarz, reportażysta, pisarz, laureat wielu prestiżowych nagród, w tym Europejskiej Nagrody Literackiej. Ukończył liceum ekonomiczne im. Stefana Żeromskiego w Legnicy oraz Wydział Dziennikarstwa i Nauk Politycznych Uniwersytetu Warszawskiego. Mariusz Szczygieł współpracował m.in. z tygodnikiem „Na przełaj”, „Gazetą Wyborczą”, TV Polsat (gdzie prowadził talk show *Na każdy temat*); był wykładowcą w Europejskim Studium Dziennikarstwa oraz Instytucie Dziennikarstwa Uniwersytetu Warszawskiego; jest także założycielem i członkiem zarządu Fundacji Instytut Reportażu.

Wśród jego książek są m.in.: *Niedziela, która zdarzyła się w środę*, *Na każdy temat – talk show do czytania*, *Gottland*, *20 lat nowej Polski w reportażach według Mariusza Szczygła*, *Kaprysyk*. *Damskie historie*, *Zrób sobie raj*, *Laska nebeska*, *Projekt prawda*, *Nie ma*.

Jolanta Zakrawacz

Dział Instrukcyjno-Metodyczny WBP w Opolu

Drugie życie książki

Martwe dusze – **Nikołaj Gogol** – tekst oparty na poprawionym i uzupełnionym przekładzie Zygmunta Kierdaja-Wielhorskiego z 1876 r., po raz pierwszy powieść opublikowana w 1842 roku.

Bohaterem jest Paweł Iwanowicz Cziczikow – sprytny i wyrachowany dorobkiewicz, który podróżuje po rosyjskiej guberni razem ze swym stangretem Selifanem oraz lokajem Pietrkiem w celu zakupu martwych dusz. Tak jednym zdaniem mogę streścić akcję powieści.

Już pierwsze strony sprawiły, że byłam ciekawa – dlaczego Cziczikow skupuje martwe dusze? Czy może tkwi w tym jakaś tajemnicza siła? (nadmienię, że wcześniej nie czytałam informacji na temat książki ani nie przeczytałam nawet żadnej książki tego autora. Ot, taki przypadek). Co jeszcze mnie zaskoczyło? Zwracanie się autora bezpośrednio do czytelnika. Ten styl pisania sprawił, że czułam pewien rodzaj więzi, czytając.

Podczas podróży głównego bohatera pojawiają się osoby z różnych warstw społecznych, które swoim zachowaniem wywołały u mnie śmiech i litość zarazem. Najbardziej utkwiała mi Koroboczka – tępa i patriarchalna kobieta, nad którą Paweł Iwanowicz Cziczikow musiał się bardzo namęczyć i użyć różnych argumentów, aby dokonać zakupu. Zresztą byli i inni sprzedający martwe dusze, żyjący bez żadnych celów, pijacy, łapówkarze, obżarciuchy. Sam Cziczikow na początku wydawał mi się miłym i tajemniczym człowiekiem, który ma ukryty cel (nieznany czytelnikowi, a wyjaśniony dopiero na końcu), jednak w miarę czytania i poznawania jego historii już tak nie myślałam. Dlaczego? Wy tłumaczenie tego byłoby jak przeczytanie tylko końca powieści.

Martwe dusze to książka przy której dobrze się bawiłam, przyglądając się zakupom martwych dusz i podróży po carskich wsiach. To książka, którą można boleśnie odnieść do naszych czasów i niektórych osób.

Podsumowując, Gogol mnie zauroczył, z przyjemnością wezmę inne pozycje tego pisarza, tym bardziej że jest to klasyka literatury rosyjskiej.

Ciekawostki dotyczące książki to geneza jej powstania oraz skandal, jaki wywołała. Pomysł napisania utworu Gogolowi podszepnął Puszkina. Była to pierwsza w tej epoce powieść napisana w duchu groteski ośmieszającej panujące stosunki w pańszczyźnianej i biurokratycznej Rosji. Jak później przeczytałam, do powieści autor dopisał drugi tom, jednak niezadowolony z jego treści spalił rękopis. Ocalało pięć rozdziałów funkcjonujących w niektórych książkach. Mój egzemplarz nie zawiera drugiej części, ale nie żałuję, moim zdaniem skończyło się, jak miało się skończyć. Autor chyba czuł, że nie jest dobrze, dlatego postanowił zniszczyć dopiski. Przechytałam również wiele opinii na temat drugiej części i czytelnicy nie byli zadowoleni – odmiennie jak z części pierwszej.

Nikołaj Gogol (1809-1852) rosyjski pisarz pochodzenia ukraińskiego. Debiutował 1829 roku poematem „Hans Küchelgareten”, który został ostro skrytykowany. Sławę zdobył opowiadaniem „Wieczory na

futorze koło Dikańki”. Największe jednak znaczenie posiadają dwie napisane przez autora komedie „Ożenek” i „Rewizor”.

Nikołaj Gogol zmarł w Moskwie 4 marca 1852 roku. Jego twórczość wywarła wielki wpływ na rosyjską literaturę i myśl społeczną, jednak w nastroju tragicznego konfliktu z czytelnikami jego pozostała nieznaną szerszemu gronu odbiorców.

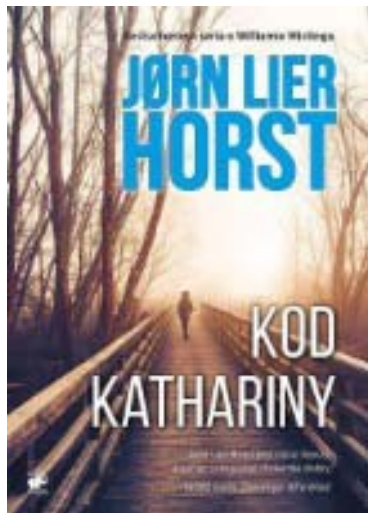
Zachęcam do czytania *Martwych dusz* Gogola. Będzie to mile spędzony czas z wielką klasyką literatury rosyjskiej, dobrą komedią i lekkim językiem.

Na regale. Przegląd nowości wydawniczych

Łukasz Brudnik

Dział Instrukcyjno-Metodyczny WBP w Opolu

Regał: Książki

Kod Kathariny/ Jørn Lier Horst; przełożyła Milena Skoczko. Sopot : Smak Słowa, 2019. – 432 stron ; 21 cm.

Kod Kathariny to narysowane na kartce trzy lekko zaokrąglone linie tworzące dwie kolumny, w których zapisane zostały w rzędach różne liczby. Kartka znajdowała się na stole w kuchni i stanowiła ostatnią wiadomość, jaka pozostała po zaginionej kobiecie. Co się z nią stało? Czy zniknęła z własnej woli? A może stała się ofiarą przestępstwa? Odpowiedzi na te pytania od dwudziestu czterech lat próbuje znaleźć William Wisting, komisarz policji w Larvik. Każdego roku, w okolicach daty zniknięcia Kathariny, przegląda stare akta w nadziei dostrzeżenia czegoś, czego do tej pory nie zauważył. I pewnie jeszcze długo by mu to zajęło, gdyby nie pojawienie się pracującego na co dzień nad starymi, nigdy nierozwiązanymi sprawami, młodego, ambitnego śledczego z Kripos, którego zamiarem jest rozwikłanie tajemnicy jeszcze innego zaginięcia, mającego miejsce jeszcze wcześniej niż zniknięcie Kathariny.

Historia opisana w książce nie należy do zbyt skomplikowanych. Dość szybko można domyśleć się, kto jest sprawcą. Odnoszę jednak wrażenie, że tak miało być, że autorowi od samego początku zależało, aby skupić się nie na przestępcy, a na sposobie jego złapania. Coś na podobieństwo serialu *Columbo*, gdzie w każdym z odcinków widz obserwuje, jak tytułowy porucznik wiąże sprawcę ze zbrodnią. W *Kodzie Kathariny* policjanci w celu odnalezienia brakujących wskazówek nie cofną się przed niczym. Dla dobra śledztwa są w stanie nawet skorzystać z kontrowersyjnych, z moralnego punktu widzenia, metod. Chętnie też sięgają po najnowsze zdobycze techniki służące do inwigilacji oraz całodobowej obserwacji podejrzanego.

Poszczególne aspekty związane z dochodzeniem poznajemy z perspektywy trzech osób: Williama Wistinga, jego córki, pracującej dla „Verdens Gang” (w skrócie „VG”), jednego z największych dzienników w Norwegii oraz wyżej wspomnianego śledczego z Kripos. Każde z nich interpretuje po swojemu to, co widzi, każdego również motywuje do działania co innego.

Najnowsza część cyklu o komisarzu Wistingu nie zawodzi. Jest w niej wszystko, za co tylu ludzi na świecie uwielbia kryminały skandynawskie. Klimat, zwyczajny, ludzki bohater oraz powoli i drobiazgowo prowadzone śledztwo. Niby nic nowego, a jednak książka nie nuży. Horst nie udziwnia, nie próbuje na siłę oszukać czytelnika, tworząc nagłe, nierealne zwroty akcji. Wszystko tutaj ma swój sens. Każdy kolejny wątek wynika z poprzedniego. W dodatku całość napisana jest w bardzo płynny i sprawny sposób.

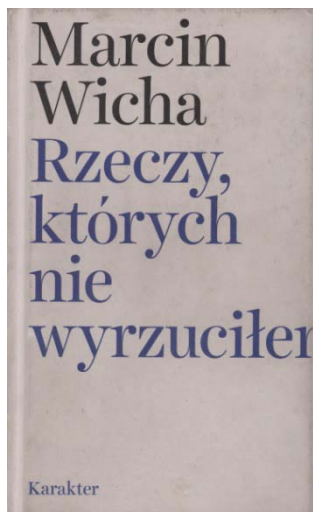
Jørn Lier Horst zanim wyłącznie zajął się pisarstwem przez prawie dwadzieścia lat pracował w policji. Wyniesione stamtąd doświadczenie i wiedzę chętnie wykorzystuje w swoich książkach. Największy sukces przyniósł mu cykl o komisarzu Williamie Wistingu. Za *Psy gończe* otrzymał Nagrodę Rivertona

(najlepszy kryminal norweski), Szklany Klucz (najlepszy kryminal z krajów nordyckich) oraz Nagrodę Martina Becka (najlepszy zagraniczny kryminal przetłumaczony na język szwedzki). Pisze również, zyskujące coraz większą popularność w Polsce, powieści kryminalne dla dzieci i młodzieży (cykl „CLUE” i wspólnie z Jørgenem Sandnesem cykl „Biuro Detektywistyczne numer 2”).

Anna Pietrkiewicz

Dział Wspomagania Procesów WBP w Opolu

Regał: eseje

Rzeczy, których nie wyrzuciłem / Marcin Wicha.

Kraków : Wydawnictwo Karakter, 2017. – 182, [2] strony ; 21 cm.

Książka Marcina Wichy przypomina album ze wspomnieniami. Tytułowe rzeczy to między innymi książki, które pozostały narratorowi po umarłej matce. Matkę poznajemy wraz z autorem poprzez lektury, sposób prowadzenia notatek, ulubione i zniechęczone sformułowania, *te wszystkie niepotrzebne, drobne przedmioty* (Wicha, 2017: 10), które po jej śmierci stawiają opór nieistnieniu, przechowują ślady jej obecności. Ten portret kreślony jest za pomocą krótkich, ale ekspresyjnych szkiców. Tematycznie podzielona na trzy części (*Kuchnia mojej matki*, *Słownik* i *Śmiech w odpowiednich momentach*) książka wyłania się z fragmentów, wycinków rzeczywistości. Osnute na konkretnym przedmiocie czy wyrażeniu reminiscencje odślawiają prawdę o minionym życiu. Są to zaledwie błyski, krótkie migawki, wymykające się skończonemu opisowi, typowemu dla powieści, przejmujące tęsknotą za całością, którą był człowiek. Wybór takiej formy jest nieprzypadkowy. Już okładka, na której widnieje ucięta litera *m*, zapowiada, że książka nie ma zamiaru niczego porządkować czy zamykać. Eseje są jak rozproszone punkty, manifestują opór przed domknięciem, postawieniem kropki, bo, jak wyznaje autor, *[...] jeszcze nie wszystko pamiętam. Dopóki nie mogę ich opisać, jeszcze trochę żyją* (tamże: 5).

Styl harmonizuje z powziętą ideą. Wicha posługuje się zdaniami krótkimi, oszczędnymi, w których żadne słowo nie znalazło się przypadkowo, dzięki czemu całość nabiera emocjonalnego ciężaru. Ten stylistyczny minimalizm swoją literackość odnajduje w spiętrzeniu porównań, wyliczeń, nierzadko zaskakujących zestawieniach, tworzących imponującą artystyczną nadbudowę wokół pozornie błahych sytuacji czy dialogów. Autor stroni od wzniosłych sformułowań, z którymi łączą się zazwyczaj literackie obrazy matek. Ze swoją rodzicielką obchodzi się bez sentymentalizmu i czułości. Omija banały, wytarte związki frazeologiczne, okrągłe przymiotniki. Odmawia matce pomnika ze spiżu, na którym zatarte zostałyby jej indywidualne rysy. Pod powierzchnią ironii wyczuwalny jest jednak podziw dla człowieka, którym była. Z urywkowych rozmów, anegdot, zapisków na marginesach wyłania się obraz osoby niejednoznacznej, nieuchwytniej, zawsze *pół kroku poza kadrem* (tamże: 53), niepokornej, przy tym niepozbawionej wad, a dzięki temu w pełni ludzkiej. Jednocześnie opis wypełnia spostrzegawcza czułość spojrzenia, pozbawionego dystansu zbliżenia na detale, takie jak rozsypane w szufladzie kryształki cukru czy niecierpliwie gryzmoły na skrawkach papieru. Te archiwa karteczek, przepisów, kalendarzy, notesów i innych dokumentów życia codziennego stanowią zapis trudu istnienia, wysiłków podejmowanych z myślą o innych. To właśnie w nieustępliwych próbach opanowania chaosu, konsekwentnym budowaniu bezpiecznego domu z drobiazgów, powtarzalnych czynności, obiektów symbolicznych przejawiał się matczyne rys bohaterki.

Z bibliotekarskiego punktu widzenia smaczkiem jest historia kolejnych dekad opowiedziana poprzez wydawane wówczas książki i czasopisma. Proza Wichy ukazuje życie na tle pisania i czytania. Choć *słowa zawiodły* (tamże: 50), bo językowa sprawność nie stanowi żadnego oręża przeciwko światu, to jednak tylko one mogą dać odpór śmierci, która jest milczeniem.

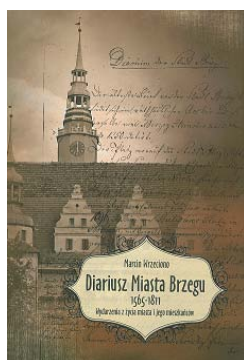
REGION

Hanna Jamry

Dział Informacji, Bibliografii i Promocji WBP w Opolu

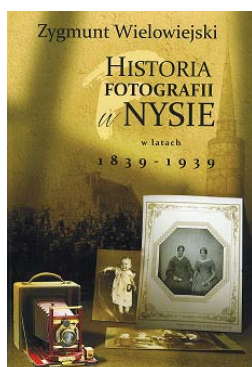
NOWOŚCI O ŚLĄSKU OPOLSKIM

propozycje do księgozbioru podręcznego

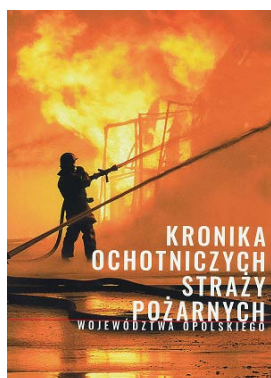
Diariusz miasta Brzegu 1565-1811 : wydarzenia z życia miasta i jego mieszkańców / Marcin Wrzeciono. - Brzeg : Fundacja Pamięci Historycznej Ziemi Brzeskiej, 2017. - 240 s. : fot., il.

Anonimowy rękopis *Diariusza* znajduje się w zbiorach zabytkowych Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Opolu i jest dostępny w sieci w Opolskiej Bibliotece Cyfrowej. Marcin Wrzeciono dokonał tłumaczenia z języka niemieckiego, dodając własne komentarze i wyjaśnienia. „Z *Diariusza* wyłania się obraz miasta, w którym życie toczy się wokół codziennej pracy, praktyk religijnych, częstych katastrof, zwłaszcza pożarów i powodzi...”. Pomimo iż spojrzenie autora *Diariusza* jest subiektywne, to przybliży czytelnikowi mentalność, obyczajowość i zainteresowania ówczesnych brzeżan. Ta cenna pozycja ukazała się dzięki Fundacji Pamięci Historycznej Ziemi Brzeskiej, która propaguje wiedzę o przeszłości ziemi brzeskiej i Śląska poprzez udostępnianie nieznanych jeszcze polskim czytelnikom opracowań znajdujących się w zasobach muzeów i bibliotek.

Historia fotografii w Nysie w latach 1839-1939 / Zygmunt Wielowiejski. - Opole : Wydawnictwo MS, 2018. - 110, [2] s. : il.

Nysa odegrała niezwykle ważną rolę w rozwoju fotografii na Śląsku. Miasto znalazło się wśród wiodących ośrodków, które zrodziły pionierów sztuki fotografii. W XIX wieku Nysa była stawiana obok Wrocławia jako najważniejsze miasto regionu śląskiego. Gdy we Francji w 1839 roku ogłoszono tajniki metody powstawania dagerotypu, w Nysie już w 1840 roku wykonywano dagerotypy. Był to wyczyn niezwykły, gdyż na Śląsku wykonano ich wówczas zaledwie cztery. W dalszej części książki autor omawia rozwój fotografii na papierze, powstające w mieście atelier, zmiany w rozwoju nyskiej fotografii i sylwetki działających fotografów.

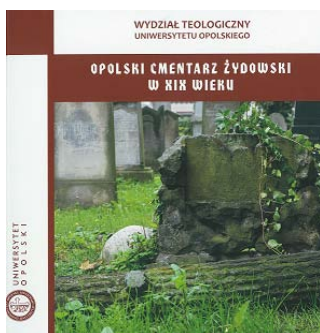
Kronika Ochotniczych Straży Pożarnych Województwa Opolskiego / Anna Konopka. - Opole : Pro Media Sp. z o.o., 2018. - 99 s. : il.

Ochotnicze pożarnictwo na Śląsku Opolskim należy do najstarszych straży w powojennej Polsce. Na ochotników w mundurach można liczyć podczas kataklizmów, ale i na co dzień. Strażacy z OSP są społecznikami, pielęgnują dobre tradycje, są zaangażowani w życie kulturalne i religijne w swoich miejscowościach. W książce przedstawiono ruch strażacki w Opolu i 22 gminach województwa opolskiego.

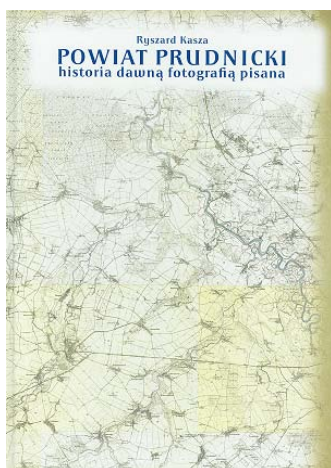
Odra - rzeka wspomnień i wyzwań : ocalone dla przyszłości - Odrzańska droga wodna: studia i materiały (Opolska Droga Rieczna. Analizy). - Cz. I / red. nauk. Mirosław Lenart, Aleksandra Starczewska-Wojnar. - Opole : Archiwum Państwowe w Opolu, 2018. - 103, [1] s. : il. – Bibliogr. s. 101-104

Publikację otwiera rys historyczny opolskiego odcinka Odry od średniowiecza do połowy XX wieku. Szczególnie interesujące są materiały z zasobu Archiwum Państwowego w Opolu dotyczące przejmowania po II wojnie światowej zarządu nad Odrą przez władze polskie. Kolejny artykuł wyjaśnia ekstremalne zjawiska pogodowe na Śląsku od XVI wieku do wielkiej powodzi z 1997 roku. W książce przedstawiono także żeglugę po Odrze od Kędzierzyna po ujście Małej Panwi, ponad stuletnią historię parku miejskiego na wyspie Bolko, wpływ rzeki Odry na nazewnictwo województwa opolskiego, folklor odrzański oraz wystawę przygotowaną przez Muzeum Śląska Opolskiego i Dom Współpracy Polsko-Niemieckiej pt. „Ujarzmianie Odry”.

Opolski cmentarz żydowski w XIX wieku / Stanisław Rabej, Halina Łabęcka ; [fotografie Halina Łabęcka, Katarzyna Ciapa] ; Uniwersytet Opolski. Wydział Teologiczny. - Opole : Redakcja Wydawnictw Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego, 2018. - 131 s. + 2 karty złożone planów : il. – Z Dziejów Kultury Chrześcijańskiej na Śląsku ; 95

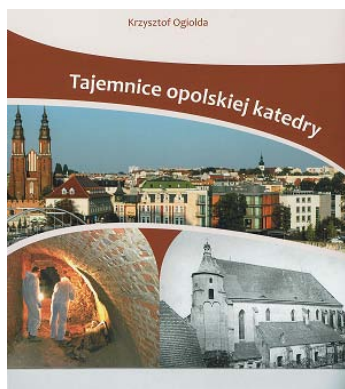
Zgodnie z nakazami religii cmentarz żydowski w Opolu umiejscowiono poza obszarem miasta. Dziś na wskutek rozbudowy miasta nie jest to tak ewidentne. W bogato ilustrowanej publikacji przedstawiono nie tylko wybrane obiekty nagrobne. Zamieszczono również informację o znaczeniu gminy żydowskiej dla historii miasta oraz biografie co znamienitszych obywateli religii mojżeszowej. Do książki dołączono plan Opola z zaznaczonymi judaicami.

Powiat prudnicki : historia dawną fotografią pisana / Ryszard Kasza. - Prudnik : Powiat Prudnicki, 2018. - 744 s. : il.

W książce znajdzie czytelnik ponad 2000 zdjęć, map i rysunków z ponad stu miejscowości ziemi prudnickiej w ujęciu historycznym, geograficznym i administracyjnym, opatrzonych komentarzem encyklopedycznym. W pierwszym rozdziale autor zamieścił historię powiatu od zarania do reformy administracyjnej w 1999 roku. Opisał instytucje o zasięgu powiatowym: sąd, pocztę, urząd celny, starostwo. Kolejne rozdziały poświęcił miastom i wsiom powiatu – począwszy od Białej, poprzez Głogówek, Lubrzę i miejscowości, które historycznie leżały w powiecie prudnickim, skończywszy na samym Prudniku.

Tajemnice opolskiej katedry / Krzysztof Ogiolda. - Opole : Wydawnictwo i Drukarnia Świętego Krzyża, 2018. - 107, [1] s. : il.

1 stycznia 2015 roku biskup opolski Andrzej Czaja powołał Kapitułę Odnowy Katedry Opolskiej. Celem Kapituły jest wspieranie działań promujących idee odnowy zabytkowego kościoła. Autor książki, dziennikarz „Nowej Trybuny Opolskiej”, od lat przyglądał się samej świątyni i jej odnawianiu. Tak powstała książka, w której przedstawił ważne momenty z najnowszej historii katedry, zabytki katedralne, m.in. chrzcielnicę (pamiętającą Piastów), gotycki tryptyk ołtarzowy, średniowieczne polichromie, podziemia katedry, obraz Matki Boskiej Opolskiej, dzwony katedralne, organy, katedralne wrota oraz pochówki ostatniego opolskiego

piastowskiego władcy, księcia Jana Dobrego, sylwetki: biskupa opolskiego Franciszka Jopa i proboszcza katedry ks. Józefa Kubisa.

W śląskim domu i zagrodzie / praca zbiorowa pod redakcją Róży Zgorzelskiej i Wojciecha Dominiaka. - Biedrzychowice : Stowarzyszenie „Odnowa Wsi Biedrzychowice”, 2018. - 92 s. : il.

Dzięki realizacji programu Odnowy Wsi, wspieranego przez Samorząd Województwa Opolskiego, można sięgnąć do tej cennej publikacji, dzięki której możemy ujrzeć śląską wieś, jaką ona była sto lat temu. Jako przykład wybrano sołectwo Biedrzychowice leżące w powiecie prudnickim mogące pochwalić się muzeum wiejskim – Farską Stodołą – i pokazano na fotografii śląski dom i zagrodę: statek, czyli główny dom w gospodarstwie, laubę, gnojałk, zwierzęta, prace w polu, dożynki. W książce omówiono rzadki przykład zachowania średniowiecznych wiejskich układów wsi na ziemi głubczyckiej i prudnickiej oraz XVIII-wieczne budownictwo murowane, tak zwane budownictwo frankońskie.

PRAWO**Lokalne prawo biblioteczne**

UCHWAŁA NR V.23.2019 RADY GMINY CHRZĄSTOWICE z dnia 20 lutego 2019 r. w sprawie nadania statutu Gminnej Bibliotece Publicznej w Chrząstowicach

UCHWAŁA NR III/28/2018 RADY MIEJSKIEJ W GOGOLINIE z dnia 28 grudnia 2018 r. o zmianie uchwały w sprawie uchwalenia statutu Gminnej Biblioteki Publicznej w Gogolinie

ANEKS NR 6 do porozumienia nr 1/2012 z dnia 29 marca 2012 r. w sprawie powierzenia Gminie Nysa zadań przewidzianych dla Powiatowej Biblioteki Publicznej w Nysie

UCHWAŁA NR IV/36/18 RADY MIEJSKIEJ W NYSIE z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie nadania statutu Miejskiej i Gminnej Bibliotece Publicznej im. Władysława Broniewskiego w Nysie

UCHWAŁA NR LVIII/1142/18 RADY MIASTA OPOLA z dnia 29 marca 2018 r. w sprawie zmiany statutu Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Jana Pawła II w Opolu

UCHWAŁA NR XXIX.232.2017 RADY GMINY W WILKOWIE z dnia 30 listopada 2017 r. w sprawie nadania Statutu Gminnej Bibliotece Publicznej w Wilkowie

UCHWAŁA NR XLIII/384/18 RADY MIEJSKIEJ W ZAWADZKIEM z dnia 25 czerwca 2018 r. w sprawie zmiany nazwy instytucji kultury Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej w Zawadzkiem na Biblioteka i Kultura w Zawadzkiem oraz nadania nowego brzmienia statutowi tej instytucji

POROZUMIENIE NR OZ.031.5.2018 z dnia 12 lutego 2018 r. w sprawie powierzenia Gminie Głubczyce zadań przewidzianych dla Powiatowej Biblioteki Publicznej w Głubczycach

POROZUMIENIE NR RW-W.3153.2.2018 zawarte w dniu 24 stycznia 2018 r. w Krapkowicach w sprawie powierzenia Gminie Krapkowice prowadzenia powiatowej biblioteki publicznej

POROZUMIENIE NR OZ.031.1.2018 zawarte w dniu 4 stycznia 2018 r. w sprawie powierzenia Gminie Prudnik zadań przewidzianych dla Powiatowej Biblioteki Publicznej w Prudniku

Treść uchwał dostępna jest w archiwum Bibliotekarza Opolskiego
<http://www.bibliotekarzopolski.pl/archiwum.html>

VARIA

W obiektywie WBP. Spotkania – wernisaże – jubileusze**Zdjęcia z promocji „Leksykonu Polaków w Republice Czeskiej i Republice Słowackiej” (28.03.2019)**

28 marca w pałacyku WBP prof. dr hab. Zenon Jasiński i prof. UO dr hab. Bogdan Cimala promowali swój „Leksykon Polaków w Republice Czeskiej i Republice Słowackiej”. Gościem spotkania była Otylia Toboła, redaktorka telewizji czeskiej w Ostrawie.

Zdjęcia ze spotkania z Tomaszem Kubą Kozłowskim „Z Piłsudskim do Ostrej Bramy” (25.03.2019)

25 marca w czytelni Tomasz Kuba Kozłowski podzielił się z czytelnikami opowieścią „Z Piłsudskim do Ostrej Bramy. Wileńska Wielkanoc 1919 roku i kaziukowy spacer po Wilnie”.

Zdjęcia z koncertu z cyklu „Muzyka w Galerii, czyli galeria muzyki” (14.03.2019)

14 marca w Galerii WuBePe odbył się kolejny z cyklu „Muzyka w Galerii czyli galeria muzyki” koncert młodych muzyków oraz ich nauczycieli z Państwowej Szkoły Muzycznej I i II st. w Opolu.

Zdjęcia ze spotkania z Bogusławem Szybkowskim i wernisażu wystawy fotograficznej „Portret pięknej kobiety” (8.03.2019)

8 marca w czytelni Bogusław Szybkowski zaprezentował wystawę fotograficzną zatytułowaną „Portret pięknej kobiety”, powstałą w oparciu o jego bogatą kolekcję zdjęć.

Obecni wiele dowiedzieli się o historii fotografii, dawnych opolskich fotografach i ich atelier, ale także o historii damskiego stroju i pierwszych wyprawach kobiet w góry.

Zdjęcia z wernisażu wystawy fotograficznej Krzysztofa Świderskiego „Portfolio” (5.03.2019)

5 marca Galeria WuBePe zaprosiła na wernisaż wystawy fotograficznej Krzysztofa Świderskiego „Portfolio”.

Zdjęcia z promocji książki Wojciecha Tochmana „Pianie kogutów, płacz psów” (28.02.2019)

28 lutego Wojewódzka Biblioteka Publiczna gościła reportera Wojciecha Tochmana, który promował swoją książkę zatytułowaną „Pianie kogutów, płacz psów”.

Zdjęcia z promocji książki Jolanty Kosowskiej „Trzy razy miłość” (23.02.2019)

23 lutego w pałacyku WBP Jolanta Kosowska promowała swoją książkę „Trzy razy miłość”.

Zdjęcia ze spotkania „Z szafy i z szuflady” (22.02.2019)

22 lutego w Galerii WuBePe miał miejsce wieczór muzyczno-poetycki zatytułowany „Z szafy i z szuflady”, współorganizowany przez stowarzyszenie „Mój Duch Przyjazny”.

Artystycznemu spotkaniu towarzyszył pokaz dziergutek Elżbiety Żłobickiej.

Zdjęcia z promocji książki „Polskie zamki i rezydencje na Ukrainie” (21.02.2019)

21 lutego w pałacyku WBP dziennikarz Dmytro Antoniuk promował swoją książkę „Polskie zamki i rezydencje na Ukrainie”.

Zdjęcia z promocji książki „Wieża Eiffla nad Piną. Kresowe marzenia II RP” (16.02.2019)

16 lutego w pałacyku WBP Agnieszka Rybak i Anna Smółka promowały swoją książkę „Wieża Eiffla nad Piną. Kresowe marzenia II RP”.

Spotkanie prowadził Grzegorz Pielak.

Zdjęcia z wernisażu wystawy grafik z Wydziału Sztuk Pięknych Uniwersytetu M. Kopernika w Toruniu „Potęga małej formy 2” (12.02.2019)

12 lutego w Galerii WuBePe miało miejsce wystawy grafik z Wydziału Sztuk Pięknych Uniwersytetu M. Kopernika w Toruniu zatytułowanej „Potęga małej formy 2”.

Zdjęcia z autorskiego oprowadzania po wystawie prof. S. S. Nicieji „Nie tylko Kresowa Atlantyda” (24.01.2019)

24 stycznia w Galerii WuBePe prof. Stanisław Sławomir Nicieja oprowadzał czytelników po wystawie zdjęć i plakatów ze spotkań autorskich „Nie tylko Kresowa Atlantyda”.

Zdjęcia z promocji książki dr Beaty Świerczewskiej „O życiu i twórczości Andrzeja Pałosza. Zarys monograficzny” (15.01.2019)

15 stycznia w pałacyku WBP dr Beata Świerczewska promowała książkę zatytułowaną „O życiu i twórczości Andrzeja Pałosza. Zarys monograficzny”. Spotkanie prowadził Harry Duda. Oprawę muzyczną zapewnił Wojciech Idzik.

Zdjęcia z debaty „Opolskie – kultura od kulis” (10.01.2019)

10 stycznia 2019 roku w Galerii WuBePe debatę opolskich środowisk twórczych zatytułowaną „Opolskie – kultura od kulis” prowadził Tomasz Zacharewicz.

Zdjęcia ze spotkania autorskiego z prof. Stanisławem Sławomirem Nicieją (09.01.2019)

9 stycznia odbyło się spotkanie autorskie z prof. Stanisławem Sławomirem Nicieją zatytułowane: „12 tomów niekończącej się historii – Kresowa Atlantyda”.

Wydarzenie promowało XI oraz XII tom cyklu „Kresowa Atlantyda”.

Więcej fotorelacji z imprez w WBP w Opolu można obejrzeć na stronie WBP w Opolu w zakładce „Galerie” www.wbp.opole.pl